

Iktatószám: A-35-2521-92/2010.

Címzett: Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Közgyűlése

Tárgy: Szabadság téri Szociális Városrehabilitációs Program
Előzetes Akcióterületi Terve

Az anyagot készítette: Városfejlesztési és Üzemeltetési Iroda

Az anyagot látta:

Dr. Korsós Ágnes

Véleményezésre megküldve:

Sokszorosításra érkezett:

Melléklet: Szabadság téri Szociális Városrehabilitációs Program Előzetes Akcióterületi
Terve

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Polgármesterétől

Száma: A-35-2521-92/2010.

Tárgy: Szabadság téri Szociális Városrehabilitációs Program Előzetes Akcióterületi Terve

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Közgyűlése

Tisztelt Közgyűlés!

Hódmezővásárhely Önkormányzata 2008. évben nyújtotta be funkcióbővítő városrehabilitációs tevékenység támogatás elnyerésére a „Tornyai János Kulturális Városrehabilitációs Program – I. ütem” című pályázatát.

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata a DAOP-2009-5.1.2/C pályázati kiírás keretében nyújthat be kiemelt projektként szociális célú városrehabilitációs témájú projektjavaslatot. Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata 529/2009. (12.03.) Kgy. határozatában döntött a Szabadság téri Szociális Városrehabilitáció koncepciójának elfogadásáról és a pályázatra való benyújtásról. A várhatóan 2011-13 között megvalósuló szociális városrehabilitáció tervezett helyszíne Hódmezővásárhely, Szabadság tér. A felújításban érintett házsámok elsősorban a Szabadság tér 78-88. közöttiek, melyek alatt többségükben önkormányzati tulajdonú bérlakások találhatók.

A kétfordulós pályázat első fordulójában kötelezően benyújtandó dokumentumok a már elkészült és elfogadott Integrált Városfejlesztési Stratégia, valamint jelen előterjesztés mellékletét képező Előzetes Akcióterületi Terv (EATT), amely tartalmazza a város fejlesztési javaslatát a Szabadság téren, indokolja annak szükségességét és bemutatja, hogy a kitűzött célt milyen tevékenységek révén, milyen partnerekkel, milyen költségvetéssel kívánja a város megvalósítani.

A fentiek alapján kérem a tisztelt Közgyűlést az Előzetes Akcióterületi Terv (EATT) megtárgyalására és a mellékelt határozati javaslat elfogadására.

Hódmezővásárhely, 2010. június 3.

Tisztelettel:

Dr. Lázár János
polgármester

Tárgy: Szabadság téri Szociális Városrehabilitációs Program Előzetes Akcióterületi Terve

HATÁROZATI JAVASLAT

- 1.) Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Közgyűlése a Szabadság térre elkészített Előzetes Akcióterületi Tervet megtárgyalta és azt elfogadta.
- 2.) Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Közgyűlése felhatalmazza Dr. Lázár János polgármestert, hogy a pályázattal kapcsolatos további intézkedéseket tegye meg.

Hódmezővásárhely, 2010. június 3.

Dr. Lázár János sk.
polgármester

A határozatot kapja:

1. PH Dr. Lázár János polgármester, országgyűlési képviselő
2. PH Dr. Korsós Ágnes jegyző
3. PH Dr. Végh Ibolya aljegyző
4. PH Városfejlesztési és Üzemeltetési Iroda
5. HitesyBartuczHollai Euroconsulting Kft.
6. Irattár

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata

Előzetes Akcióterületi Terv

Szabadság téri szociális városrehabilitáció

2010. május 25.

Tartalomjegyzék

1.	Vezetői összefoglaló	7
1.1.	Az akcióterület fő fejlesztési és rész céljai	7
1.2.	Tervezett beavatkozások	7
1.3.	A pályázat összefoglaló költségvetése	9
1.4.	A pályázat forrásai	10
2.	Az akcióterület kijelölése, jogosultság igazolása	11
2.1.	Akcióterület kijelölése.....	11
2.2.	Jogosultság igazolása	12
2.3.	Megelőző városrehabilitációs tevékenységek bemutatása.....	14
2.4.	Társadalmi, gazdasági és környezeti jellemzők bemutatása	17
2.4.1.	Településszerkezet	17
2.4.2.	Körstruktúra.....	18
2.4.3.	Iskolai végzettség	18
2.4.4.	Foglalkoztatás	19
2.4.5.	Közbiztonság	19
2.4.6.	Gazdaság, vállalkozások.....	19
2.5.	Műszaki-fizikai, infrastrukturális jellemzők bemutatása.....	20
2.5.1.	Közlekedés.....	20
2.5.2.	Környezeti problémák	23
2.5.3.	Lakáshelyzet	24
2.6.	Funkcióelemzés	27
2.6.1.	Városközponti funkciók vizsgálata.....	27
2.6.2.	Igényfelmérés	28
2.6.3.	Kihasználtsági terv	36
2.7.	Összefoglalás	41
3.	Fejlesztési célok és beavatkozások.....	43
3.1.	Az akcióterület fejlesztési céljai, rész céljai	43
3.1.1.	Hódmezővásárhely fejlesztési céljai	43
3.1.2.	Az akcióterület fő fejlesztés célja	44
3.2.	Beavatkozások	46
3.2.1.	Helyszínrajz	46
3.2.2.	Összefoglaló táblázat az akcióterületi beavatkozásokról	47
3.3.	DAOP-2009-5.1.2/C Szociális városrehabilitáció projekt tartalma	49
3.3.1.	Lakófunkciót erősítő fejlesztések	49
3.3.2.	Közösségi funkciókat szolgáló tevékenységek.....	60
3.3.3.	Közsféra funkcióinak megerősítését szolgáló fejlesztések.....	65
3.3.4.	Közterületek fejlesztése (városi funkció).....	66

3.3.5.	Gazdasági funkciót szolgáló tevékenység.....	68
3.3.6.	Önállóan nem támogatható tevékenységek.....	69
3.3.7.	Infrastrukturális fejlesztéseket kiegészítő soft elemek	71
3.4.	Bevonandó partnerek a megvalósítás és fenntartható üzemeltetés érdekében	86
3.5.	A jellemzően az önkormányzat által ellátandó feladatok	89
3.6.	Kockázatok elemzése	90
3.7.	Városrehabilitációs projekt végrehajtási ütemterve	90
3.8.	Partnerségi egyeztetések	91
4.	Pénzügyi terv.....	95
4.1.	Költségvetési tábla.....	95
4.2.	Források.....	95
5.	Megvalósítás intézményi kerete	97
5.1.	Akcióterületi menedzsment szervezet bemutatása	97

1. Vezetői összefoglaló

1.1. Az akcióterület fő fejlesztési és rész céljai

Az akcióterület fő fejlesztési célja egy olyan, a Szabadság tér leromlását okozó folyamatok megállítása és megfordítását célzó szociális városrehabilitációs akció megvalósítása, amely komplex módon kezeli a területen fellépő problémákat, több eszköz együttes, integrált alkalmazása révén.

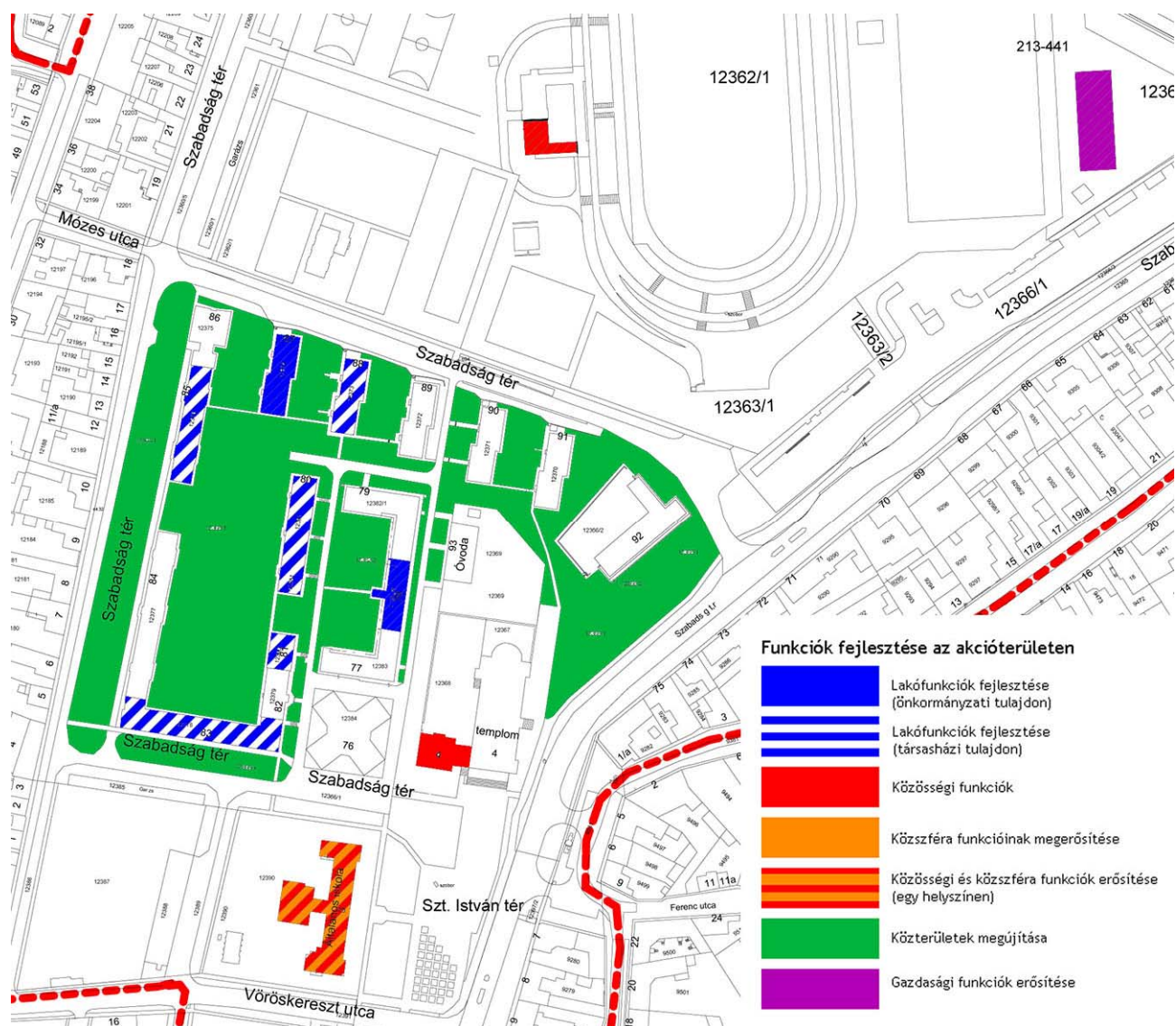
A Szabadság tér Hódmezővásárhely társadalmi-fizikai- gazdasági szempontból is leszakadással fenyegetett településrésze: a lakásállomány fizikai állapota erősen leromlott, a lakosság társadalmi helyzete, foglalkoztatási színvonala, életkörülményei szegényesek, a településrész városi és közösségi funkciókkal való ellátottsága alacsony szintű, a városrész nem képes bekapcsolódni a város gazdasági-társadalmi vérkeringésébe. Koncentráltan jelentkezik a munkanélküliség, melyet tovább súlyosbítanak a hátrányos helyzetű csoportok jelenlétéből, és a közbiztonság romlásából származó problémák.

A Szabadság téren kiemelt problémát jelent az épületek rossz fizikai állapotából adódó pazarló energiafelhasználás, valamint a rossz fizikai állapotú és komfort nélküli lakásokkal jellemezhető lakótelep jelenléte, amely integrált fejlesztése szükséges a leszakadás megállításához és a társadalmi integráció elősegítéséhez.

1.2. Tervezett beavatkozások

Tevékenység típusa	Projekt neve	Projekt helyszíne
Lakófunkciót erősítő fejlesztések (ERFA)	Szabadság tér 78. sz. homlokzat felújítása (L78)	Szabadság tér 78., HRSZ: 12382/2
	Szabadság tér 80. sz. homlokzat felújítása (L80)	Szabadság tér 80., HRSZ: 12381
	Szabadság tér 81. sz. homlokzat felújítása (L81)	Szabadság tér 81., HRSZ: 12380
	Szabadság tér 83. sz. homlokzat felújítása (L83)	Szabadság tér 83., HRSZ: 12378
	Szabadság tér 85. sz. homlokzat felújítása (L85)	Szabadság tér 85., HRSZ: 12376
	Szabadság tér 87. sz. homlokzat	Szabadság tér 87., HRSZ: 12374

	felújítása (L87)	
	Szabadság tér 88. sz. homlokzat felújítása (L88)	Szabadság tér 88., HRSZ: 12373
	Közösségi ház kialakítása (KZH)	Szent István tér 3., HRSZ: 12390
Közösségi funkciókat szolgáló tevékenységek (ERFA)	Stadion öltözőjének felújítása (STA)	Szabadság tér, HRSZ: 12362/1
	Római katolikus templom felújítása (RKT)	Szent István tér 4., HRSZ: 12368
Közsféra funkcióinak megerősítését szolgáló fejlesztések (ERFA)	Iskola külső felújítása (ISK)	Szent István tér 3., HRSZ: 12390
Közterületek fejlesztése (városi funkció) (ERFA)	Szabadság tér – közterületek felújítása (KTR)	Szabadság tér, HRSZ: 12366/1
Gazdasági funkciót szolgáló tevékenység (ERFA)	Piac felújítás (PIF)	Szabadság tér, HRSZ: 12362/2
Önállóan nem támogatható választható tevékenységek	Víz, szennyvíz közműfelújítás (VSZ)	Szabadság tér, HRSZ: 12366/1
Önállóan nem támogatható kötelező szoft tevékenységek	Közvetlen támogatásból megvalósuló szoft elemek (SZ1)	NR
	Közvetett támogatásból megvalósuló szoft elemek (SZ2)	NR

1. ábra: Helyszínrajz
 Forrás: Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata

1.3. A pályázat összefoglaló költségvetése

TELJES PROJEKT			Tám. arány: 76,03%		
	Nettó ktsg.	ÁFA	Bruttó ktsg.	Támogatás	Saját Forrás
IVS	0	0	0	0	0
ATT	7 600 000	1 900 000	9 500 000	7 385 903	2 114 097
Tervek	51 285 000	11 571 250	62 856 250	49 539 811	13 316 439
Közbeszerzés	0	0	0	0	0
Ingatlanszerzés	0	0	0	0	0
Építés	541 631 828	135 407 957	677 039 785	520 183 817	156 855 968
Eszközbekzerzés	11 300 200	2 825 050	14 125 250	12 006 463	2 118 788

Műszaki Ellenőrzés	7 177 513	1 794 378	8 971 891	6 912 842	2 059 049
Tervellenőrzés	490 000	122 500	612 500	520 625	91 875
Könyvvizsgálat	2 871 005	717 751	3 588 756	2 786 669	802 087
Szoft akciók	54 500 800	7 750 000	62 250 800	52 913 180	9 337 620
Nyilvánosság	6 800 000	1 700 000	23 750 000	6 608 440	1 891 560
Projekt menedzsment	10 800 000	2 700 000	18 500 000	10 495 757	3 004 243
Tartalék	30 500 000	7 625 000	38 125 000	29 640 797	8 484 203
ÖSSZESEN	724 956 346	174 113 887	919 320 233	698 994 305	200 075 928

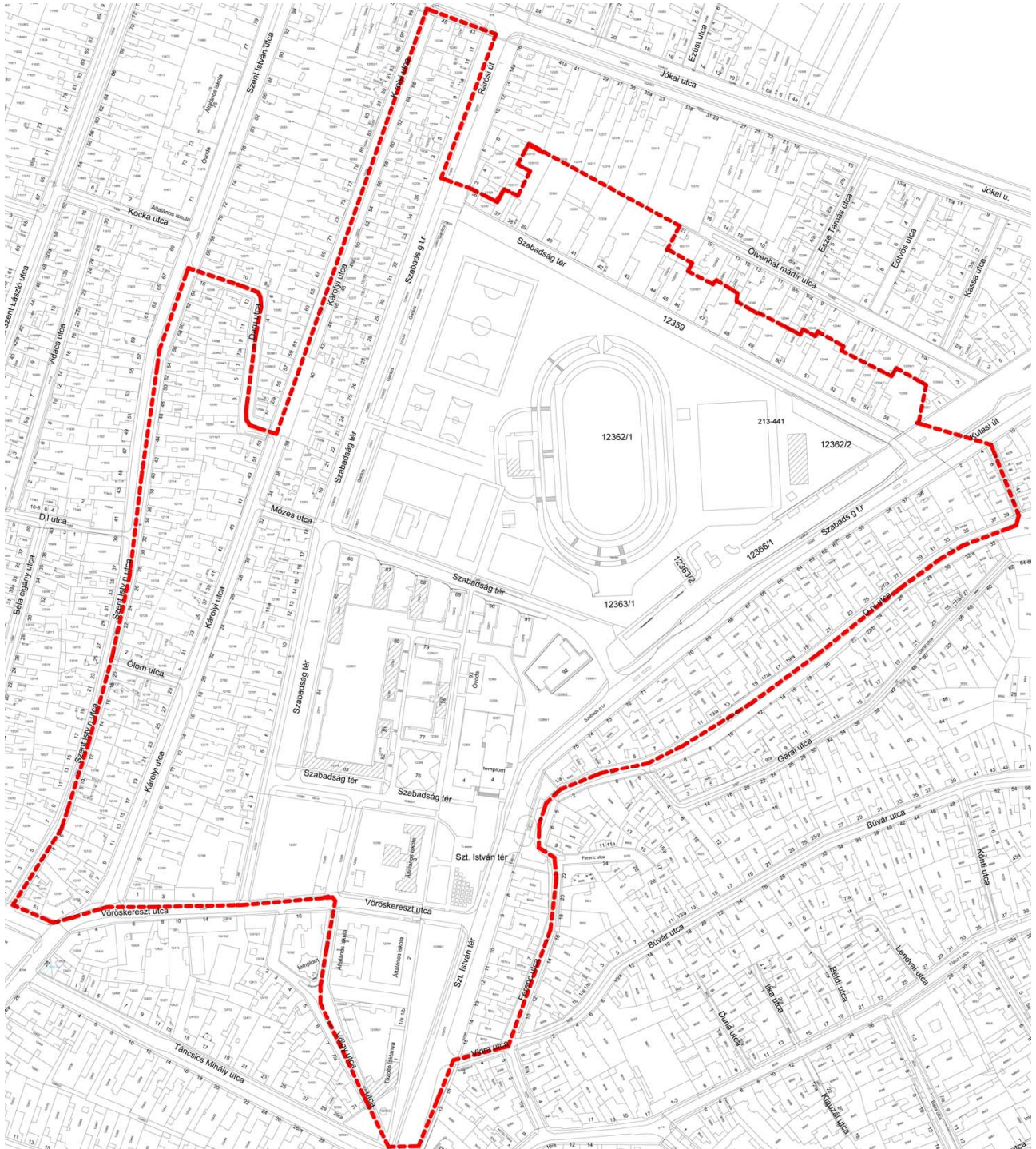
1. táblázat: A pályázat teljes költségvetése

1.4. A pályázat forrásai

TELJES PROJEKT KÖLTSÉGVETÉS	919 320 233	100,00%
TÁMOGATÁS	698 994 305	76,03%
TÁRSASHÁZAK SAJÁT FORRÁSA	12 400 000	1,35%
<i>Szabadság tér 80. Társasház</i>	<i>3 050 000</i>	<i>0,33%</i>
<i>Szabadság tér 81. Társasház</i>	<i>1 000 000</i>	<i>0,11%</i>
<i>Szabadság tér 83. Társasház</i>	<i>3 750 000</i>	<i>0,41%</i>
<i>Napsugár Lakóközösség, Szabadság tér 85. Társasház</i>	<i>2 850 000</i>	<i>0,31%</i>
<i>Stadion Társasház Szabadság tér 88. Társasház</i>	<i>1 750 000</i>	<i>0,19%</i>
ÖNKORMÁNYZAT SAJÁT FORRÁS	200 107 020	21,77%
ÖNKORMÁNYZAT SAJÁT PROJEKTJEI	<i>138 107 020</i>	<i>15,02%</i>
ÖNKORMÁNYZAT KIEGÉSZÍTÉSE	<i>62 000 000</i>	<i>6,74%</i>
<i>Szabadság tér 80. Társasház</i>	<i>15 250 000</i>	<i>1,66%</i>
<i>Szabadság tér 81. Társasház</i>	<i>5 000 000</i>	<i>0,54%</i>
<i>Szabadság tér 83. Társasház</i>	<i>18 750 000</i>	<i>2,04%</i>
<i>Napsugár Lakóközösség, Szabadság tér 85. Társasház</i>	<i>14 250 000</i>	<i>1,55%</i>
<i>Stadion Társasház Szabadság tér 88. Társasház</i>	<i>8 750 000</i>	<i>0,95%</i>
SZENT ISTVÁN KIRÁLY PLÉBÁNIA	2 700 000	0,29%
KAPCSOLAT KÖZPONT (Hódmezővásárhelyi Többcélú Kistérségi Társulás Kapcsolat Központ)	5 118 908	0,56%

2. Az akcióterület kijelölése, jogosultság igazolása

2.1. Akcióterület kijelölése

2. ábra: Az akcióterület elhelyezkedése
Forrás: Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata

Az Integrált Városfejlesztési Stratégia a Szabadság téri lakótömb-együttest jelölte ki a szociális városrehabilitáció akcióterületeként, és jellegét tekintve lakótelepnek tekinthető, ám a DAOP-2009-5.1.2/C pályázati útmutató jogosultsági kritériumai miatt (1000 fős lakónépeség

szükséges a projekt támogatásához, miközben az önkormányzati statisztikák alapján 2010 februárjában 594 fős lakónépesség élt a téren) kibővítésre került.

A projekt kibővített akcióterületi lehatárolása: Kálvin János tér – Vidra utca – Ferenc utca – Dáni utca – Kutasi út – Szabadság tér – Rárósi utca – Jókai utca – Károly utca – Daru utca – Szent István utca – Teleki utca – Vöröskereszt utca – Völgy utca (- Kálvin János tér) által határolt terület.

A kibővített akcióterület vegyes beépítésű: a Szabadság téri lakótelep mellett hagyományos beépítésű, családi házas övezetet is magában foglal. Érintett célcsoport: 1150 fő.

2.2. Jogosultság igazolása

2. táblázat: Akcióterületi jogosultsági kritériumoknak való megfelelés (indikátorok)

INDIKÁTOR TÍPUSA	Határérték a hagyományos városi beépítésű területeken Dél-Alföldön	Határérték a lakótelepeken Dél-Alföldön	Megfelelés/Értéke a Szabadság téri akcióterületen
ALACSONY ISKOLÁZOTTSÁG (Az indikátornak való megfeleléshez a mutatószámokból legalább egyet teljesíteni kell.)			IGEN
Legfeljebb általános iskola 8 osztályával rendelkezők aránya a 15-59 éves népesség körében magas volt 2001-ben Adatforrás: KSH, 2001-es Népszámlálás adatok	min. 30%	min. 20%	36,6%
Felsőfokú végzettségűek aránya a 25 év felettiek körében alacsony volt 2001-ben Adatforrás: KSH, 2001-es Népszámlálás adatok	max. 8%	max. 14%	11,6%
ALACSONY GAZDASÁGI AKTIVITÁS (Az indikátornak való megfeleléshez a mutatószámokból legalább egyet kell teljesíteni.)			IGEN
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportok magas aránya 2001-ben (7,8,9 kategóriájú foglalkoztatási főcsoportúak/foglalkoztatottak) Adatforrás: KSH, 2001-es Népszámlálás adatok	min. 30%	min. 28%	42,6%
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya az akcióterületi lakónépességen belül magas volt 2001-ben Adatforrás: KSH, 2001-es Népszámlálás adatok	min. 65%	min. 60%	64%
MUNKANÉLKÜLISÉG MAGAS SZINTJE (Az indikátornak való megfeleléshez a mutatószámokból			IGEN

legalább egyet kell teljesíteni.)			
Munkanélküliek aránya az akcióterületen magas volt 2001-ben Számítás: Munkanélküliek száma/(Munkanélküliek + foglalkoztatottak száma) Adatforrás: KSH, 2001-es Népszámlálás adatok	min. 11%	min. 10%	14,9%
Tartós munkanélküliek aránya az akcióterületen magas volt 2001-ben (legalább 360 napos munkanélküliek aránya) Számítás: tartós munkanélküliek száma/munkanélküliek+foglalkoztatottak száma Adatforrás: KSH, 2001-es Népszámlálás adatok	min. 3,8%	min. 3,5%	6,3%
 SZEGÉNYSÉG ÉS KIREKESZTETTSÉG MAGAS SZINTJE (Az indikátornak való megfeleléshez a mutatószámokból legalább kettőt kell teljesíteni.)			IGEN?
Magas azon aktív korúak (15-59 éves) aránya, akiknek 2001-ben a jövedelemforrásuk kizárólag állami vagy helyi támogatás volt Adatforrás: KSH, 2001-es Népszámlálás adatok	min. 15%	min. 10,5%	15,4%
Önkormányzati tulajdonú lakások aránya magas az akcióterületen (jelen időszakban) Adatforrás: KSH, 2001-es Népszámlálás adatok	min. 10%	min. 8%	n.a.
Az akcióterületen az önkormányzat által elosztott rendszeres szociális támogatásokból ¹ a lakásszámhoz viszonyított városi átlaghoz képest több támogatás (darabszám) került kiosztásra ² . Adatforrás: Önkormányzati nyilatkozat	A rendszeres szociális támogatások száma a háztartások számához képest legalább 1,5-szerese a városi átlagnak.	A rendszeres szociális támogatások száma a háztartások számához képest legalább 1,3-szorosa a városi átlagnak.	n.a.
A legfeljebb 3 éves (gyártási év + két naptári év, azaz pl. 2009-ben a 2007-2008-2009-es gyártási évű) gépjárművek alacsony aránya a lakások számához képest Adatforrás: önkormányzati nyilatkozat a gépjárműadó nyilvántartás alapján (az üzemben tartó lakhelye szerinti nyilvántartás alapján)	A maximum 3 éves gépjárművek száma a lakások számához képest legfeljebb 60%-a városi átlagnak	A maximum 3 éves gépjárművek száma a lakások számához képest legfeljebb 65%-a városi átlagnak	n.a.

¹ Beszámítható támogatásformák: rendelkezésre állási támogatás, rendszeres szociális segély, lakásfenntartási támogatás minden formája, rendszeres gyermekvédelmi támogatás, adósságcsökkentési támogatás.

² Számítás: összes rendszeres szociális támogatás darabszáma a városban/összes lakásszám a városban aránya a célterületre kiosztott támogatások száma/célterületi lakások száma

ERŐSEN LEROMLOTT KÖRNYEZET (Az indikátornak való megfeleléshez a mutatószámokból legalább egyet kell teljesíteni.)			IGEN
A nagy lakásszámú épületekben található lakások magas aránya az 50.000 főnél kisebb lakónépességgel rendelkező városokban Adatforrás: Önkormányzati nyilatkozat		Minimum 50% a legalább 40 lakással rendelkező lakóépületekben található lakások aránya az 50.000 főnél kisebb lakónépességgel rendelkező városokban	n.a.
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül magas volt 2001-ben Adatforrás: KSH, 2001-es Népszámlálás adatok	min. 25%		19,7%
Magas volt a maximum egy szobás lakások aránya a lakott lakásokon belül, 2001-ben Adatforrás: KSH, 2001-es Népszámlálás adatok	minimum 20% az 50.000 főnél kisebb lakónépességgel rendelkező városokban		27,2% ³
A LAKÓÉPÜLETEK ALACSONY ENERGIAHATÉKONYSÁGA			IGEN
Magas azon lakóépületekben található lakások aránya, amelyek rossz energiahatékonysági jellemzőkkel rendelkeznek ⁴ Adatforrás: önkormányzati nyilatkozat		A rossz energiahatékonyságú épületekben található lakások aránya minimum a célterület lakásállományának minimum 50%-a	100%

A táblázat alapján megállapítható, hogy a Szabadság téri tömb szociális városrehabilitációs terület jogosultsági kritériumai közül minimum 5-nek megfelel (6 indikátor közül legalább 3-nak kell megfelelni).

2.3. Megelőző városrehabilitációs tevékenységek bemutatása

A projekt címe	Tornyai János Kulturális Városrehabilitációs Program, I. ütem
----------------	---

³ Számított érték.

⁴ . A területen található lakóépületek rossz energiahatékonyságúaknak minősülnek jelen projekt szempontjából, ha 1982 dec. 31-e előtt épültek, illetve 83. jan. 1. után akkor, ha eredeti csomóponti tervekkel igazolható, hogy a panelcsomópontoknál a hőszigetelés vastagsága kisebb, mint a szendvicspanelek belső részein. Az 1982 dec. 31-e előtt épült lakóépület csak akkor tekinthető rossz energiahatékonyságúnak, ha nem született olyan támogató döntés vele kapcsolatban az iparosított technológiájú épületek energiatakarékos felújítását támogató projekt – LKFT-LA-2 – során, amely a homlokzat hőszigetelését vagy a nyílászárók cseréjét eredményezte.

Megvalósítás időpontja	Folyamatban; várható befejezés: 2011. 12. 31.
A projekt céljai	A város kulturális funkciójának erősítése, a kulturális és közművelődési intézmények rehabilitációja, valamint a szerephez méltó minőségi városi környezet kialakítása
A projekt rövid tartalma	A Tornyai János Kulturális Városrehabilitációs Program (TJKVP) a Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata tulajdonában, működtetésében álló főbb kulturális-közművelődési létesítményeinek (Tornyai János Múzeum, Petőfi Művelődési Központ, Alföldi Galéria), a városközpont fizikai infrastruktúrájának, közterületeinek (Dr. Rapcsák András utca) és az egyházi épületek (Görögkeleti templom) megújulásának komplex programja.
A projekt költségvetése	1 137 917 950 Ft
A támogatás forrása	DAOP-2007-5.1.2./C - Megyei jogú városok integrált fejlesztése

A projekt címe	K-Pont Sportcsarnok építése
Megvalósítás időpontja	2008
A projekt céljai	Sportcsarnok építése
A projekt rövid tartalma	Sportcsarnok építése 400 férőhelyes lelátóval, 44x24 méteres küzdőtérrel; 93 parkolóhellyel
A projekt költségvetése	A Sportcsarnok PPP konstrukcióban valósul meg, az önkormányzat bérleti díjat fizet.
A támogatás forrása	A bérleti díj egy részét az ÖTM támogatja

A projekt címe	Emlékpont Múzeum megépítése
Megvalósítás időpontja	2006
A projekt céljai	
A projekt rövid tartalma	Állandó kiállítás- és konferencia termek kialakítása 1470 m ² -en
A projekt költségvetése	700.000.000 Ft
A támogatás forrása	A projekt teljes mértékben saját forrás felhasználásával valósult meg

A projekt címe	Úthálózat rekonstrukciója
Megvalósítás időpontja	2005-2006
A projekt céljai	Gyűjtőúthálózat átbocsátó képességének növelése, tömegközlekedés segítése
A projekt rövid tartalma	30.000 fm burkolat felújítása
A projekt költségvetése	2.000.000.000 Ft
A támogatás forrása	A projekt teljes mértékben saját forrás felhasználásával valósult meg

A projekt címe	Zsinagóga felújítása, Holokauszt emlékmúzeum kialakítása
Megvalósítás időpontja	2004
A projekt céljai	A Zsinagóga felújítása, Holokauszt emlékmúzeum kialakítása 200 m ² -en
A projekt rövid tartalma	A Zsinagóga eredeti állapotának helyreállítása, tetőszerkezet javítása, héjazat cseréje, belső teljes felújítása; Holokauszt emlékmúzeum kialakítása a volt iskolaépület felújítása révén; parkosítás, kerítés rekonstrukciója
A projekt költségvetése	227.000.000 Ft
A támogatás forrása	A projekt teljes mértékben saját forrás felhasználásával valósult meg

A projekt címe	Fedett sportuszoda építése
Megvalósítás időpontja	2003
A projekt céljai	Fedett sportuszoda építése
A projekt rövid tartalma	Strand fejlesztése 8 000 m ² -en, medencék felújítása (25x50x2,2 m-es, illetve 11x20x1,1-0,8 m-es), 600 férőhelyes új öltöző épület megépítése
A projekt költségvetése	1.300.000.000 Ft
A támogatás forrása	Saját forrás: 900.000.000 Ft, ISM: 400.000.000 Ft

A projekt címe	Kapcsolat Központ
Megvalósítás időpontja	2003
A projekt céljai	Hajléktalanok nappali ellátó intézményének és a fogyatékkal élők nappali ellátó intézmények létrehozása
A projekt rövid tartalma	
A projekt költségvetése	
A támogatás forrása	HEFOP 4.2.1. - A társadalmi befogadást támogató szolgáltatások infrastrukturális fejlesztése

2.4. Társadalmi, gazdasági és környezeti jellemzők bemutatása

2.4.1. Településszerkezet

Hódmezővásárhely város igazgatási területének városszerkezeti egységei:

- központi belterület a kialakult lakókörzetekkel, (Belváros, Tarján, Tabán, Béke telep, Csúcs, Susán, Hódtó, Újváros, Kertváros), és az iparterületek (északi és déli),
- egyéb belterületek (Batida, Erzsébet, Kút völgy, Szikáncs és Mártély üdülőterület),
- kishomoki lakóterületek (jelenleg részben belterületbe vonás alatt lévő volt zártkertek),
- külterület, a máig fennmaradt tanyavilággal.

Az akcióterület Csúcs és Susán határán (nagyobbrészt Csúcs területén) található.

Csúcs régi településrész, nagyobbrészt kertvárosi-falusias jellegű, rendezett. Csúcs, Susán, illetve a Belváros találkozási pontján, a városrész délkeleti csücskében található Vásárhely második városközponti magja, a Kálvin tér. Ugyancsak Csúcs része a Szabadság tér, mint speciális „városnegyed”, amely az 50-es években az iparosítás korszakában létrehozott munkáslakótelep: a város központjában épült, zöld térre néző, 2-3 emeletes, tömbszerűen elhelyezkedő, akkor modernnek számító, félkomfortos, komfortos téglapületekből áll. Ma a döntően egyszobás, 33-35 m²-es komfortos, félkomfortos lakások, a műszakilag és esztétikailag kívül-belül felújításra szoruló lakókörnyezet már csak az alacsonyabb státuszú lakosság igényeit képes kiszolgálni, így folyamatosan leromló városnegyeddé vált. A lakások egy része magán-, másik része önkormányzati tulajdonban van. A tér a szociális városrehabilitáció akcióterülete. Ugyancsak a Szabadság tér része a városrész jelentős zöldterülete, a Városi Stadion és környezete.

A városrész vegyes funkciójú, lakó és gazdasági dominanciával. Susánban található oktatási és kulturális intézmények, egyebek mellett a felújításra váró Szent István Általános Iskola, a

---

népi művészeteknek emléket adó Fazekasház és az informatikai képzést nyújtó Gábor Dénes Főiskola Konzultációs Központja.

Susán szintén **régi településrész, szerkezete** őrzi ennek nyomait: jellemzőek a kanyargós, girbe-gurba utcák, a vak-közök. A városrész néhány utcája nevében is őrzi a vizek emlékét, a Vidra, Búvár utcák erre utalnak. Susánban található a város legalacsonyabban fekvő utcája.

2.4.2. Korstruktúra

A város lakosságának korösszetételét vizsgálva általánosságban megállapítható, hogy Hódmezővásárhelynek is szembe kell néznie az előregedő lakosság miatt felmerülő problémákkal.

A lakosság kor szerinti összetétele területi eltéréseket mutat, a KSH 2001-es adatai szerint jellemző a volt tanyaközpontokban, illetve a Belvárosban és az azt körülölelő városnegyedekben a 60 éven felüli lakosok viszonylag magasabb (23-25%), a belterület külső városnegyedeiben pedig alacsonyabb aránya (16-20%). A „legfiatalabb” Hódtó (60 éven felüliek aránya 7,5%, a 14 éven aluliak aránya 20,8%) és a ma már belterület Kishomok lakossága (60 éven felüliek aránya 16,8%, a 14 éven aluliak aránya 21,7%).

A szociális városrehabilitáció akcióterületének lakónépessége jelenleg **1150 fő**, ezen belül 12,5% a 15 éven aluli gyermekek aránya, 56,8% a 15-59 éves korosztály aránya, és 30,7% a 60 éves vagy idősebb lakosság aránya. A lakónépesség száma és a gyermekek aránya 2001 óta csökkent, míg a 60 évnél idősebb korosztály népességen belüli aránya az országos tendenciákkal összhangban növekedett.

2.4.3. Iskolai végzettség

Hódmezővásárhely lakosságának iskolai végzettsége a 2001-es népszámlálási adatok szerint az előző vizsgálatokban regisztráltakhoz képest számottevően javult.

2001-ben a 18 évesnél idősebb népesség 37%-a rendelkezett érettségivel, mint legmagasabb végzettséggel (Szegeden ez a mutató 54%-os) és 11%-a egyetemi vagy főiskolai diplomával (Szegeden ez 20,7%, Kecskeméten 16,8%).

A 15 éven felüli népességből a legalább az általános iskola 8. évfolyamával rendelkezők aránya a Kertvárosban a legmagasabb (96,5%), ezt követi Hódtó (96,2%) és Belváros (93,8%), miközben a városi átlag 90,8%. A 18 éven felüli népességből a legalább középiskolai érettségivel rendelkezők aránya Kertváros után (57,7%) a Belvárosban (51,3%) és Hódtón (46,3%) a legmagasabb, a városban 36,9%.

A területi vizsgálat azt mutatja, hogy az egyetemi vagy főiskolai végzettséggel rendelkezők a Belvárosban, illetve a Kertvárosban koncentrálnak. A Belvárosban így az átlagnál magasabb a 25 éves és annál idősebb népességből a diplomások aránya: a központi területen 17,3%, míg Hódtón 13,6% (a városi átlag 11,1%).

A szociális városrehabilitáció akcióterületén az aktív korú lakosság valamivel több mint harmada legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik, míg felsőfokú végzettséggel a 25 évesnél idősebb lakosság mindössze 11,6%-a rendelkezik. A terület népességének tehát igen magas aránya alacsony iskolázottságú, és ennek következtében a munkaerő-piaci versenyben hátrányos helyzetből indul.

2.4.4. Foglalkoztatás

A foglalkoztatottak több mint kétötöde alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportban dolgozik, és szintén magas, **64% a gazdaságilag nem aktív népesség aránya** a lakónépességben belül. A **munkanélküliségi ráta értéke 14,9%**, és a munkaképes lakosság 6,3%-a legalább 360 napja nem talál munkát, azaz tartós munkanélküli. A 15-64 éves korosztálynak kevesebb mint fele foglalkoztatott, a **háztartások 54,7%-ában egyetlen foglalkoztatott sincs**.

Az aktív korú, 15-59 éves lakosság közel fele, **46,5%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel**, és 15,4%-uk jövedelemforrása 2001-ben kizárólag állami vagy helyi támogatás volt. Az **aktív korú lakosság ötöde** tartozik azon különösen **veszélyeztetett** kategóriába, akik legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkeznek, és emellett rendszeres munkajövedelmük nincsen.

A 2010. évi önkormányzati nyilvántartás alapján az akcióterületen jelenleg:

- 38 fő részesül rendszeres szociális segélyben;
- 52 fő rendelkezésre állási támogatásban;
- 67 fő lakásfenntartási támogatásban;
- 49 fő rendszeres gyermekvédelmi támogatásban;
- 113 fő átmeneti segélyben.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 43.

2.4.5. Közbiztonság

Az akcióterületen a rendőrség nyilvántartása alapján 2001 és 2010 között a **közbiztonság jelentős mértékben romlott**. Míg 2001-ben a Szabadság téren és környékén sem személy ellen, sem vagyon ellen elkövetett bűneset nem történt, addig 2009-ben a személy ellen elkövetett bűnesetek száma 4, a vagyon ellen elkövetett bűnesetek száma pedig 11 volt, és 2010 első harmadában, április 13-ig már 1 személy ellen és 11 vagyon ellen elkövetett bűneset történt.

2.4.6. Gazdaság, vállalkozások

2004. december 31-én az 5 ezer hódmezővásárhelyi regisztrált vállalkozás legnagyobb része – több mint fele – három városrészre koncentrálódott: ebből a legtöbb természetesen a

---

Belvárosra jut, ahol a vállalkozások csaknem ötöde található, Hódtón alig 7,6%, bár itt működnek a nagy forgalmat lebonyolító kiskereskedelmi áruházak.

2.5. Műszaki-fizikai, infrastrukturális jellemzők bemutatása

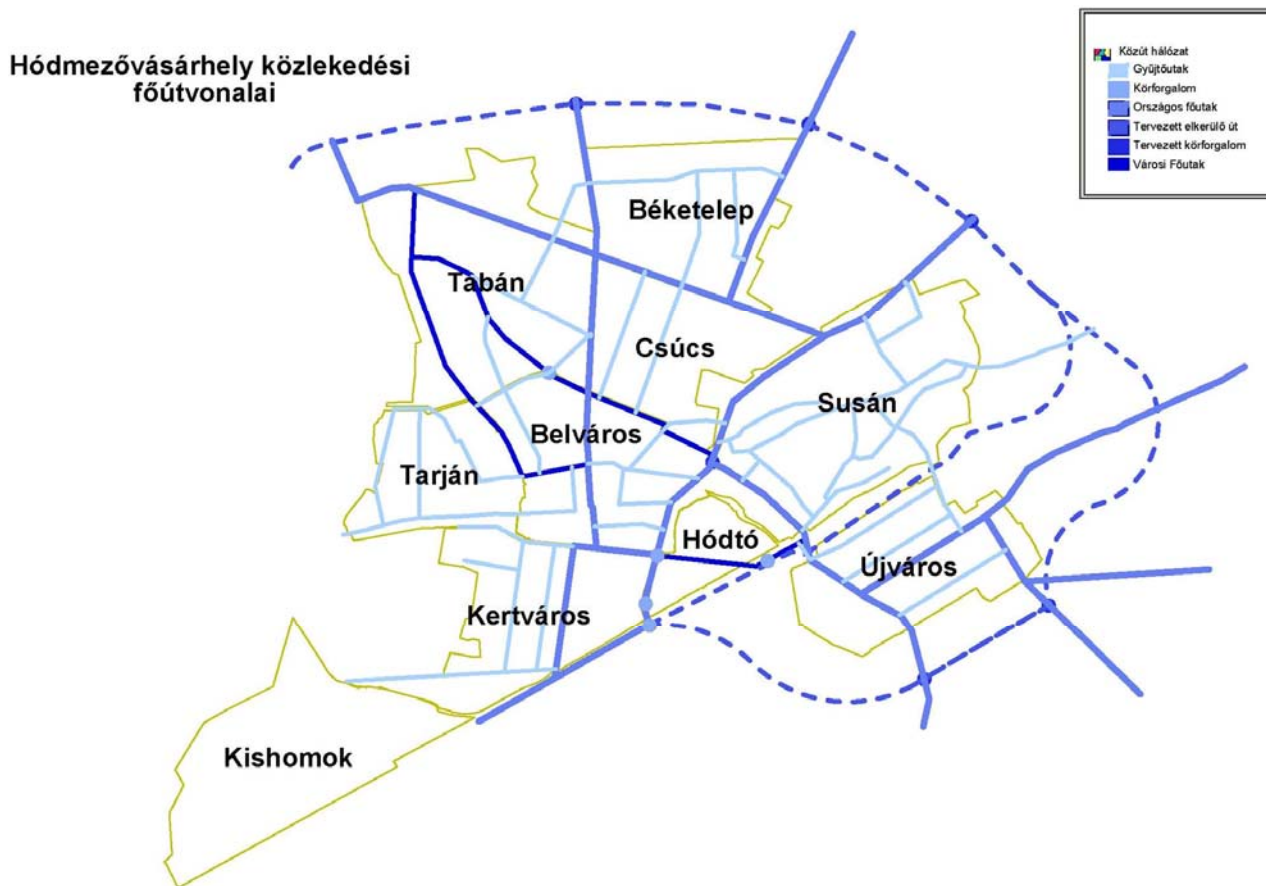
2.5.1. Közlekedés

Hódmezővásárhely elérhetősége

Szegedről a város a 47.sz. főútról érhető el. Az útszakaszon jelentős forgalom bonyolódik (11.600 jármű/nap), ami indokolja az út négysávossá alakítását (a projekt befejező szakaszának megépítése 2008 nyarától várható).

A Hódmezővásárhelyre befutó országos közutak közül jelentősebb forgalmat bonyolít még le a 45. sz. főút (Szentés felől), a 4415. jelű út (Makó felől) és a 4421. jelű út (Tótkomlós felől). Lényegesen kisebb a terhelése a 4414. jelű útnak (Maroslele felől), a 4521. jelű útnak (Mindszent felől) és a 44116. jelű útnak (Öthalom felől)

A város közlekedési helyzetének minőségi javulását és a fő problémának, a városközpont túlterheltségének megszüntetését a tervezett tehermentesítő út megépítése jelenti majd. A tehermentesítő elkészültét követően az országos közúthálózat számos eleme a város tulajdonába kerül és megvalósulhat forgalomcsillapításuk. Későbbi ütemben, 2015 utáni időszakra tervezett a várost elkerülő északi gyűrű megépítése is. Ez az útszakasz a várost északról kerüli el 2x1 sávos kiépítésben, a 47. sz. főút és a 45. sz. főút között húzódva lehetővé teszi majd a várost terhelő egyik legforgalmasabb átmenő közúti áramlat számára a város kikerülését.

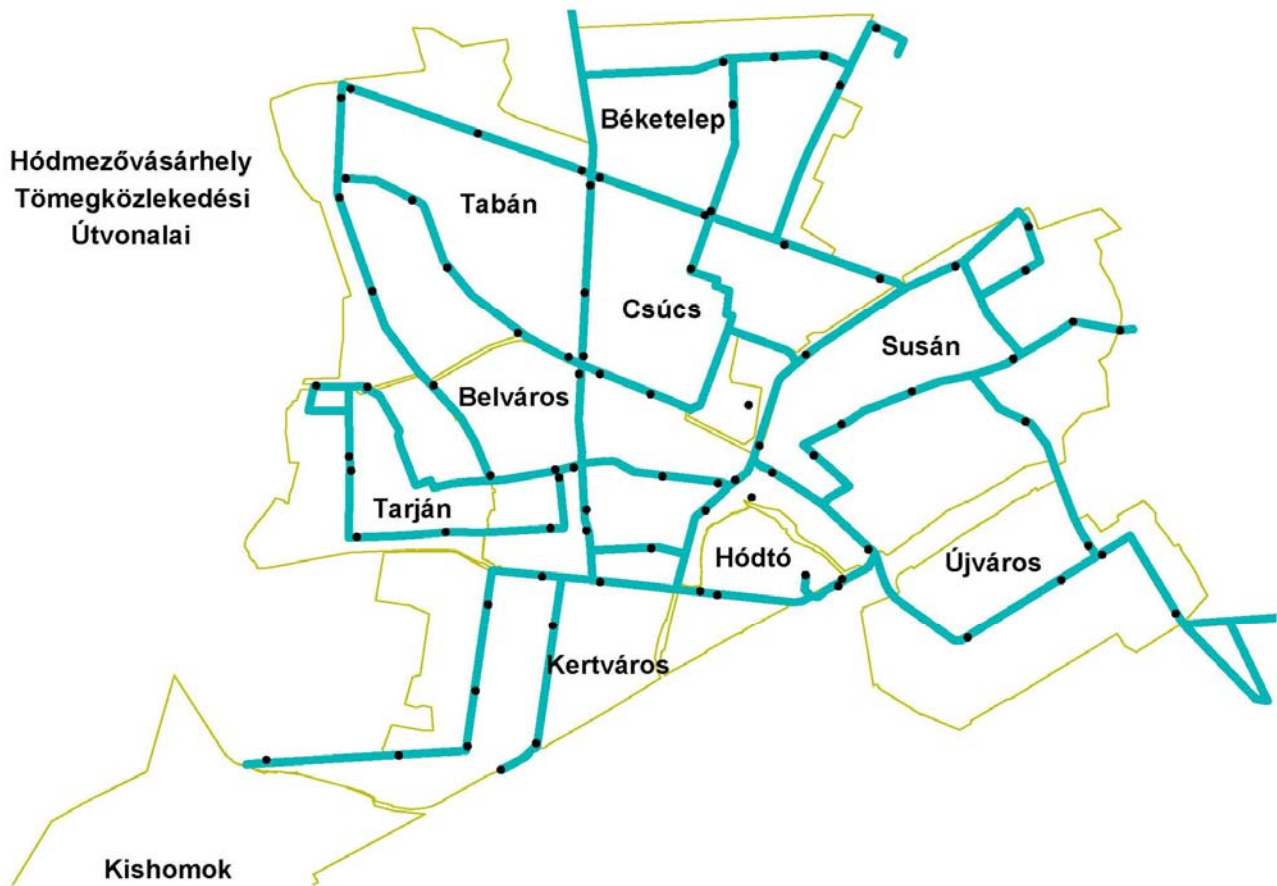

3. ábra: Hódmezővásárhely közlekedési főútvonalai
 Forrás: Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata, 2009

Városon belüli közlekedés

Hódmezővásárhely közlekedési rendszerében a mennyiségi fejlődés korszaka a végéhez közeledik, már most is a minőségi fejlesztés van túlsúlyban, nincs tömeges kielégítetlen közlekedési igény.

A városi tömegközlekedés helyzete ellentmondásos. A város adottságai miatt a városban élők viszonylag nagy távolságokat tesznek meg naponta lakóhelyük és a belvárosba koncentráló ellátó intézmények, illetve munkahelyük, a jellemzően a város szélén található vállalatok elérése érdekében. A városban a helyi buszközlekedést 14 buszvonal járatai szolgáltatják, amelyek a várost behálózva kielégítő színvonalat biztosítanak, jellemzően óránkénti indulással. Természetesen a helyi buszvonalak kivétel nélkül érintik a Belvárost, egy buszvonal Hódtót.

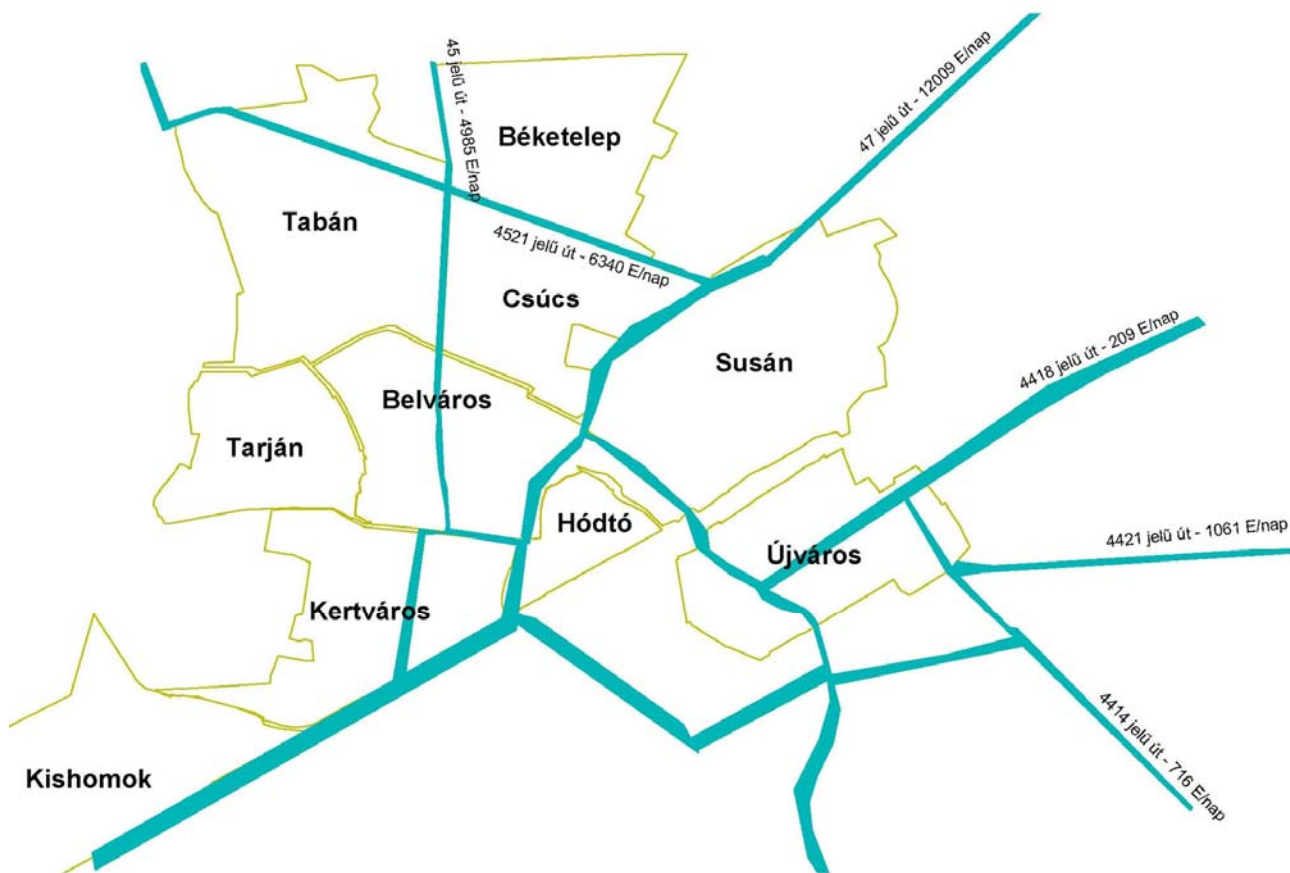

4. ábra: Hódmezővásárhely tömegközlekedési útvonalai
Forrás: Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata, 2009

Vásárhelyen azonban a közkedvelt és elterjedt közlekedési eszköz a kerékpár, így – főként a kedvező időjárású időszakokban - a buszközlekedés kihasználtsága alacsony. Ugyanakkor parkolási gondok/díjak ellenére is egyre több a városban az autó, rossz idő esetén az egyébként kerékpárral közlekedők autóba ülnek.

A város mérete, domborzati adottságai kedveznek a kerékpáros közlekedésnek. A városban az elmúlt évtizedben a legfontosabb forgalomáramlási irányokban kiépültek a kerékpárutak és – sávok, 2007 végére közel 30 km-nyi városi kerékpárút, és ez folyamatosan növekedik.

Ugyancsak bővül a várost és az agglomerációs településeket összekötő hálózat is: Mártély felé évek óta vezet kerékpárút, 2008 során pályázati pénzből megvalósul a 45-ös út mentén a Barattyosig vezető, illetve az algyői Tisza-hídtól a Tisza mentén Csongrádig vezető út. A városban a kisebb forgalmú utcákban a közúton húzódnak az ajánlott kerékpáros útvonalak.

5. ábra: Átmenő forgalom Hódmezővásárhelyen
 Forrás: Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata, 2009

2.5.2. Környezeti problémák

Levegőminőség, levegőtisztaság

Vásárhely levegőminőségét a transzmisszió útján a városba kerülő légszennyező anyagok, valamint a városban működő légszennyező források alakítják. Nagyobb, kifejezetten szennyező, összefüggő ipari környezet a város közvetlen térségében nem található, a város levegőminősége azonban nem kifogástalan.

A városban az ipari jellegű levegőszennyezés gyakorlatilag megszűnt, jellemző viszont a háztartásokból – fűtés – és a mezőgazdaságból származó szennyezés mellett a közlekedés – mint légszennyező forrás – utóbbi években tapasztalható hatványozott erősödése.

A városnak a környezetvédelem szempontjából egyik legfontosabb problémája a levegőszennyezés, melynek elsődleges oka a helyi- és az átmenő közúti forgalom, amely a Belvárost terheli. A várost elkerülő utak hiánya mind a jelentős szállítási igényekkel jellemezhető ipari tevékenységhez, mind a mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódó forgalmat be- és átvezeti a város központi területein.

Zaj

A forgalmi utak mentén a zaj- és rezgésterhelés gyakran jóval meghaladja a megengedett határértéket. Az elkerülő út megépülésével várhatóan ezen környezeti ártalmak mértéke is csökken.

Jellemző, hogy a városban a 2006. év végén lefolytatott közvélemény-kutatási módszerekkel történt vizsgálatok szerint ebben a városrészben a legnagyobb probléma a levegőszennyezettség, zajterhelés.

2.5.3. Lakáshelyzet

A szociális városrehabilitáció akcióterületétől kijelölt városrész a Szabadság teret és ennek közvetlen környékét foglalja magában. Míg a **Szabadság tér az ötvenes években épült, 2-3 emeletes, tömbszerűen elhelyezkedő téglalakásokból áll**, addig a **környező utcákban** főként **családi házak** találhatóak. **Az akcióterületen összesen 640 lakás** található, ezek **18%-a önkormányzati bérlakás.**

A **komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya 19,7%**, míg az **egyszobás lakások aránya 27,2%**. E mutatók magas értékét és az akcióterület jelenlegi rossz szociális mutatóit főként a **Szabadság téren található 113 db önkormányzati szociális bérlakás** okozza.

E lakások komfortosak és félkomfortosak, többségük 1 szobás, de van közöttük 1,5 és 2 szobás is. A lakások mérete **21-64 m² között** alakul. Ezen belül is a **legrosszabb a helyzet a 100%-ban önkormányzati tulajdonban levő Szabadság tér 78. szám** alatt, ahol egy 2 emeletes házban 24 db, 33 m²-es 1 szobás-komfortos lakás található. Hasonlóan, **100%-os önkormányzati tulajdonban van a Szabadság tér 87. 24 lakása**, melyekből 23 db 1 szobás, 1 db 1,5 szobás (37-43 m² közöttiek). Magas a **60%-os önkormányzati tulajdonú lakások aránya a 80-as számú házban** is, ahol 36 db, félkomfortos 1 szobás 22-35 m²-es önkormányzati bérlakás található. Itt 3 emelet és 3 lépcsőház található.

A lakbér mértékét a **60/2007. (12.01.) Kgy. Rendelet** rögzíti. Jellemző adat, hogy a félkomfortos lakások 85 Ft/ m², míg a komfortos lakások 170 Ft/m² lakbért fizetnek havonta. Így a **havi lakbér 1.870 – 5.610 Ft között** van a két legleromlottabb épületben. Ilyen alacsony, 2000 Ft alatti havi lakbér nagyon ritka a városban.

Az önkormányzati tulajdonú bérlakások részletes adatait az alábbi táblázat tartalmazza:

Bérlakások a Szabadság téri lakótömbben Hódmezővásárhelyen					Önk-i tulajdon arány (%) / önk-i lakások száma összesen
Cím	Komfort	Szoba	m ²	Szerződés	
Szabadság tér 78.					100% összesen: 24 lakás
Szabadság tér 78. fsz.1.	komfortos	1	33	2010.12.31	
Szabadság tér 78. fsz.2.	komfortos	1	33	határozatlan	
Szabadság tér 78. fsz.3.	komfortos	1	33	2012.02.18	

Szabadság tér 78. fsz.4.	komfortos	1	33	2010.11.18	
Szabadság tér 78. fsz.5.	komfortos	1	33	határozatlan	
Szabadság tér 78. fsz.6.	komfortos	1	33	2010.01.12	
Szabadság tér 78. fsz.7.	komfortos	1	33	2010.09.30	
Szabadság tér 78. fsz.8.	komfortos	1	33	2010.07.14.	
Szabadság tér 78. I/1.	komfortos	1	33	határozatlan	
Szabadság tér 78.I/2.	komfortos	1	33	2010.09.01.	
Szabadság tér 78. I/3.	komfortos	1	33	2010.08.27	
Szabadság tér 78. I/4.	komfortos	1	33	határozatlan	
Szabadság tér 78. I/5.	komfortos	1	33	2010.03.31	
Szabadság tér 78. I/6	komfortos	1	33	határozatlan	
Szabadság tér 78. I/7	komfortos	1	33	2010.09.06	
Szabadság tér 78. I/8.	komfortos	1	33	határozatlan	
Szabadság tér 78. II/1.	komfortos	1	33	határozatlan	
Szabadság tér 78. II/2.	komfortos	1	33	2010.10.30	
Szabadság tér 78. II/3.	komfortos	1	33	2010.12.31	
Szabadság tér 78.II/4.	komfortos	1	33	2010.02.01	
Szabadság tér 78. II/5	komfortos	1	33	2011.03.08	
Szabadság tér 78. II/6.	komfortos	1	33	2010.01.31	
Szabadság tér 78. II/7.	komfortos	1	33	határozatlan	
Szabadság tér 78. II/8	komfortos	1	33	2009.12.04	
Szabadság tér 80.					60% összesen: 36 lakás
Szabadság tér 80. I.lh. fsz.1.	félkomfortos	1	38	határozatlan	
Szabadság tér 80. I.lh.fsz.2.	félkomfortos	1	36	2010.05.31	
Szabadság tér 80 I.lh.I/1.	félkomfortos	1	33	2010.10.28	
Szabadság tér 80 I.lh. I/2.	félkomfortos	1	35	határozatlan	
Szabadság tér 80. I.lh. I/3.	félkomfortos	1	35	határozatlan	
Szabadság tér 80. I.lh.I/4.	félkomfortos	1	34	határozatlan	
Szabadság tér 80. I.lh. II/1.	félkomfortos	1	35	határozatlan	
Szabadság tér 80. I.lh. II/2.	félkomfortos	1	34	határozatlan	
Szabadság tér 80. I.lh. II/4.	félkomfortos	1	34	2011.01.30	
Szabadság tér 80. I.lh. II/5	félkomfortos	1	22	2010.04.22	
Szabadság tér 80. I.lh. III/1.	félkomfortos	1	34	2010.09.07	
Szabadság tér 80.I.lh. III/2.	félkomfortos	1	34	határozatlan	
Szabadság tér 80. I.lh. III/5.	félkomfortos	1	22	2010.07.31	
Szabadság tér 80. II.lh. fsz.1.	félkomfortos	1	34	határozatlan	
Szabadság tér 80. II.lh. fsz.4.	félkomfortos	1	35	2010.07.02	
Szabadság tér 80. II.lh. I/1.	félkomfortos	1	34	2010.04.21	
Szabadság tér 80. II.lh. I/3	félkomfortos	1	34	2010.08.18	
Szabadság tér 80. II.lh. I/5.	félkomfortos	1	22	határozatlan	
Szabadság tér 80. II.lh. II/1.	félkomfortos	1	34	2011.11.23	
Szabadság tér 80. II.lh. II/3.	félkomfortos	1	34	határozatlan	
Szabadság tér 80. II.lh. II/4.	félkomfortos	1	34	2010.03.01	
Szabadság tér 80. II.lh. II/5	félkomfortos	1	22	2009.12.31	

Szabadság tér 80. II.lh. III/2.	félkomfortos	1	34	2010.08.09	
Szabadság tér 80. II.lh. III/3.	félkomfortos	1	35	határozatlan	
Szabadság tér 80. II.lh. III/5.	félkomfortos	1	21	2010.11.05	
Szabadság tér 80. III.lh. fsz.3.	félkomfortos	1	35	határozatlan	
Szabadság tér 80. III.lh.fsz.4.	félkomfortos	1	37	határozatlan	
Szabadság tér 80. III.lh.I/1.	félkomfortos	1	34	határozatlan	
Szabadság tér 80. III.lh. I/3.	félkomfortos	1	34	peresítve	
Szabadság tér 80. III.lh. I/4.	félkomfortos	1	34	határozatlan	
Szabadság tér 80. III.lh. II/1.	félkomfortos	1	34	2010.12.08	
Szabadság tér 80. III.lh. II/2.	félkomfortos	1	34	2010.08.31	
Szabadság tér 80. III.lh. II/4.	félkomfortos	1	34	határozatlan	
Szabadság tér 80. III.lh. II/5.	félkomfortos	1	21	2010.09.17	
Szabadság tér 80. III.lh. III/4.	félkomfortos	1	34	2008.08.17	
Szabadság tér 80. III.lh. III/5.	félkomfortos	1	22	határozatlan	
Szabadság tér 81.					16,5% összesen: 3 lakás
Szabadság tér 81. fsz.1.	komfortos	2	55	határozatlan	
Szabadság tér 81. fsz.3.	komfortos	2	55	határozatlan	
Szabadság tér 81. II/8.	komfortos	1	25	határozatlan	
Szabadság tér 83.					18,8% összesen: 12 lakás
Szabadság tér 83. I.lh. fsz.3.	komfortos	1,5	39	2010.05.17	
Szabadság tér 83. I.lh. fsz.4.	komfortos	1,5	39	2010.03.31	
Szabadság tér 83. II.lh. fsz.1.	komfortos	1	24	határozatlan	
Szabadság tér 83. II.lh. fsz.4.	komfortos	1	39	határozatlan	
Szabadság tér 83. II.lh. fsz.5.	komfortos	1	39	határozatlan	
Szabadság tér 83. II.lh. I/3.	komfortos	2	63	határozatlan	
Szabadság tér 83. II.lh. II/1.	komfortos	1	30	határozatlan	
Szabadság tér 83. II.lh. II/6.	komfortos	1,5	40	2010.05.08	
Szabadság tér 83. II.lh. II/7.	komfortos	1,5	40	határozatlan	
Szabadság tér 83. II.lh. III/1.	komfortos	1	30	határozatlan	
Szabadság tér 83. II.lh. III/5.	komfortos	1,5	40	2010.04.14	
Szabadság tér 83. II. lh. III/6.	komfortos	1,5	40	2010.07.10	
Szabadság tér 84.					
Szabadság tér 84. I.lh. fsz.4.	komfortos	1,5	50	határozatlan	
Szabadság tér 84. I.lh. III/3.	komfortos	2,5	64	határozatlan	
Szabadság tér 84. III.lh. fsz. 2.	komfortos	1	40	2010.03.10	
Szabadság tér 85.					12,5% összesen: 4 lakás
Szabadság tér 85. II. lh. fsz. 2.	komfortos	2	51	2010.12.26	
Szabadság tér 85. II.lh. I/3.	komfortos	2,5	64	határozatlan	
Szabadság tér 85. II.lh. II/4.	komfortos	2	50	2010.03.31	
Szabadság tér 85. II.lh. III/4.	komfortos	2	50	határozatlan	
Szabadság tér 87.					100% összesen: 24 lakás
Szabadság tér 87. I.lh. fsz.1.	komfortos	1	37	2010.10.30	
Szabadság tér 87. I.lh. fsz.2.	komfortos	1	43	határozatlan,	

				felmondva	
Szabadság tér 87. I.lh. fsz.3.	komfortos	1	43	határozatlan	
Szabadság tér 87. I.lh. fsz.4.	komfortos	1	37	2010.03.31	
Szabadság tér 87. I.lh. I/1.	komfortos	1	37	2009.12.24	
Szabadság tér 87. I.lh. I/2.	komfortos	1	43	2009.12.31	
Szabadság tér 87. I.lh. I/3.	komfortos	1	43	2010.01.29	
Szabadság tér 87. I.lh. I/4.	komfortos	1	37	2011.11.16	
Szabadság tér 87. I.lh. II/1.	komfortos	1	37	határozatlan	
Szabadság tér 87. I.lh. II/2.	komfortos	1	43	határozatlan	
Szabadság tér 87.I.lh. II/3.	komfortos	1,5	43	2010.06.01	
Szabadság tér 87. I.lh. II/4.	komfortos	1	37	határozatlan	
Szabadság tér 87. II. lh. fsz.1.	komfortos	1	37	2010.04.02	
Szabadság tér 87. II.lh. fsz.2.	komfortos	1	43	2010.12.31	
Szabadság tér 87. II.lh. fsz.3.	komfortos	1	43	2010.12.15	
Szabadság tér 87. II.lh. fsz.4.	komfortos	1	37	2009.10.31	
Szabadság tér 87. II.lh. I/1.	komfortos	1	40	2010.09.12	
Szabadság tér 87. II.lh. I/2.	komfortos	1	43	2010.11.30	
Szabadság tér 87. II.lh. I/3.	komfortos	1	43	2010.11.07	
Szabadság tér 87. II.lh. I/4.	komfortos	1	37	határozatlan	
Szabadság tér 87. II.lh.II/1.	komfortos	1	37	2012.02.17	
Szabadság tér 87. II.lh. II/2.	komfortos	1	43	határozatlan	
Szabadság tér 87. II.lh. II/3.	komfortos	1	43	2011.12.31	
Szabadság tér 87. II.lh. II/4.	komfortos	1	37	2011.01.31	
Szabadság tér 88.					
Szabadság tér 88. I.lh.fsz.2.	komfortos	1	24	határozatlan	
Szabadság tér 88. I.lh. I/1.	komfortos	2,5	57	határozatlan	
Szabadság tér 88. II.lh. fsz.3.	komfortos	1,5	43	határozatlan	
Szabadság tér 88. II.lh. I/1.	komfortos	1	38	határozatlan	
Szabadság tér 88. II.lh. I/2.	komfortos	1,5	45	2009.06.13	
Szabadság tér 88. II.lh. II/2.	komfortos	1,5	45	határozatlan	
Szabadság tér 88. II.lh. II/3.	komfortos	1,5	45	határozatlan	
					29,2% összesen: 7 lakás
					Mindösszesen: 113 lakás

2.6. Funkcióelemzés

2.6.1. Városközponti funkciók vizsgálata

Közszolgáltatást az akcióterületen jelenleg **két iskola, egy óvoda, és egy szociális intézmény** biztosít, valamint **egy templom** szolgál még közösségi funkciókat.

Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola: Az iskolának jelenleg **440 tanulója van**, akiket 34 pedagógussal oktat. Az **osztályok száma 16**, mindegyik ének-zenei tagozatos. A napközis és tanulószobás csoportokkal együtt a tanulócsoporthoz a száma összesen 21.

Szent István Általános Iskola Szent István téri telephely: Az iskolában 17 pedagógus tanít **203 tanuló**t. Az osztályok száma 8, ebből 4 tagozatos. A tanulócsoportok száma összesen 8.

Brunszvik Teréz Óvoda Szabadság téri telephely: Az óvodában 4 óvodapedagógus foglalkozik 2 csoportban **45 gyermek**kel.

II. számú Gyermekotthon Lakásotthona: A Csongrád Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat és Gyermekotthonok Igazgatósága fenntartásában működő gyermekotthon **12 férőhelyes**, korszerűen berendezett **lakásotthona** jelenleg a Szabadság tér 3. szám alatt található egy háromszintes családi házban. **12-18 éves** korú, ideiglenes hatállyal elhelyezett, **átmenetileg tartós nevelésbe vett** disszociális tüneteket mutató lányok ellátását, (re)szocializációját, utógondozását biztosítják **családias környezetben**. Az otthonban egy nevelő, négy gyermekfelügyelő, részmunkaidőben egy pszichológus és egy fejlesztő pedagógus dolgozik.

Szent István Király Plébánia: A Szent István Király Plébániát 1936-ban alapította a váci püspök. A templom megáldása 1937. augusztus 20-án történt, ettől kezdve áll a hódmezővásárhelyi katolikus hívek szolgálatára. A területi elosztás alapján a város **katolikus lakosságának fele**, több mint 10 000 fő tartozik ehhez a templomhoz. A templom és a plébánia alapvetően **hitéleti tevékenység** keretében szervezi programjait, négy fő területen:

- Biblia ismereti, liturgikus és lelki gondozás, különféle imacsoportok heti rendszerességgel történő összejövetelei;
- Kulturális, zenei rendezvények (felnőtt énekkar, gyermekkórus, hangversenyek);
- Karitatív csoportok (idősek, egyedülállók, betegek látogatása, gondozása, segítése);
- Nagycsaládosok és ifjúsági csoportok összejövetelei.

2.6.2. Igényfelmérés

A szociális városrehabilitáció akcióterületén élő lakosság véleményének, igényeinek megismerésére **2010 tavaszán kérdőíves felmérést** végeztünk. A kérdőív összeállítását megelőzően, 2009 novemberéről **az akcióterület jellemzőinek, problémáinak, a helyiek fejlesztési elképzeléseinek**, valamint a **projekt tevékenységeinek jobb előkészítése** és az **érintett célcsoportok igényeinek, sajátosságainak** feltérképezése érdekében **több alkalommal megbeszélést** tartottunk melynek résztvevői voltak:

- az önkormányzat érintett szakterületi felelősei (oktatási, lakásgazdálkodási, kisebbségi és vallásügyi, városfejlesztési és üzemeltetési, ifjúsági és sport referensek, valamint a városfejlesztési és jogi irodavezetők);
- az egyesített szociális intézményeket összefogó Kapcsolat Központ igazgatója;
- a Családsegítő Szolgálat vezetője;
- Csúcs városrész önkormányzati képviselője, a Városfejlesztési Bizottság elnöke;

-
- a Szabadság tér egyik közös képviselője;
  - a helyi Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnöke;
  - a Hódmezővásárhelyi Romák Egyesülete elnöke;
  - a Szent István Általános Iskola igazgatója;
  - a Regionális Munkaügyi Központ helyi irodájának vezetője.

A fenti résztvevők többsége egyetértett abban, hogy a **2010 márciusában létrehozott Helyi Támogató Csoport (HTCS)** munkájában tevélegesen is részt kíván venni: mind a projekt előkészítésben, mind pedig a megvalósításban. A hatékonyabb együttműködés érdekében a HTCS létszámát célszerűnek tartottuk **10-12 főben maximálni**. Így az Önkormányzat részéről az oktatási, lakásgazdálkodási, kisebbségi és vallásügyi, városfejlesztési és üzemeltetési területek felelősei, a szociális szektor képviselőjében a Kapcsolat Központ vezetője, a lakosság képviselőjében a közös képviselő, az önkormányzati képviselő, az iskolaigazgató, valamint a CKÖ elnök és az Hódmezővásárhelyi Romák Egyesülete elnöke lettek deklaráltak a HTCS tagjai. A projekthez kapcsolódó minden fontosabb megbeszélésről **emlékeztető, jelenléti ív** készült.

Egyes tagokkal az üléseket követően, 1-1,5 órás **egyéni és kiscsoportos interjúkat** is készítettünk, valamint **többször bejártuk az akcióterületet** a helyiek vezetésével.

A minél **pontosabb helyzetfeltárás és igényfelmérés céljából** - a megbeszélések tapasztalatainak figyelembe vételével - **kérdőívet** állítottunk össze, melyet **a HTCS egyes tagjai is véleményeztek**. A kérdőíveket 2010 márciusában Hódmezővásárhely MJV Önkormányzata **az akcióterület minden háztartásnak/családjának névre szólóan**, a közterület felügyelők bevonásával juttatta el, teljesen lefedve az 1150 fős akcióterületet. Ahol szükségesnek érezték – például az alacsony iskolázottságú lakosság körében –, ott önkéntes kérdezőbiztosokat alkalmaztak.

A kérdőívek kitöltése **anonim** módon történt, és kitöltésük határideje 2010. április 11. volt. A kitöltött kérdőíveket a Polgármesteri Hivatalban és más közösségi helyszíneken (pld. helyi bolt, iskola) elhelyezett **gyűjtőládákba** lehetett bedobni. A **Hódmezővásárhelyi Romák Egyesülete** aktívan **segítette** a kérdőívek kitöltését és begyűjtését.

A kérdőíves felmérést azért tartottuk a lakosság igényeinek megismerésére a **leghatékonyabb módszernek**, mert így lehetséges volt az igen **nagy létszámú célcsoport minden tagjának elérése**.

Célcsoport

A kérdőívet **214 fő juttatta vissza kitöltve** az önkormányzat részére. A válaszadók 53,3%-a nő, 46,7%-a férfi, 35,8%-uk tartozik a 16-35 éves fiatal felnőttek korcsoportjába, 32,5%-uk a 36-59 éves középkorúak kategóriájába és szintén közel egyharmaduk a 60 éves és idősebbek korcsoportjába. A legfiatalabb válaszadó 16, a legidősebb 91 éves.

Az akcióterület lakóinak alacsony társadalmi státuszát jól reprezentálja a válaszadók legmagasabb iskolai végzettség szerinti megoszlása: a **kérdőívet kitöltők 50%-a legfeljebb 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik**, 17%-uk végzett szakmunkásképzőt, valamivel több mint ötödük rendelkezik középiskolai érettségivel, és minden tizedik válaszadó végzett főiskolát vagy egyetemet.

A válaszadók **22,1%-a rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel**, 5,2%-uk végez alkalmi munkákat, tizedük munkanélküli, **58,7%-uk nem aktív kereső** és 3,8%-uk eltartott. A nem aktív keresők kiemelkedően magas arányát többek között a **nyugdíjas** válaszadók nagy száma indokolja. A munkanélküliek több mint fele 12 hónapnál hosszabb ideje nem talál munkát, azaz **tartósan munkanélküli**, és mindössze 27,7%-uk tartozik azok közé, akik 6 hónapnál rövidebb ideje nem találnak munkát.

Az **etnikai hovatartozás** vizsgálatánál a válaszlehetőségek között a **kettős identitás** (pld. magyar-roma/cigány) választását is lehetővé tettük, mivel kutatások alapján így sokkal pontosabb képet kaphatunk a cigányság arányáról. A válaszadók etnikai hovatartozásukat tekintve két főbb csoportból kerülnek ki, egyrészt magyarok, másrészt romák/cigányok lakják az akcióterületet. A kérdőív kitöltőinek **57%-a magyarnak** vallotta magát, **negyedük magyarnak és egyben romának/cigánynak** is tekinti magát, míg **17,8%-uk roma/cigány identitással** rendelkezik. Ezek az adatok nem mondanak ellent a CKÖ becslésének.

A válaszadók főbb ismérveit az alábbi összefoglaló táblázat tartalmazza.

Változók	Arány (%)
<i>A válaszadó neve</i>	
Férfi	46,7
Nő	53,3
<i>A válaszadó életkora</i>	
16-35 éves	35,8
36-59 éves	32,5
60 éves és idősebb	31,6
<i>A válaszadó legmagasabb iskolai végzettsége</i>	
Legfeljebb 8 általános	50,5
Szakmunkásképző	17,0
Szakközépiskola, gimnázium (érettségi)	21,7
Főiskola, egyetem	10,8
<i>A válaszadó foglalkoztatási helyzete</i>	

Foglalkoztatott: rendszeres munkajövedelemmel rendelkezik	22,1
Foglalkoztatott: alkalmi munkát végez	5,2
Munkanélküli	10,3
Nem aktív kereső	58,7
Eltartott	3,8
A válaszadó etnikai hovatartozása	
Magyar	57,0
Magyar, roma/cigány	25,2
Roma/cigány	17,8

A célcsoport szociális helyzete

A válaszadók 23 %-a részesül rendszeres szociális segélyben, 13,9%-uk lakásfenntartási támogatásban, tizedük rendszeres gyermekvédelmi támogatásban. A kérdőív kitöltőinek tizede nyilatkozott úgy, hogy lakbérhátraléka van és több mint ötödüknek van elmaradása a közüzemi díjak megfizetésében. Adósságkezelési programban, tanácsadásban a válaszadók közel tizede vett részt, míg közmunkaprogramban 17,6%-uk. Otthoni számítógéppel és interneteléréssel a válaszadók fele nem rendelkezik, ami napjainkban komoly hátrányt jelent a munkaerő-piaci elhelyezkedésben és az információkhoz való hozzájutásban.

A válaszadók szociális helyzetét összefoglaló táblázat:

Változók	Arány (%)
Családja részesül rendszeres szociális segélyben	23,0
Családja részesül lakásfenntartási támogatásban	13,9
Családja részesül rendszeres gyermekvédelmi támogatásban	10,5
Lakbérhátraléka van	10,0
Közüzemi díj tartozása van	21,6
Adósságkezelési programban, tanácsadásban részt vett	9,4
Közmunkaprogramban részt vett	17,6
Számítógéppel nem rendelkezik otthon	50,0
Interneteléréssel nem rendelkezik otthon	54,0

Lakhatási jellemzők

A lakások tulajdonjogát tekintve a válaszadók 48,4%-a saját (vagy családja) tulajdonában lévő lakásban él, és ugyanennyien, 48,4 % élnek önkormányzati tulajdonú szociális bérlakásokban. Más tulajdonában lévő bérlakásban mindössze a válaszadók 3,3%-a lakik. A lakások többsége

összkomfortos, ötödrészük komfortos és ugyanilyen arányt képviselnek a félkomfortos lakások is. A lakások 1,9%-a komfort nélküli. A lakások több mint fele másfél vagy kétszobás, 37,9%-uk egyszobás, és kevesebb mint tizedük rendelkezik három vagy több szobával.

A lakhatási jellemzőket összesítő táblázat:

Változók	Arány (%)
<i>Lakás tulajdonjoga</i>	
Saját tulajdon	48,4
Önkormányzati tulajdonú bérlakás	48,4
Más tulajdonában lévő bérlakás	3,3
<i>Lakás komfortfokozata</i>	
Komfort nélküli	1,9
Félkomfortos	19,7
Komfortos	20,7
Összkomfortos	57,7
<i>Szobák száma</i>	
1 szobás	37,9
2 szobás	52,8
3 szobás	7,9
4 vagy több szobás	1,4
<i>A háztartásban élők száma</i>	
Egyedül él	12,4
1-3 személlyel él együtt	60,3
4 vagy több személlyel él együtt	27,3

Összefoglalva: A kérdőívek alapján elmondható, hogy az akcióterület lakónépességének nagy aránya **alacsony társadalmi státuszú csoportokhoz tartozik**, alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik, nem (vagy csak alkalmyszerűen) foglalkoztatott, és egy- vagy kétszobás önkormányzati tulajdonú szociális bérlakásban lakik többedmagával. A támogatások, segélyek, tartozások megoszlása alapján a lakosok ötöde-tizede különösen nehéz anyagi helyzetben van. A válaszadók **több mint kétötöde romának/cigánynak** vagy kettős identitásúnak - magyarnak és cigánynak – vallja magát.

A kérdőíves igényfelmérés eredményei

A szabadidős, illetve közösségi tevékenységeket tekintve a válaszadók **mindössze 8,6%-a tagja valamilyen sportegyesületnek**, sportklubnak: többen fociznak, kézilabdáznak vagy

---

kosárlabdáznak, és többen nevesítették a „Hódtói Sportcsarnokot” valamint a „városi stadiont” is. A megkérdezettek **2,9%-a tagja** valamelyik **olvasókörnek**, **7,1%-a tagja nyugdíjas klubnak** (többen említették a Tiszti Klubot, valamint egy-egy személy a Hódmezővásárhely Bajtársi Egyesületet, a Diabétesz Klubot, a Belvárosi Nyugdíjas Klubot és a Helyőrségi Klubot), és **11,9%-uk jár egyházi közösségbe** (itt a legtöbben, kilencen a Szent István Plébániát nevesítették, de említésre került az Adventista Gyülekezet, valamint a katolikus és református egyház is). A válaszadók **4,8%-a tagja** valamely **civil szervezetnek**, egy-egy személy említette a mezőgazdasági egyesület és a Dobó Ferenc Horgászegyesületet, valamint ketten a hallássérült szövetséget.

Arra a **nyílt kérdésre**, hogy mit csinálnának, hova járnának a válaszadók **szabadidejükben**, amire jelenleg nincsen lehetőségük, de **igényük lenne rá**, a következő válaszok voltak a legnépszerűbbek:

- Kirándulás, túrázás, utazás;
- Sporttevékenységek;
- Színház, mozi (kertmozi), filmklub, koncertek, múzeumlátogatás;
- Uszoda, gyógyfürdő, strand;
- „Beszélgetős-táncolós”, élőzenei szórakozóhely, „igényes szórakozási lehetőség a fiatalok számára”;
- Kávézó, cukrászda, teaház;
- Szabadtéri rendezvények, programok;
- Játsszótér a gyermekek részére.

A **roma/cigány válaszadók** igen nagy többsége **szeretne** emellett egy **klubot** – néhányan „*cigány klub*” írtak -, ahol lehetőségük lenne **hagyományaik őrzésére**: pld. cigánytánc tanulására, közös zenélésre, beszélgetésre és saját közösségük jobb megismerésére.

A **jövőben** a **válaszadók** egy **kisebb része** vagy családjuk **szívesen kapcsolódna be sporttevékenységbe**: 17,9%-a szívesen futballozna, 7,5%-uk kosárlabdázna és 3,3%-uk próbálna ki extrém sportokat. Többen említették emellett a tornát, az aerobicot, a fallabdát, a tollaslabdát, az asztaliteniszt, a kézilabdát, a röplabdát és a lovaglást is, de több válaszadó szerint szükség lenne elérhető közelségű és árú edzőteremre, fitness teremre is. A válaszadók egy csoportja az olyan, baráti vagy családi összejövetelek alkalmával is játszható sportokat említette meg, mint a biliárd, a teke és a bowling, míg a nők közül néhányan a keleti mozgáskultúrákat, a jógát és a hastáncot szeretnék közelebbről megismerni.

Az akcióterületen jelenleg **közösségi programként** a válaszadók különböző sportprogramokat (különösen labdarúgás, tenisz és kosárlabda) jelöltek meg. Főként romák említették a Szabadság téri Nap rendezvényt, melyen a válaszadók közel fele, 45,5%-a szokott részt venni, és a romák, valamint a magukat romának és magyarnak egyaránt valló megkérdezettek szignifikánsan nagyobb arányban látogatják a rendezvényt, mint a magyarok.

Az interjúkból tudjuk, hogy ez utóbbi években eddig összesen 2-3 alkalommal rendeztek ilyen néven focitornát, melyen döntően az ottlakó romák vettek részt.

Az **idősebb** válaszadók közül többen kiemelték még az **olvasóköroket** és az augusztus 20-án tartott rendezvényeket. Azonban olyan válaszadók is szép számmal akadtak, akik szerint a **Szabadság tér és környéke jelenleg semmilyen közösségi programot nem kínál** a lakosok számára.

Konkrét közösségi fejlesztési igények

Az igények nevesítéskor a különböző célcsoportok más-más tevékenységet emeltek ki: a **leghangsúlyosabban** egy **gyermekek számára** építendő **korszerű játszótér** jelent meg, valamint a **romák** egy saját **hagyományörző klub** szükségességét hangsúlyozták. Az **idősek** elsősorban **nyugdíjas klubot** szeretnék, valamint **szabadtéri programokat**, „zenés, táncos rendezvényeket”, „műsoros fellépéseket”. Többen említették, hogy pihenésre alkalmas **parkra** lenne szükségük. A **fiatalok** számára elsősorban **sporttevékenységeket, ifjúsági klubot** és „kulturált szórakozóhelyet” szeretnék a válaszadók. A még **aktív felnőttek** kívánságai között elsősorban a **sportlehetőségek** és a **nyugodt közösségi együttléte** lehetővé tevő helyszínek (például vendéglő, kávézó, cukrászda) megteremtése szerepel. Néhány válaszadó **közösségi internetelés** megvalósulását is fontosnak látja.

Tanulási-képzési igény

A megkérdezettek **58,8%-a szeretne továbbtanulni**, vagy **továbbképzésre** járni. Közülük a legtöbben, a továbbképzésben részt venni szándékozők **43,9%-a munkába állást segítő rövid tanfolyamon** venne részt, **25,4% szeretne nyelvet tanulni** és **22,8% szakmát adó képzésben venne részt**. Emellett 8,8%-uk felsőfokú tanulmányokat folytatna, 6,1%-uk az érettségit szeretné megszerezni, míg **4,4% az általános iskolai képzést szeretné befejezni**. Többen említették még, hogy **számítógépes tanfolyamon** szeretnék részt venni.

A programok javasolt időpontja

A jövőbeli programok szervezésére a **legalkalmasabb időpontnak a délutánok** tűnnek, ugyanis a válaszadók legtöbbszörnek, 44,8%-uknak hétfégen délután van olyan szabadideje, amit szívesen eltöltene programokkal, és 40,6%-uk töltene ki hétköznap délutánjait ilyen jellegű tevékenységekkel. A hétféde délelőttjét a megkérdezettek 14,6%-a, estéjét 16,5%-a jelölte meg, míg a hétköznap délelőttöket és estéket valamivel több mint minden tizedik ember választotta. A **fiatal felnőttek** a többi korcsoportnál nagyobb mértékben részesítik előnyben a **hétköznap délutánt** és a **hétfégek délelőttjeit, délutánjait**, míg a **középkorúak** esetében ez a **hétfégek estéjére** igaz.

Kedvelt szabadidős tevékenységek jelenleg

A válaszadók legszélesebb köre, **több mint négyötöde (82,2%) a tévénézést** jelölte meg olyan tevékenységként, amit szívesen és gyakran végez. Az **olvasást** a megkérdezettek **fele (50%)**, míg a zenélést több mint egyharmaduk (35,5 %) jelölte be. A kedvelt tevékenységek közé tartozik még a kirándulás, utazás (29%), a sportolás (28,5%) és a tánc is (23,5).

A válaszadók szabadidős preferenciáit összesítő táblázat:

Szabadidős elfoglaltság megnevezése	Arány (%)
Olvasás	50,0
Tévénézés	82,2
Internetezés	24,3
Számítógépes játékok	8,4
Kirándulás, utazás	29,0
Sportolás	28,5
Moziba járás	5,1
Tánc	23,8
Zenélés	35,5

Önkéntes munka, szerepvállalás a közösségi programokban

A kérdőív utolsó blokkja az akcióterületen felmerülő esetleges problémákat és a **lakosok** különböző programokban való **szerepvállalási hajlandóságát** vizsgálta. A válaszadók magas aránya, **69%-a** nyilatkozott úgy, hogy **részt venne olyan közmunka programban** a Szabadság téren és környékén, amely **javítaná lakókörnyezetének állapotát**. A megkérdezettek ennél is nagyobb arányban, **72,1%-ban vállalnának önkéntes munkát a felújított tér és környéke védelme, megóvása érdekében**. A válaszadók **23,4%-a** segítene **polgárórként** a bűnmegelőzés területén, **37,4%-uk** venne részt a **park rendezésében** és **harmaduk vállalná közösségi programok szervezését**.

Többen említették, hogy a **Szabadságtéri Nap(ok)** a **jelenleginél jóval szélesebb körnek, kibővített** - pld. **hétvégi családok – programokkal** kerülhetne megrendezésre, valódi **közösségépítő** alkalomként.

Szociális munka iránti igény

Jelenleg a megkérdezettek 7,4%-a van kapcsolatban családsegítővel, de több mint **20%-uk igényelné szociális munkás, kisebbségi segítő rendszeres jelenlétét, folyamatos támogatását**.

Közbiztonság a téren és környékén

A Szabadság tér és környékének **közbiztonságát a válaszadók kétötöde nem tartja megfelelőnek**, és a megkérdezettek **54,4%-a** szerint **vannak viták, konfliktusok** a tér és környékének lakói között. A válaszadók valamivel több mint ötöde szerint e konfliktusok elsősorban **idősek és fiatalok között** vannak, míg harmaduk szerint a **romák és nem romák közötti** konfliktusok a jellemzőek. A nem roma válaszadók arról számoltak be, hogy véleményük szerint roma származású lakótársaik között akadnak viták, míg a magukat cigánynak valló megkérdezettek az alkoholisták, „*részegesek*” által generált konfliktusok miatt panaszkodtak.

Az akcióterület kedveltsége lakóhelyként

A fentebb megjelenő problémák ellenére a „**Szeret-e itt lakni?**” kérdésre a válaszadók nagy többsége, **76,8%-a felet igennel**, melynek legfőbb indokai a következők voltak:

- Kellemes, nyugodt, békés, csendes környezet;
- Jól megközelíthető, „*mindenhez közel van*”, ami fontos lehet: piac, boltok, iskolák, sportcsarnok, belváros;
- Jó a lakóközösség, jó a kapcsolat a szomszédokkal;
- Szép, rendezett környezet, zöldövezet, jó levegő.

A **nemmel** válaszoló **23,2 %** az alábbi okokkal magyarázta negatív véleményét:

- Rossz a közbiztonság;
- Szemetes, igénytelen, elhanyagolt környezet;
- Nincs megfelelő játszótér a gyermekek számára;
- Zajos környezet, éjjel sincs nyugalom, mivel nagy az átmenő forgalom;
- Sok a konfliktus (mind az idősek-fiatalabbak, mind a romák – nem romák közötti konfliktusra utaltak).

Itt meg kell említeni, hogy a nem-roma válaszadók közül igen sokan kiemelték, hogy problémának látják a döntően szociális bérlakásokban élő romák nagyszámú jelenlétét, mert meglátásuk szerint roma/cigány szomszédjaik nem tartják be kellőképpen az „*együttélés szabályait*”, „*nem alkalmazkodnak*”. Többen azonban azt is hangsúlyozták, hogy mindez a cigányoknak csak egy kisebbségére igaz, a többiekkel semmiféle problémájuk, vitájuk nincsen.

2.6.3. Kihasználsági terv

A projektben tervezett „soft” tevékenységeket átfogó helyzetfeltárással (kérdőív, interjúk) és igényfelméréssel (kérdőív, interjúk), valamint a Helyi Támogató Csoport létrehozásával és működtetésével (3 munkatalálkozó) és alapoztuk meg, melynek pontos célcsoportját, illetve módszertanát az Igényfelmérés tartalmazza.

A projekt keretében létrehozott Szabadság téri közösségi ház hiánypótló, elsősorban közösségi és kulturális, részben pedig oktatási-nevelési funkciókat lát el.

Az alábbi táblázatban a szöveges leírása alapján összefoglaltuk a projekt keretében tervezett fő „soft” tevékenységeket, elemenként a kitűzött célok, a helyszínek, az időpontok, a megvalósításhoz szükséges emberi és eszközbeli erőforrás szükséglet, a megvalósító szervezetek és együttműködő partnereik, valamint a célcsoportok és nagyságuk megadásával.

Soft tevékenységek előkészítése: átfogó helyzetfeltárás, egyéni igényfelmérés

Tevékenység célja	Előkészítés, helyzetfeltárás, igény felmérés személyenként, családonként
Helyszíne	Szabadság tér teljes területe
Időigénye	Projektfejlesztési időszakban 4-5 hónap
Emberi erőforrás igénye	12 fő
Eszközigény	nincs
Megvalósító	Kagylóhéj Gyermejkölési Központ és Családsegítő Szolgálat Együttműködő partner: Hódmezővásárhelyi Romák Egyesülete, Cigány Kisebbségi Önkormányzat Gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai
Célcsoport nagysága	

Prevenációs szabadidő centrum létrehozása, működtetése

Tevékenység célja	Közösségfejlesztést és a szabadidő hasznos eltöltését segítő szolgáltatások, tanfolyamok, képzési programok, a kötelező önkormányzati feladatellátáson túli családsegítő szolgáltatások kialakítása a helyszínen.
Helyszíne	Kialakított Községi Ház, Szabadság tér, Szent István Iskola
Időigénye	4 szakember, egyenként heti 20 órában (5x4 óra)
Emberi erőforrás igénye	3 fő szociális munkás, 1 fő kisebbségi segítő
Eszközigény	van (ld. eszközös listája)
Megvalósító	Gyermejkölési Központ Együttműködő partner: Hódmezővásárhelyi Romák Egyesülete, Cigány Kisebbségi Önkormányzat
Célcsoport nagysága	Közvetett: 50-60 család, 120 gyerek Közvetlen: 30 család, 51 gyerek

Háztartásgazdálkodási klub létrehozása, működtetése

Tevékenység célja	Családsegítő szolgáltatás kiterjesztése, bővítése a helyszínen, valamint a
--------------------------	--

	kötelező önkormányzati feladatellátáson túli szociális szolgáltatások kialakítása
Helyszíne	Kialakított Közösségi Ház, Szabadság tér, Szent István Iskola
Időigénye	Havonta 6 óra (2x3 óra)
Emberi erőforrás igénye	1 fő családsegítő szakember
Eszközигény	van
Megvalósító	Családsegítő Szolgálat Együttműködő partner: Hódmezővásárhelyi Romák Egyesülete, Cigány Kisebbségi Önkormányzat
Célcsoport nagysága	Közvetett: 1000 fő Közvetlen: 81 fő

Idősbarát (gerontológiai) tanácsadás működtetése

Tevékenység célja	Családsegítő szolgáltatás kiterjesztése, bővítése a helyszínen, valamint a kötelező önkormányzati feladatellátáson túli szociális szolgáltatások kialakítása
Helyszíne	Kialakított Közösségi Ház, Szabadság tér, Szent István Iskola
Időigénye	Havonta 6 óra (2x3 óra)
Emberi erőforrás igénye	1 fő családsegítő szakember
Eszközигény	van
Megvalósító	Családsegítő Szolgálat
Célcsoport nagysága	Közvetett: 1000 fő Közvetlen: kb. 300 fő (30%) idős korú lakosok és családtagjaik

Álláskeresési klub és workshop

Tevékenység célja	Munkaerő-piaci beilleszkedést elősegítő tevékenységek, képzési programok
Helyszíne	Kialakított Közösségi Ház, Szabadság tér, Szent István Iskola
Időigénye	Havonta 4 alkalom/12 óra (heti 1x 3 óra) Évente 3 alkalom (3x 4 óra)
Emberi erőforrás igénye	1 fő családsegítő szakember 1 fő tréner
Eszközигény	van
Megvalósító	Családsegítő Szolgálat + külső szolgáltató (tréner)

	Együttműködő partner: Dél-alföldi Regionális Munkaügyi Központ Hódmezővásárhelyi Kirendeltsége
Célcsoport nagysága	Közvetett: 130 fő Közvetlen (workshop): 10-12 fő/alkalom, évente: 30-36 fő

A Szabadság Téri Közösségi Ház kihasználtsága, program-terve

Nyitva tartás, tervezett programok

A közösségi ház a helyi igényekhez igazodva, **heti 20 órában** keddtől-szombatig 17.00 – 21.00 óra között rendszeresen nyitva tart, látogatható. A megvalósításba bevonandó szociális munkások és kisebbségi segítő biztosítják ez idő alatt a zavartalan és szakszerű szolgáltatást.

A Prevenciók szabadidő centrum a fenti nyitva tartási időben látogatható. A Családsegítő Szolgálat által rendszeresen szervezett programok **további heti 6 óra** nyitva tartást jelentenek (álláskereső klub, idősbárát tanácsadás, háztartásgazdálkodási klub).

Összegezve: **min. heti 26 órás rendszeres nyitva tartás** alatt a célcsoport igényeihez illeszkedő, **színvonalas, szakemberek által lebonyolított egyéni, családos és közösségi támogató-fejlesztő, ismeretterjesztő programok, szolgáltatások** valósulnak meg.

Ezen túl évente ritkán vagy **eseti jelleggel szervezett** célzott/szakmai **programok** (pld. az álláskereső workshop a klubhoz kapcsolódóan évi három alkalommal) is megrendezésre kerülnek.

A közösségi ház természetesen a **helyi civil szervezetek programjai számára** is otthont kíván biztosítani. A **közvetett támogatási keretből** az Önkormányzat, mint közvetítő szervezet által alakított munkacsoport a Helyi Támogató Csoport bevonásával **pályázatokat ír ki mini-projektek lebonyolítására civil szervezetek részére..** Ennek keretében lehetőség lesz **rendszeres klub-jelleggel** működő tevékenységek megtartására éppúgy, mint **alkalmi rendezvények**, ünnepekhez, jeles napokhoz kapcsolódó programok eseti lebonyolítására.

A fennmaradó időszavokban, külön egyeztetéssel az **akcióterületről civil szervezetek, egyesületek, oktatási és egyéb intézmények is szervezhetnek eseti programokat**, melyek idején a ház állagának, berendezésnek megóvásáért és rendezvényeik lebonyolításért is felelősséget vállalnak. A közösségi ház igénybe vétele a projekt teljes futamideje alatt térítésmentes.

Az alábbi táblázatban összefoglaljuk a Közösségi ház programtervét heti bontásban:

	DÉLELŐTT	DÉLUTÁN-ESTE
HÉTFŐ	9.00 -12.00, hetente – középső terem: Álláskereső klub	15.00 – 21.00 között - teljes házban: civil programok lebonyolítása
KEDD	9.00 – 12.00 között - teljes házban:	17.00 – 21.00, hetente – nagyterem:

	<i>civil programok lebonyolítása</i>	Prevenációs szabadidő centrum 16.00 – 19.00, kéthetente – középső terem: Háztartásgazdálkodási klub
SZERDA	<i>9.00 – 12.00 között - teljes házban: civil programok lebonyolítása</i>	17.00 – 21.00, hetente – nagyterem: Prevenációs szabadidő centrum 13.00 – 21.00 között – középső terem: <i>csendes szoba, civil programok lebonyolítása</i>
CSÜTÖRTÖK	<i>9.00 – 12.00 között - teljes házban: civil programok lebonyolítása</i>	17.00 – 21.00, hetente – nagyterem: Prevenációs szabadidő centrum 16.00 – 19.00, kéthetente Idősbarát tanácsadás – középső terem
PÉNTEK	<i>9.00 – 12.00 között - teljes házban: civil programok lebonyolítása</i>	17.00 – 21.00, hetente – nagyterem: Prevenációs szabadidő centrum 13.00 – 21.00 között – középső terem: <i>csendes szoba, civil programok lebonyolítása</i>
SZOMBAT	<i>9.00 – 12.00 között - teljes házban: civil programok lebonyolítása</i>	17.00 – 21.00, hetente – nagyterem: Prevenációs szabadidő centrum 13.00 – 21.00 között – középső terem: <i>csendes szoba, civil programok lebonyolítása</i>
VASÁRNAP	<i>9.00 – 12.00 között - teljes házban: civil programok lebonyolítása</i>	13.00 – 21.00 között- teljes házban: <i>civil programok lebonyolítása</i>

A táblázatban a „civil programok lebonyolítása” megnevezés a potenciálisan, közvetett támogatásból megvalósuló mini-projektek programjait, valamint az egyéb akcióterületi civil szervezetek és intézmények által megvalósítandó eseti rendezvényeket jelöli együttesen. A tervezés jelenlegi szakaszában csak a lehetséges, ezekre fenntartott időszávok jelölhetők meg.

A projekt keretében létrehozandó közösségi ház - eddig hiányzó közösségi térként – egész évben biztosítja a „soft” tevékenységek legfőbb helyszínét. Emellett azonban az akcióterületen levő, eddig is jól kihasznált **Városi Sportstadion** létesítményei (kosár és foci pálya, extrém sportok gyakorlólhelyei stb.) is helyszínt biztosítanak a projekthez kapcsolódó sport tevékenységeknek. Az itt működő **sportegyesületek, civil szervezetek** számára **mini-projektekkel lehet majd pályázni** a közvetett támogatási keretből. A pontos

tevékenységek, programtervek a későbbiekben, a projektfejlesztés során kerülnek meghatározásra.

Hasonlóan tervezési stádiumban jelenleg van egy **az akcióterület teljes lakosságát mozgósító, közösségépítést, konfliktusoldást, együttműködést erősítő 1-2 napos rendezvény** „Szabadság téri Napok” munkacímen, melynek pontos programelemeit a **Helyi Támogató Csoporttal közösen civil szervezetek alakítják ki**, és bonyolítják le szintén mini-projekt keretében.

2.7. Összefoglalás

Mutató megnevezése	KSH 2001. népszámlálás adatai alapján
Demográfiai helyzet	
Lakónépesség száma	1286
Állandó népesség száma	
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	16,3
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	56
Lakónépességen belül 60- x évesek aránya	27,8
Társadalmi helyzet	
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	36,6
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	11,6
Munkaerő-piaci, foglalkoztatási helyzet	
Munkanélküliek aránya az akcióterületen (munkanélküliségi ráta)	14,9
Tartós munkanélküliek (legalább 360 napig) aránya. (Számítás: tartós munkanélküliek száma/ munkanélküliek+foglalkoztatottak száma)	6,3
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	46,3
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	20
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	48,8
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	54,7

Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	42,6
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya az akcióterületi lakónépességen belül	64
Jövedelmi helyzet	
Azon aktív korúak (15-59 éves) aránya, akiknek 2001-ben a jövedelemforrásuk kizárólag állami vagy helyi támogatás volt	15,4
Lakásállomány	
Lakásállomány (db)	640
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	19,7
Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	27,2

Összességében az látható, hogy a szociális városrehabilitáció megvalósítási helyszínéül kijelölt akcióterületen az alacsony státuszú – alacsony iskolai végzettségű, rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkező vagy alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportban dolgozó – lakosság aránya magas, a terület lakosai nagy számban részesülnek központi vagy helyi támogatásban, segélyekben, és a közbiztonság az utóbbi tíz évben jelentős mértékben romlott.

---

3. Fejlesztési célok és beavatkozások

3.1. Az akcióterület fejlesztési céljai, rész céljai

3.1.1. Hódmezővásárhely fejlesztési céljai

Az Integrált Városfejlesztési Stratégia megfogalmazza a város jövőképét, mely szerint *„Hódmezővásárhely [...] országos jelentőségű kulturális funkciókkal rendelkező közép-város, a szegedi nagyvárosi tér alpólusa, melynek vonzerejét, megtartóerejét hagyományainak tisztelete, kreatív szellemisége, valamint [...] együttműködő társadalmi, gazdasági és intézményi hálózatok és önművelő közösségek [...], korszerű önkormányzati ellátó rendszer [...], és a minden területen megnyilvánuló esélyegyenlőség adja”.*

A város átfogó célja, hogy ki tudja alakítani a regionális, sőt országos szinten egyediséget kölcsönző *„kulturális város”* terméket; és országos problémákra megoldást kínáló helyi városüzemeltetési és fejlesztési mintaprojektek megvalósításának köszönhetően létrejövő, *minőségi életkörülményeket biztosító városi környezetet”.*

A város tematikus céljai:

1. Országos-regionális kulturális és térségi közművelődési központi funkció kialakítása a művészeti hagyományokra építve;
2. Önkormányzati ellátórendszer modernizációja,
3. A mezőgazdasági főiskola integrálása;
4. Gazdaságfejlesztés, munkahelyteremtés;
5. Anti-szegregáció
6. Közösségépítés, partnerség-építés, hálózatfejlesztés:

A város a stratégia középpontjában álló Minden Nap Kultúra! és a Tornyai János Kulturális Városrehabilitációs Programmal kívánja ezeket a célokat megvalósítani.

Az önkormányzati ellátórendszer modernizációja

Az önkormányzati ellátórendszer modernizációja egyszerre jelenti az egészséges városi környezet (környezetvédelem – víz – energia) kialakítását, az egészségvédelem feltételrendszerének mindenki számára rendelkezésre álló szolgáltató hálózatának (testnevelés, egészségügyi alap- és szakellátás, kórház előtti és utáni szolgáltatások – szűrés és rehabilitáció stb.) létrehozását, a színvonalas oktatás rendszerének megteremtését és a korszerű technológiák (pl.: IKT, megújuló energia) infrastrukturális feltételeinek megvalósítását. Az ellátórendszer modernizációját szolgáló intézkedések során kiemelt szempont az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása. E szempontot szolgálja kiemelt tematikus célként az anti-szegregációs célrendszer. A célkitűzéshez tartozó legfontosabb intézkedések:

-
- A vásárhelyiek egészségi állapotának javulását, az egészségesebb felnővekvő generáció lehetőségének megteremtését szolgáló Egészséges Vásárhely program folytatása, kiteljesítése;
  - Az iskolarendszer átalakításának befejezése, a szükséges szakmai tudásbázis, valamint korszerű épület- és eszközpark kialakítása: oktatási esélyegyenlőség kialakítása, térségi integráció, minőségi képzés / szakképzés feltételeinek megteremtése;
  - E-önkormányzat és kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése;
  - Víz-program: ivóvízminőség javítása / csatornázás / vízvezetés / öntözés /geotermia;
  - Energia-hatékonysági program: energia-gazdálkodási rendszer kidolgozása városi szinten, melynek célja a lakossági és intézményi energia-felhasználás racionalizálása; energia-takarékos, megújuló energia felhasználására alkalmas technológiák bevezetése; termál-program folytatása;
  - Lakóhelyteremtés: egyrészt az anti-szegregációval összefüggő projektek (l. külön tematikus cél), másrészt fiatalok lakáshoz jutásának támogatása (bérlakás program, ingyen telkek juttatása)

Anti-szegregáció

A városban magas az alacsony státusú lakossághoz tartozók aránya, bár a város folyamatosan tesz a leszakadás meggátolásának érdekében, a város szövetében vannak szegregátumok, van még tennivaló a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés teljes rendszerének kialakítása területén. A város számára kiemelt fontosságú e cél megvalósulása, melynek részleteit az IVS mellékletében található Anti-Szegregációs Program tartalmazza. A célkitűzéshez tartozó legfontosabb intézkedések:

- Integrált oktatás rendszerének fenntartása;
- Egészséges Vásárhely Program, mindennapos testnevelés program
- AGORA program: „Mindennap kultúra” a város minden iskolás korú gyermeke számára;
- Telepfelszámolás: Észak-utca felszámolása;
- Szociális város-rehabilitáció: leromlott területek szegregálódásának megakadályozása;
- Szociális ellátó rendszer fejlesztése: a Kapcsolat Központ fejlesztése, intézményfejlesztési projektek.

3.1.2. Az akcióterület fő fejlesztés célja

Az akcióterület fő fejlesztési célja egy olyan, a Szabadság tér leromlását okozó folyamatok megállítását és megfordítását célzó szociális városrehabilitációs akció megvalósítása, amely komplex módon kezeli a területen fellépő problémákat, több eszköz együttes, integrált alkalmazása révén.

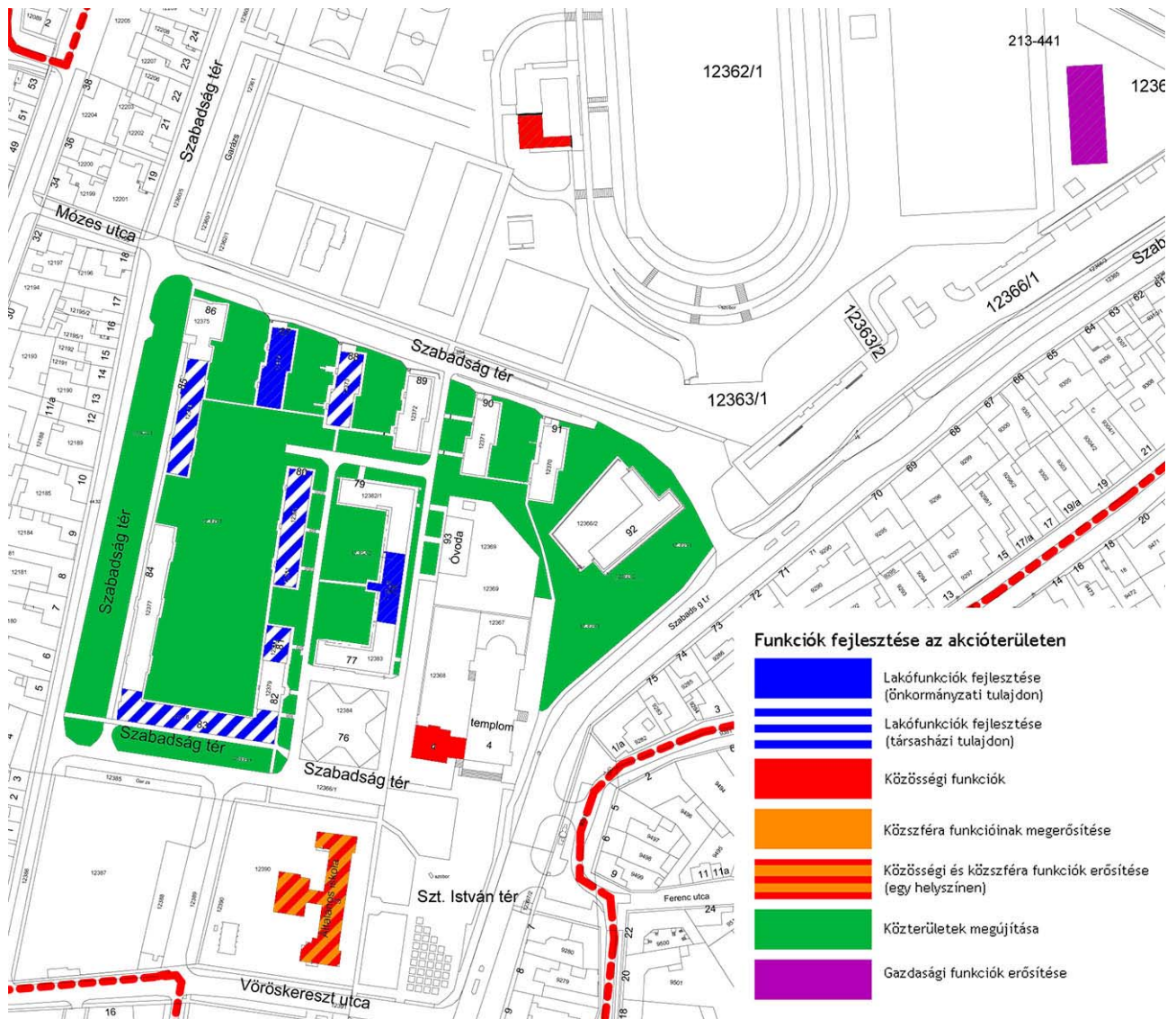

A Szabadság tér Hódmezővásárhely társadalmi-fizikai- gazdasági szempontból is leszakadással fenyegetett településrésze: a lakásállomány fizikai állapota erősen leromlott, a lakosság társadalmi helyzete, foglalkoztatási színvonala, életkörülményei szegényesek, a településrész városi és közösségi funkciókkal való ellátottsága alacsony szintű, a városrész nem képes bekapcsolódni a város gazdasági-társadalmi vérkeringésébe. Koncentráltan jelentkezik a munkanélküliség, melyet tovább súlyosbítanak a hátrányos helyzetű csoportok jelenlétéből, és a közbiztonság romlásából származó problémák.

A Szabadság téren kiemelt problémát jelent az épületek rossz fizikai állapotából adódó pazarló energiafelhasználás, valamint a rossz fizikai állapotú és komfort nélküli lakásokkal jellemezhető lakótelep jelenléte, amely integrált fejlesztése szükséges a leszakadás megállításához és a társadalmi integráció elősegítéséhez.

3.2. Beavatkozások

3.2.1. Helyszínrajz

6. ábra: Helyszínrajz

Forrás: Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata

3.2.2. Összefoglaló táblázat az akcióterületi beavatkozásokról

Tevékenység típusa	Projekt neve	Projekt helyszíne
Lakófunkciót erősítő fejlesztések (ERFA)	Szabadság tér 78. sz. homlokzat felújítása (L78)	Szabadság tér 78., HRSZ: 12382/2
	Szabadság tér 80. sz. homlokzat felújítása (L80)	Szabadság tér 80., HRSZ: 12381
	Szabadság tér 81. sz. homlokzat felújítása (L81)	Szabadság tér 81., HRSZ: 12380
	Szabadság tér 83. sz. homlokzat felújítása (L83)	Szabadság tér 83., HRSZ: 12378
	Szabadság tér 85. sz. homlokzat felújítása (L85)	Szabadság tér 85., HRSZ: 12376
	Szabadság tér 87. sz. homlokzat felújítása (L87)	Szabadság tér 87., HRSZ: 12374
	Szabadság tér 88. sz. homlokzat felújítása (L88)	Szabadság tér 88., HRSZ: 12373
Közösségi funkciókat szolgáló tevékenységek (ERFA)	Közösségi ház kialakítása (KZH)	Szent István tér 3., HRSZ: 12390
	Stadion öltözőjének felújítása (STA)	Szabadság tér, HRSZ: 12362/1
	Római katolikus templom felújítása (RKT)	Szent István tér 4., HRSZ: 12368
Közsféra funkcióinak megerősítését szolgáló fejlesztések (ERFA)	Iskola külső felújítása (ISK)	Szent István tér 3., HRSZ: 12390
Közterületek fejlesztése (városi funkció) (ERFA)	Szabadság tér – közterületek felújítása (KTR)	Szabadság tér, HRSZ: 12366/1
Gazdasági funkciót szolgáló tevékenység (ERFA)	Piac felújítás (PIF)	Szabadság tér, HRSZ: 12362/2
Önállóan nem támogatható választható tevékenységek	Víz, szennyvíz közműfelújítás (VSZ)	Szabadság tér, HRSZ: 12366/1

Önállóan nem támogatható kötelező szoft tevékenységek	Közvetlen támogatásból megvalósuló szoft elemek (SZ1)	NR
	Közvetett támogatásból megvalósuló szoft elemek (SZ2)	NR

3.3. DAOP-2009-5.1.2/C Szociális városrehabilitáció projekt tartalma

3.3.1. Lakófunkciót erősítő fejlesztések

Szabadság tér 78. sz. homlokzat felújítása

Tevékenység neve (rövidítése)	Szabadság tér 78. sz. homlokzat felújítása (L78)	
Tevékenység gazdájának megnevezése	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata	
Tevékenység helyszíne	utca	Szabadság tér
	hátszám	78
	helyrajzi szám	12382/2
A tevékenység helyszínének tulajdoni viszonyai	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata tulajdona	
Illeszkedés a támogatható tevékenységekhez	A többlakásos társasházak és lakásszövetkezetek nem külön tulajdonként definiált elemeinek energiahatékonyság javításával egybekötött felújítása a homlokzat felújítása, szigetelése, a homlokzati nyílászárók felújítása és cseréje, a lépcsőház, külső és belső folyosók, bejáratok felújítása révén	
Tevékenység besorolása funkció szerint	Lakófunkciót erősítő fejlesztések	
ERFA vagy ESZA típusú tevékenység	ERFA	
Tevékenység célja	A szociálisan hátrányos lakóterületeken a minőségi lakókörnyezet biztosítása és a lakóépületek energiahatékonysági korszerűsítése	
Megvalósulást mérő indikátor	megnevezés	
	mértékegység	
	célérték	
Tevékenység szakmai leírása	A Szabadság tér 78. sz.-ú lakóépület energiahatékonyság javításával egybekötött felújítása a homlokzat felújítása, szigetelése, a homlokzati nyílászárók felújítása és cseréje, a lépcsőház, külső és belső folyosók, bejáratok felújítása révén	
Célcsoport bemutatása	A lakóépület lakosai	
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Ld. 2.6.2 Igényfelmérés c. fejezet	

Megvalósítás tervezett kezdete	Év:	2011	Hó:	április	Nap:	1
Megvalósítás tervezett vége	Év:	2011	Hó:	szeptember	Nap:	30
Tervezett költségvetés összege	39.000.000 Ft					
Elszámolható költségek nagysága	39.000.000 Ft					
Igényelt támogatás nagysága	27.300.000 Ft					
Támogatás aránya	70%					
Biztosított saját forrás nagysága	11.700.000 Ft					
Biztosított saját forrás aránya	30%					
További források	-					
További források megnevezése	-					
Projekt-előkészítés helyzete	Tanulmányterv készült					
Adminisztratív és eljárási kötelezettségek	A felújítás nem engedélyköteles Kiviteli terv készítése szükséges					

Szabadság tér 80. sz. homlokzat felújítása

Tevékenység neve (rövidítése)	Szabadság tér 80. sz. homlokzat felújítása (L80)	
Tevékenység gazdájának megnevezése	Szabadság tér 80. Társasház	
Tevékenység helyszíne	utca	Szabadság tér
	házsám	80
	helyrajzi szám	12381
A tevékenység helyszínének tulajdoni viszonyai	Szabadság tér 80. Társasház tulajdonában	
Illeszkedés a	A többlakásos társasházak és lakásszövetkezetek nem külön tulajdonként	

támogatható tevékenységekhez	definiált elemeinek energiahatékonyság javításával egybekötött felújítása a homlokzat felújítása, szigetelése, a homlokzati nyílászárók felújítása és cseréje, a lépcsőház, külső és belső folyosók, bejáratok felújítása révén					
Tevékenység besorolása funkció szerint	Lakófunkciót erősítő fejlesztések					
ERFA vagy ESZA típusú tevékenység	ERFA					
Tevékenység célja	A szociálisan hátrányos lakóterületeken a minőségi lakókörnyezet biztosítása és a lakóépületek energiahatékonysági korszerűsítése					
Megvalósulást mérő indikátor	megnevezés					
	mértékegység					
	célérték					
Tevékenység szakmai leírása	A Szabadság tér 80. sz.-ú lakóépület energiahatékonyság javításával egybekötött felújítása a homlokzat felújítása, szigetelése, a homlokzati nyílászárók felújítása és cseréje, a lépcsőház, külső és belső folyosók, bejáratok felújítása révén					
Célcsoport bemutatása	A lakóépület lakosai					
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Ld. 2.6.2 Igényfelmérés c. fejezet					
Megvalósítás tervezett kezdete	Év:	2011	Hó:	április	Nap:	1
Megvalósítás tervezett vége	Év:	2011	Hó:	szeptember	Nap:	30
Tervezett költségvetés összege	61.000.000 Ft					
Elszámolható költségek nagysága	61.000.000 Ft					
Igényelt támogatás nagysága	42.700.000 Ft					
Támogatás aránya	70%					
Biztosított saját forrás nagysága	3.050.000 Ft					
Biztosított saját forrás aránya	5%					
További források	15.250.000 Ft (25%)					

További források megnevezése	Önkormányzati átvállalás
Projekt-előkészítés helyzete	Tanulmányterv készült
Adminisztratív és eljárási kötelezettségek	A felújítás nem engedélyköteles Kiviteli terv készítése szükséges

Szabadság tér 81. sz. homlokzat felújítása

Tevékenység neve (rövidítése)	Szabadság tér 81. sz. homlokzat felújítása (L81)	
Tevékenység gazdájának megnevezése	Szabadság tér 81. Társasház	
Tevékenység helyszíne	utca	Szabadság tér
	házsám	81
	helyrajzi szám	12380
A tevékenység helyszínének tulajdoni viszonyai	Szabadság tér 81. Társasház tulajdona	
Illeszkedés a támogatható tevékenységekhez	A többlakásos társasházak és lakásszövetkezetek nem külön tulajdonként definiált elemeinek energiahatékonyság javításával egybekötött felújítása a homlokzat felújítása, szigetelése, a homlokzati nyílászárók felújítása és cseréje, a lépcsőház, külső és belső folyosók, bejáratok felújítása révén	
Tevékenység besorolása funkció szerint	Lakófunkciót erősítő fejlesztések	
ERFA vagy ESZA típusú tevékenység	ERFA	
Tevékenység célja	A szociálisan hátrányos lakóterületeken a minőségi lakókörnyezet biztosítása és a lakóépületek energiahatékonysági korszerűsítése	
Megvalósulást mérő indikátor	megnevezés	
	mértékegység	
	célérték	
Tevékenység szakmai leírása	A Szabadság tér 81. sz.-ú lakóépület energiahatékonyság javításával egybekötött felújítása a homlokzat felújítása, szigetelése, a homlokzati nyílászárók felújítása és cseréje, a lépcsőház, külső és belső folyosók, bejáratok felújítása révén	

Célcsoport bemutatása	A lakóépület lakosai					
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Ld. 2.6.2 Igényfelmérés c. fejezet					
Megvalósítás tervezett kezdete	Év:	2011	Hó:	április	Nap:	1
Megvalósítás tervezett vége	Év:	2011	Hó:	szeptember	Nap:	30
Tervezett költségvetés összege	20.000.000 Ft					
Elszámolható költségek nagysága	20.000.000 Ft					
Igényelt támogatás nagysága	14.000.000 Ft					
Támogatás aránya	70%					
Biztosított saját forrás nagysága	1.000.000 Ft					
Biztosított saját forrás aránya	5%					
További források	5.000.000 Ft (25%)					
További források megnevezése	Önkormányzati átvállalás					
Projekt-előkészítés helyzete	Tanulmányterv készült					
Adminisztratív és eljárási kötelezettségek	A felújítás nem engedélyköteles Kiviteli terv készítése szükséges					

Szabadság tér 83. sz. homlokzat felújítása

Tevékenység neve (rövidítése)	Szabadság tér 83. sz. homlokzat felújítása (L83)	
Tevékenység gazdájának megnevezése	Szabadság tér 83. Társasház	
Tevékenység helyszíne	utca	Szabadság tér
	házsám	83
	helyrajzi szám	12378

A tevékenység helyszínének tulajdoni viszonyai	Szabadság tér 83. Társasház tulajdona					
Illeszkedés a támogatható tevékenységekhez	A többlakásos társasházak és lakásszövetkezetek nem külön tulajdonként definiált elemeinek energiahatékonyság javításával egybekötött felújítása a homlokzat felújítása, szigetelése, a homlokzati nyílászárók felújítása és cseréje, a lépcsőház, külső és belső folyosók, bejáratok felújítása révén					
Tevékenység besorolása funkció szerint	Lakófunkciót erősítő fejlesztések					
ERFA vagy ESZA típusú tevékenység	ERFA					
Tevékenység célja	A szociálisan hátrányos lakóterületeken a minőségi lakókörnyezet biztosítása és a lakóépületek energiahatékonysági korszerűsítése					
Megvalósulást mérő indikátor	megnevezés					
	mértékegység					
	célérték					
Tevékenység szakmai leírása	A Szabadság tér 83. sz.-ú lakóépület energiahatékonyság javításával egybekötött felújítása a homlokzat felújítása, szigetelése, a homlokzati nyílászárók felújítása és cseréje, a lépcsőház, külső és belső folyosók, bejáratok felújítása révén					
Célcsoport bemutatása	A lakóépület lakosai					
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Ld. 2.6.2 Igényfelmérés c. fejezet					
Megvalósítás tervezett kezdete	Év:	2011	Hó:	április	Nap:	1
Megvalósítás tervezett vége	Év:	2011	Hó:	szeptember	Nap:	30
Tervezett költségvetés összege	75.000.000 Ft					
Elszámolható költségek nagysága	75.000.000 Ft					
Igényelt támogatás nagysága	52.500.000 Ft					
Támogatás aránya	70%					
Biztosított saját forrás	3.750.000 Ft					

nagysága	
Biztosított saját forrás aránya	5%
További források	18.750.000 Ft (25%)
További források megnevezése	Önkormányzati átvállalás
Projekt-előkészítés helyzete	Tanulmányterv készült
Adminisztratív és eljárási kötelezettségek	A felújítás nem engedélyköteles Kiviteli terv készítése szükséges

Szabadság tér 85. sz. homlokzat felújítása

Tevékenység neve (rövidítése)	Szabadság tér 85. sz. homlokzat felújítása (L85)	
Tevékenység gazdájának megnevezése	Napsugár Lakóközösség, Szabadság tér 85. Társasház	
Tevékenység helyszíne	utca	Szabadság tér
	házsám	85
	helyrajzi szám	12376
A tevékenység helyszínének tulajdoni viszonyai	Napsugár Lakóközösség, Szabadság tér 85. Társasház tulajdona	
Illeszkedés a támogatható tevékenységekhez	A többlakásos társasházak és lakásszövetkezetek nem külön tulajdonként definiált elemeinek energiahatékonyság javításával egybekötött felújítása a homlokzat felújítása, szigetelése, a homlokzati nyílászárók felújítása és cseréje, a lépcsőház, külső és belső folyosók, bejáratok felújítása révén	
Tevékenység besorolása funkció szerint	Lakófunkciót erősítő fejlesztések	
ERFA vagy ESZA típusú tevékenység	ERFA	
Tevékenység célja	A szociálisan hátrányos lakóterületeken a minőségi lakókörnyezet biztosítása és a lakóépületek energiahatékonysági korszerűsítése	
Megvalósulást mérő indikátor	megnevezés	
	mértékegység	
	célérték	

Tevékenység szakmai leírása	A Szabadság tér 85. sz.-ú lakóépület energiahatékonyság javításával egybekötött felújítása a homlokzat felújítása, szigetelése, a homlokzati nyílászárók felújítása és cseréje, a lépcsőház, külső és belső folyosók, bejáratok felújítása révén					
Célcsoport bemutatása	A lakóépület lakosai					
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Ld. 2.6.2 Igényfelmérés c. fejezet					
Megvalósítás tervezett kezdete	Év:	2011	Hó:	április	Nap:	1
Megvalósítás tervezett vége	Év:	2011	Hó:	szeptember	Nap:	30
Tervezett költségvetés összege	57.000.000 Ft					
Elszámolható költségek nagysága	57.000.000 Ft					
Igényelt támogatás nagysága	39.900.000 Ft					
Támogatás aránya	70%					
Biztosított saját forrás nagysága	2.850.000 Ft					
Biztosított saját forrás aránya	5%					
További források	14.250.000 Ft (25%)					
További források megnevezése	Önkormányzati átvállalás					
Projekt-előkészítés helyzete	Tanulmányterv készült					
Adminisztratív és eljárási kötelezettségek	A felújítás nem engedélyköteles Kiviteli terv készítése szükséges					

Szabadság tér 87. sz. homlokzat felújítása

Tevékenység neve (rövidítése)	Szabadság tér 87. sz. homlokzat felújítása (L87)
Tevékenység gazdájának megnevezése	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata

Tevékenység helyszíne	utca	Szabadság tér				
	hászám	87				
	helyrajzi szám	12374				
A tevékenység helyszínének tulajdoni viszonyai	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata tulajdona					
Illeszkedés a támogatható tevékenységekhez	A többlakásos társasházak és lakásszövetkezetek nem külön tulajdonként definiált elemeinek energiahatékonyság javításával egybekötött felújítása a homlokzat felújítása, szigetelése, a homlokzati nyílászárók felújítása és cseréje, a lépcsőház, külső és belső folyosók, bejáratok felújítása révén					
Tevékenység besorolása funkció szerint	Lakófunkciót erősítő fejlesztések					
ERFA vagy ESZA típusú tevékenység	ERFA					
Tevékenység célja	A szociálisan hátrányos lakóterületeken a minőségi lakókörnyezet biztosítása és a lakóépületek energiahatékonysági korszerűsítése					
Megvalósulást mérő indikátor	megnevezés					
	mértékegység					
	célérték					
Tevékenység szakmai leírása	A Szabadság tér 87. sz.-ú lakóépület energiahatékonyság javításával egybekötött felújítása a homlokzat felújítása, szigetelése, a homlokzati nyílászárók felújítása és cseréje, a lépcsőház, külső és belső folyosók, bejáratok felújítása révén					
Célcsoport bemutatása	A lakóépület lakosai					
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Ld. 2.6.2 Igényfelmérés c. fejezet					
Megvalósítás tervezett kezdete	Év:	2011	Hó:	április	Nap:	1
Megvalósítás tervezett vége	Év:	2011	Hó:	szeptember	Nap:	30
Tervezett költségvetés összege	35.000.000 Ft					
Elszámolható költségek nagysága	35.000.000 Ft					
Igényelt támogatás	24.500.000 Ft					

nagysága	
Támogatás aránya	70%
Biztosított saját forrás nagysága	10.500.000 Ft
Biztosított saját forrás aránya	30%
További források	-
További források megnevezése	-
Projekt-előkészítés helyzete	Tanulmányterv készült
Adminisztratív és eljárási kötelezettségek	A felújítás nem engedélyköteles Kiviteli terv készítése szükséges

Szabadság tér 88. sz. homlokzat felújítása

Tevékenység neve (rövidítése)	Szabadság tér 88. sz. homlokzat felújítása (L88)	
Tevékenység gazdájának megnevezése	Stadion Társasház Szabadság tér 88. Társasház	
Tevékenység helyszíne	utca	Szabadság tér
	házsám	88
	helyrajzi szám	12373
A tevékenység helyszínének tulajdoni viszonyai	Stadion Társasház Szabadság tér 88. Társasház tulajdona	
Illeszkedés a támogatható tevékenységekhez	A többlakásos társasházak és lakásszövetkezetek nem külön tulajdonként definiált elemeinek energiahatékonyság javításával egybekötött felújítása a homlokzat felújítása, szigetelése, a homlokzati nyílászárók felújítása és cseréje, a lépcsőház, külső és belső folyosók, bejáratok felújítása révén	
Tevékenység besorolása funkció szerint	Lakófunkciót erősítő fejlesztések	
ERFA vagy ESZA típusú tevékenység	ERFA	
Tevékenység célja	A szociálisan hátrányos lakóterületeken a minőségi lakókörnyezet biztosítása és a lakóépületek energiahatékonysági korszerűsítése	

Megvalósulást mérő indikátor	megnevezés					
	mértékegység					
	célérték					
Tevékenység szakmai leírása	A Szabadság tér 88. sz.-ú lakóépület energiahatékonyság javításával egybekötött felújítása a homlokzat felújítása, szigetelése, a homlokzati nyílászárók felújítása és cseréje, a lépcsőház, külső és belső folyosók, bejáratok felújítása révén					
Célcsoport bemutatása	A lakóépület lakosai					
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokltsága	Ld. 2.6.2 Igényfelmérés c. fejezet					
Megvalósítás tervezett kezdete	Év:	2011	Hó:	április	Nap:	1
Megvalósítás tervezett vége	Év:	2011	Hó:	szeptember	Nap:	30
Tervezett költségvetés összege	35.000.000 Ft					
Elszámolható költségek nagysága	35.000.000 Ft					
Igényelt támogatás nagysága	24.500.000 Ft					
Támogatás aránya	70%					
Biztosított saját forrás nagysága	1.750.000 Ft					
Biztosított saját forrás aránya	5%					
További források	8.750.000 Ft (25%)					
További források megnevezése	Önkormányzati átvállalás					
Projekt-előkészítés helyzete	Tanulmányterv készült					
Adminisztratív és eljárási kötelezettségek	A felújítás nem engedélyköteles Kiviteli terv készítése szükséges					

3.3.2. Közösségi funkciókat szolgáló tevékenységek

Közösségi ház kialakítása

Tevékenység neve (rövidítése)	Közösségi ház kialakítása (KZH)					
Tevékenység gazdájának megnevezése	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata					
Tevékenység helyszíne	utca	Szent István tér				
	házsám	3				
	helyrajzi szám	12390				
A tevékenység helyszínének tulajdoni viszonyai	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata tulajdona					
Illeszkedés a támogatható tevékenységekhez	Közösségi ház - külső felújítás és belső átalakítás					
Tevékenység besorolása funkció szerint	Közösségi funkciókat szolgáló tevékenység					
ERFA vagy ESZA típusú tevékenység	ERFA					
Tevékenység célja	A helyi identitást, közösségformálást erősítő terek, létesítmények fejlesztése az akcióterületi és annak közvetlen környezetében élő lakosság szociális kohéziójának erősítése érdekében					
Megvalósulást mérő indikátor	megnevezés					
	mértékegység					
	célérték					
Tevékenység szakmai leírása						
Célcsoport bemutatása						
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Ld. 2.6.2 Igényfelmérés c. fejezet					
Megvalósítás tervezett kezdete	Év:	2011	Hó:	április	Nap:	1
Megvalósítás tervezett vége	Év:	2011	Hó:	szeptember	Nap:	30

Tervezett költségvetés összege	43.500.000 Ft
Elszámolható költségek nagysága	43.500.000 Ft
Igényelt támogatás nagysága	36.975.000 Ft
Támogatás aránya	85%
Biztosított saját forrás nagysága	6.525.000 Ft
Biztosított saját forrás aránya	15%
További források	-
További források megnevezése	-
Projekt-előkészítés helyzete	Tanulmányterv készült
Adminisztratív és eljárási kötelezettségek	A felújítás nem engedélyköteles Kiviteli terv készítése szükséges

Stadion öltözőjének felújítása

Tevékenység neve (rövidítése)	Stadion öltözőjének felújítása (STA)	
Tevékenység gazdájának megnevezése	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata	
Tevékenység helyszíne	utca	Szabadság tér
	hászám	
	helyrajzi szám	12362/1
A tevékenység helyszínének tulajdoni viszonyai	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata tulajdona	
Illeszkedés a támogatható tevékenységekhez	Közcélokot szolgáló sport- és szabadidős létesítmény, valamint azok kiszolgáló épületeinek külső felújítás és belső átalakítása	
Tevékenység besorolása funkció szerint	Közösségi funkciókat szolgáló tevékenység	

ERFA vagy ESZA típusú tevékenység	ERFA					
Tevékenység célja	A helyi identitást, közösségformálást erősítő terek, létesítmények fejlesztése az akcióterületi és annak közvetlen környezetében élő lakosság szociális kohéziójának erősítése érdekében					
Megvalósulást mérő indikátor	megnevezés					
	mértékegység					
	célérték					
Tevékenység szakmai leírása	<p>A pályázat során az épület déli szárnyában lévő szolgálati lakás felújításra, az északi szárny gépészeti helyiségei átalakításra kerülnek. az átalakítás során a teljes egészében felújítandó gépészeti berendezések egy helyiségbe kerülnek, így mód nyílik arra, hogy egy új öltöző létesüljön a szükséges vizes blokkal.</p> <p>Az öltözői szárny felújítása egy közép folyosót, annak két oldalán lévő 4-4 öltözőt és hozzájuk tartozó mosdó-tusolót, valamint egy férfi és egy női WC egységet érint.</p>					
	<p>A felújítás során a teljes alapterületen felújításra kerül a padozat, a jelenlegi csempeburkolat és vakolat, a WC blokkokban az elválasztó falak elbontásra kerülnek, és szerelt térelválasztó szerkezetek kerülnek beépítésre. A helyiségek külső és belső nyílászárói kicserélésre kerülnek. A felújításra kerülő épületrész teljes elektromos, valamint gépészeti renováláson is átesik.</p> <p>A lezáró új külső falak 38 cm vastag blokk falazatok, alapra, lábazatra ültetve, a bevilágítást műanyag, hőszigetelő üvegezéssel ellátott nyílászárók biztosítják. A közlekedő, valamint az új öltözői blokk új padló és felület képzést kap.</p>					
Célcsoport bemutatása	A Szabadság tér, illetve a város lakossága					
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	<p>Ld. 2.6.2 Igényfelmérés c. fejezet</p> <p>A Városi Stadion központi öltözői blokkjának északi szárnya az elmúlt években felújításra került, a déli szárny leromlott állapotban van.</p>					
Megvalósítás tervezett kezdete	Év:	2011	Hó:	április	Nap:	1
Megvalósítás tervezett vége	Év:	2011	Hó:	szeptember	Nap:	30
Tervezett költségvetés összege	40.000.000 Ft					
Elszámolható költségek	40.000.000 Ft					

nagysága	
Igényelt támogatás nagysága	34.000.000 Ft
Támogatás aránya	85%
Biztosított saját forrás nagysága	6.000.000 Ft
Biztosított saját forrás aránya	15%
További források	-
További források megnevezése	-
Projekt-előkészítés helyzete	Tanulmányterv készült
Adminisztratív és eljárási kötelezettségek	A felújítás nem engedélyköteles Kiviteli terv készítése szükséges

Római katolikus templom felújítása

Tevékenység neve (rövidítése)	Római katolikus templom felújítása (RKT)	
Tevékenység gazdájának megnevezése	Szent István Király Plébánia	
Tevékenység helyszíne	utca	Szent István tér
	házsám	4
	helyrajzi szám	12368
A tevékenység helyszínének tulajdoni viszonyai	Szent István Király Plébánia tulajdona (?)	
Illeszkedés a támogatható tevékenységekhez	Templom és közvetlen környezete külső felújítása	
Tevékenység besorolása funkció szerint	Közösségi funkciókat szolgáló tevékenység	
ERFA vagy ESZA típusú tevékenység	ERFA	
Tevékenység célja	A helyi identitást, közösségformálást erősítő terek, létesítmények	

	fejlesztése az akcióterületi és annak közvetlen környezetében élő lakosság szociális kohéziójának erősítése érdekében					
Megvalósulást mérő indikátor	megnevezés					
	mértékegység					
	célérték					
Tevékenység szakmai leírása	<p>A felújítás során megoldásra kerül a pinceszint vízszigetelése, a homlokzat hőszigetelése, nyílászárók cseréje, valamint az ehhez szorosan kapcsolódó építő munkák is elvégzése.</p> <p>A külső falak vízszintes, és függőleges falszigetelést kapnak a talajszintig. Az épületrész körül lévő műkő lábazat levételre kerül, és teljes homlokzati felületen új 10 cm vastag hőszigetelés kerül elhelyezésre, majd a műkő lábazatok újjáépítésre kerülnek. Megvalósul a nyílászárók cseréje: az új nyílászárók fa szerkezetűek lesznek, hőszigetelő üvegezéssel. A felújítás keretein belül kicseréljük az épület vízvezető csatornáit is.</p>					
Célcsoport bemutatása	A Szabadság téri lakosok, az egyházközösség tagjai					
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	<p>Ld. 2.6.2 Igényfelmérés c. fejezet</p> <p>A Szent István téri Katolikus Plébánia homlokzata felújításra szorul: ennek egyik oka a talajvíz okozta felnedvesedés, másrészt a rossz épületfizikai jellemzők.</p>					
Megvalósítás tervezett kezdete	Év:	2011	Hó:	április	Nap:	1
Megvalósítás tervezett vége	Év:	2011	Hó:	szeptember	Nap:	30
Tervezett költségvetés összege	18.000.000 Ft					
Elszámolható költségek nagysága	18.000.000 Ft					
Igényelt támogatás nagysága	15.300.000 Ft					
Támogatás aránya	85%					
Biztosított saját forrás nagysága	2.700.000 Ft					
Biztosított saját forrás aránya	15%					
További források	-					

További források megnevezése	-
Projekt-előkészítés helyzete	Tanulmányterv készült
Adminisztratív és eljárási kötelezettségek	A felújítás nem engedélyköteles Kiviteli terv készítése szükséges

3.3.3. Közsféra funkcióinak megerősítését szolgáló fejlesztések

Iskola külső felújítása

Tevékenység neve (rövidítése)	Iskola külső felújítása (ISK)	
Tevékenység gazdájának megnevezése	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata	
Tevékenység helyszíne	utca	Szent István tér
	házsám	3
	helyrajzi szám	12390
A tevékenység helyszínének tulajdoni viszonyai	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata tulajdona	
Illeszkedés a támogatható tevékenységekhez	Közoktatási-nevelési intézmény külső felújítása	
Tevékenység besorolása funkció szerint	Közsféra funkcióinak megerősítését szolgáló fejlesztés	
ERFA vagy ESZA típusú tevékenység	ERFA	
Tevékenység célja	A közsféra szolgáltatásainak elérhetőségének biztosítása	
Megvalósulást mérő indikátor	megnevezés	
	mértékegység	
	célérték	
Tevékenység szakmai leírása	A Szent István Általános Iskola Szent István téri telephelyének külső felújítása, vakolása, festése	
Célcsoport bemutatása	Az iskola tanulói, a gyerekek szülei	

Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Ld. 2.6.2 Igényfelmérés c. fejezet					
Megvalósítás tervezett kezdete	Év:	2011	Hó:	április	Nap:	1
Megvalósítás tervezett vége	Év:	2011	Hó:	szeptember	Nap:	30
Tervezett költségvetés összege	64.000.000 Ft					
Elszámolható költségek nagysága	64.000.000 Ft					
Igényelt támogatás nagysága	54.400.000 Ft					
Támogatás aránya	85%					
Biztosított saját forrás nagysága	9.600.000 Ft					
Biztosított saját forrás aránya	15%					
További források	-					
További források megnevezése	-					
Projekt-előkészítés helyzete	Tanulmányterv készült					
Adminisztratív és eljárási kötelezettségek	A felújítás nem engedélyköteles Kiviteli terv készítése szükséges					

3.3.4. Közterületek fejlesztése (városi funkció)

Szabadság tér - közterületfelújítás

Tevékenység neve (rövidítése)	Szabadság tér - közterületfelújítás (KTR)	
Tevékenység gazdájának megnevezése	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata	
Tevékenység helyszíne	utca	Szabadság tér
	házsám	
	helyrajzi szám	12366/1

A tevékenység helyszínének tulajdoni viszonyai	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata tulajdona					
Illeszkedés a támogatható tevékenységekhez	Az épített környezet minőségének fejlesztése, a szociálisan hátrányos lakóterületek elszigetelődésének megakadályozása az elérhetőség biztosításával, ezen belül közterek, parkok, játszóterek, közösségi terek, települési zöldfelületek felújítása, bővítése, kialakítása, minőségi utcabútorok elhelyezése.					
Tevékenység besorolása funkció szerint	Közterületek fejlesztése (városi funkció)					
ERFA vagy ESZA típusú tevékenység	ERFA					
Tevékenység célja	Az épített környezet minőségének fejlesztése, a szociálisan hátrányos lakóterületek elszigetelődésének megakadályozása az elérhetőség biztosításával					
Megvalósulást mérő indikátor	megnevezés					
	mértékegység					
	célérték					
Tevékenység szakmai leírása	A Szabadság tér zöldfelületeinek, járdáinak és útjainak felújítása, játszótér telepítése					
Célcsoport bemutatása	A Szabadság téri lakosok					
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Ld. 2.6.2 Igényfelmérés c. fejezet					
Megvalósítás tervezett kezdete	Év:	2011	Hó:	április	Nap:	1
Megvalósítás tervezett vége	Év:	2011	Hó:	szeptember	Nap:	30
Tervezett költségvetés összege	164.557.848 Ft					
Elszámolható költségek nagysága	164.557.848 Ft					
Igényelt támogatás nagysága	139.874.170 Ft					
Támogatás aránya	85%					
Biztosított saját forrás	24.683.677 Ft					

nagysága	
Biztosított saját forrás aránya	15%
További források	-
További források megnevezése	-
Projekt-előkészítés helyzete	Tanulmányterv készült
Adminisztratív és eljárási kötelezettségek	A felújítás nem engedélyköteles Kiviteli terv készítése szükséges

3.3.5. Gazdasági funkciót szolgáló tevékenység

Piac felújítása

Tevékenység neve (rövidítése)	Piac felújítás (PIF)	
Tevékenység gazdájának megnevezése	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata	
Tevékenység helyszíne	utca	Szabadság tér
	házsám	
	helyrajzi szám	12362/2
A tevékenység helyszínének tulajdoni viszonyai	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata tulajdona	
Illeszkedés a támogatható tevékenységekhez	Piac, piaccsarnok, piactéren épületek és építmények belső átalakítása, bővítése, valamint kapcsolódóan szükséges esetben külső felújítása	
Tevékenység besorolása funkció szerint	Gazdasági funkciót szolgáló tevékenység	
ERFA vagy ESZA típusú tevékenység	ERFA	
Tevékenység célja	Kereskedelmi, gazdasági szereplők ösztönzése a várossal való szerves együttműködés és együttélés céljából a fenntarthatóságot szem előtt tartva, az akcióterületen az alapvető szolgáltatások elérhetőségének biztosítása és lehetőség szerint munkahelyek teremtése.	

Megvalósulást mérő indikátor	megnevezés					
	mértékegység					
	célérték					
Tevékenység szakmai leírása						
Célcsoport bemutatása						
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Ld. 2.6.2 Igényfelmérés c. fejezet					
Megvalósítás tervezett kezdete	Év:	2011	Hó:	április	Nap:	1
Megvalósítás tervezett vége	Év:	2011	Hó:	szeptember	Nap:	30
Tervezett költségvetés összege	20.000.000 Ft					
Elszámolható költségek nagysága	20.000.000 Ft					
Igényelt támogatás nagysága	10.000.000 Ft					
Támogatás aránya	50%					
Biztosított saját forrás nagysága	10.000.000 Ft					
Biztosított saját forrás aránya	50%					
További források	-					
További források megnevezése	-					
Projekt-előkészítés helyzete	Tanulmányterv készült					
Adminisztratív és eljárási kötelezettségek	A felújítás nem engedélyköteles Kiviteli terv készítése szükséges					

3.3.6. Önállóan nem támogatható tevékenységek

Víz, szennyvíz közműfelújítás

Tevékenység neve	Víz, szennyvíz közműfelújítás (VSZ)
------------------	-------------------------------------

(rövidítése)						
Tevékenység gazdájának megnevezése	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata					
Tevékenység helyszíne	utca	Szabadság tér				
	házsám					
	helyrajzi szám	12366/1				
A tevékenység helyszínének tulajdoni viszonyai	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata tulajdona (?)					
Illeszkedés a támogatható tevékenységekhez	A KEOP-ból támogatás igénylésére nem jogosult önkormányzati tulajdonban lévő közműves ivóvízellátás és szennyvízelvezetés vezetékrendszerének felújítása rehabilitált közterülethez kapcsolódóan					
Tevékenység besorolása funkció szerint	Önállóan nem támogatható tevékenységek					
ERFA vagy ESZA típusú tevékenység	ERFA					
Tevékenység célja	Közműves ivóvízellátás és szennyvízelvezetés vezetékrendszerének felújítása					
Megvalósulást mérő indikátor	megnevezés					
	mértékegység					
	célérték					
Tevékenység szakmai leírása						
Célcsoport bemutatása						
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokltsága	Ld. 2.6.2 Igényfelmérés c. fejezet					
Megvalósítás tervezett kezdete	Év:	2011	Hó:	április	Nap:	1
Megvalósítás tervezett vége	Év:	2011	Hó:	szeptember	Nap:	30
Tervezett költségvetés összege	13.481.938 Ft					
Elszámolható költségek nagysága	13.481.938 Ft					
Igényelt támogatás	11.459.647 Ft					

nagysága	
Támogatás aránya	85%
Biztosított saját forrás nagysága	2.022.291 Ft
Biztosított saját forrás aránya	15%
További források	-
További források megnevezése	-
Projekt-előkészítés helyzete	Tanulmányterv készült
Adminisztratív és eljárási kötelezettségek	A felújítás nem engedélyköteles Kiviteli terv készítése szükséges

3.3.7. Infrastrukturális fejlesztéseket kiegészítő soft elemek

A pályázati útmutató által meghatározott **kötelezően megvalósítandó „soft” tevékenység-típusok** közül legalább **hármat** le kell fedni a projekt keretében: A projektben tervezett fő tevékenységek az alábbi három célterületet foglalják magukban a pályázati tervezési útmutató alapján:

- Közösségfejlesztést és a szabadidő hasznos eltöltését segítő szolgáltatások, tanfolyamok, képzési programok kialakítása (hagyományőrző közösségi kezdeményezések, játszó- és foglalkoztató házak, kulturális- és sport rendezvények, kiállítások, civil programok megvalósítása stb.) (ESZA típusú).
- Munkaerő-piaci beilleszkedést és a hátrányos helyzetű gyermekek iskolai felzárkózását elősegítő tevékenységek, képzési, oktatási programok (ESZA típusú)
- Családsegítő szolgáltatás kiterjesztése, bővítése a helyszínen, valamint a kötelező önkormányzati feladatellátáson túli szociális, gyermekjóléti szolgáltatások kialakítása.

A „soft” tevékenységek tervezett futamideje a projektben a **36 hónap**, a projekt megvalósítás teljes időszakát végigkísérik. Valamennyi tervezett „soft” elem a projekt keretében fejlesztésre kerülő **infrastrukturális beruházásokhoz kapcsolódik. Elsődleges célcsoport az akcióterület lakossága**, de közvetve a Csúcs városrész lakói, illetve minden vásárhelyi polgár bekapcsolódhat főleg a szabadidős és kulturális programokba. A „soft” tevékenységek az akcióterületet kijelölő jogosultsági kritériumok által jelzett problémák kezelését célozzák.

A tevékenységek döntő többsége a Szent István Általános Iskola épületében, annak pincéjében **létrehozandó Szabadság téri Közösségi Házban** valósul meg. A beruházás ideje alatt, a megvalósítás első 12 hónapjában, a tervezett közösségfejlesztő szakmai munka és a

---

szabadidős tevékenység más közeli városi helyszíneken (Kagylóhéj Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat belvárosi, Andrassy út 54. számú épületének földszintjén) esetenként az akcióterületen levő két általános iskola épületében, tanítási időn kívül) folyik. A célcsoport szempontjából fontos, hogy a „soft” tevékenységek **folyamatosan, rendszeresen, kiszámíthatóan**, a lehető leghosszabb időintervallum alatt valósuljanak meg.

Tervezett fő „soft” tevékenységek a projektben

I. Tervezett „soft” tevékenységek

- I.1. „Soft” tevékenységek előkészítése: átfogó helyzetfeltárás, egyéni igényfelmérés a Szabadság tér lakossága körében
- I.2. Prevenciós szabadidő centrum létrehozása, működtetése
- I.3. Háztartásgazdálkodási klub működtetése
- I.4. Idősbarát (gerontológiai) tanácsadás biztosítása
- I.5. Álláskeresési klub és workshop

II. Közvetett támogatásból megvalósuló tevékenységek

Részletes kidolgozásuk a projektfejlesztési szakaszban történik a *Közvetett támogatások útmutató* előírásai alapján.

A tervezett tevékenység háttere

A projekt megfelelő előkészítéséhez átfogó, egyénekre, családokra lebontott, mélyebb helyzetfeltárás azért szükséges, mert az akcióterületen 2010. márciusi-áprilisban - kifejezetten a szociális városrehabilitáció jobb megalapozása érdekében - végzett, részletes kérdőíves helyzet- illetve igényfelmérés feltárta, hogy különböző típusú, belső, lappangó, döntően fel nem vállalt konfliktusok vannak a Szabadság tér lakói között, melyet írásban viszont a megkérdezettek többsége kifejtett.

Leginkább az önkormányzati (szociális) bérlakásban élők és a lakástulajdonosok között körvonalazódik konfliktushelyzet. Árnyalja a képet, hogy a szociális bérlakások lakói a téren döntően romák, akik azonban nem vallják magukat hivatalosan annak. Az etnikai hovatartozás kérdése érzékeny, személyiségi jogokat érintő terület, így „papíron” ez a konfliktus nem létezik, valójában azonban a tér mindennapjait nagyon is meghatározza.

Ugyanakkor, a 2010. márciusi kérdőíves igényfelmérő vizsgálatban is szerepelt az etnikai hovatartozás kérdése, melyre viszont sokan válaszoltak. A kérdőív a magyar, roma/cigány, német stb. válaszlehetőségek mellett a kettős identitás (pld. magyar-roma/cigány) választását is lehetővé tette. A kérdőív kitöltő 214 fő 25%-a magyarnak és egyben romának/cigánynak is tekinti magát, míg 17,8%-uk roma/cigány identitással rendelkezik. A cigány identitás vállalása

---

tehát a kérdőíves válaszadáskor sokkal markánsabban jelentkezett, mint a rendelkezésre álló, vonatkozó hivatalos adatokból.

A helyi Cigány Kisebbségi Önkormányzat (CKÖ) becslése szerint is a téren lakók kb. 50%-a cigány származású (döntően romungrók), azonban tartanak attól, hogy hivatalos alkalmakkor (pld népszámlálás) romának/cigánynak vallják magukat. A romák aránya ennél is magasabb (becsült arány akár 80-90%) azokban a házakban, ahol 60-100% a szociális bérlakások aránya. Ezek jelenleg a legrosszabb fizikai állapotban lévő házak is: Szabadság tér 78. (100%), 87. (100%), 80. (60%).

A CKÖ elnöke, valamint a Hódmezővásárhelyi Roma Egyesület képviselője tagjai a 2010 márciusában megalakuló a Helyi Támogató Csoportnak. Az Egyesület aktívan részt vett az igényfelmérő kérdőívezésben, és a projekt keretében megvalósuló tevékenységeket is tevőlegesen támogatják majd. Szerepük kiemelt lehet a roma/cigány célcsoporttal való eredményesebben kommunikációban, gyakorlati együttműködésben – legalábbis a kérdőívezés sikere ezt vetíti előre. A CKÖ is együttműködéséről biztosította az Önkormányzatot, akivel régi jó kapcsolatot ápolnak.

A HTCS tagjaként az egyik közös képviselő – aki a kezdetektől a tér lakója - elmondta, hogy a Szabadság téri cigány családokkal korábban nem voltak konfliktusok, és valóban nem volt kérdés az etnikai hovatartozás. (Erre több kérdőíves válaszadó is utalt.) Érzelmi szembenállás azóta érhető tetten, mióta az Önkormányzat saját erőből elkezdte felszámolni a Dobó Katalin utca - Észak utca környéki cigánytelepet (2008-2009 között), ahonnan több család is a fentebb megnevezett önkormányzati tulajdonú házakba költözött. Ezek a családok és rokonaik (akik bejelentkezés nélkül szintén beköltöztek hozzájuk a kisméretű lakásokba hosszabb-rövidebb ideig) eltérő szokás- és normarendszerrel bírnak, és nem is akarnak beilleszkedni. Többségük alacsony, maximum 8 általános iskolai végzettségű, segélyekből élő, tartós munkanélküli (akik nem ritkán két-három generációs nem-foglalkoztatottak). A téren lakó lakástulajdonosok a helyi bűnözési statisztika szembeötlő romlását is ezzel hozzák összefüggésbe.

Kisebb mértékben, de konfliktusos a helyzet a téren lakó idősek, a napközben-este csendre és pihenni vágyó nyugdíjasok, és a parkokban gyülekező, hangos zenét hallgató, motorozó, esetenként bandázó – egyes vélemények szerint drogozó - fiatalok között. Az idősek egy része tart ezektől a csoportoktól, így véleményét csak írásban vállalja, nem mer velük konfrontálódni, így inkább nem hagyja el a lakását, főleg sötétedés után.

Főleg a földszinti lakásokban lakó idősek az ablakuk közvetlen közelében zajló játszótéri életet, gyerekszívajt sem tartják kívánatosnak. Esetenként sor került a nyugdíjasok és a kisgyermekes anyukák közötti „generációs” vitára, mely a különböző szabadidős- szolgáltató és lakó-pihenő funkciók jobb megtervezését, térbeli elkülönítését igényli.

A tevékenységek bemutatása

I.1. „Soft” tevékenységek előkészítése: átfogó helyzetfeltárás, egyéni igényfelmérés a Szabadság tér lakossága körében

A Kagylóhéj Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat, valamint Hódmezővásárhely Önkormányzat Népjóléti Irodája rendelkezik adatokkal az akcióterület szociálisan hátrányos helyzetű lakosságáról, azonban ezen túl szükséges egy **átfogó, részletes egyéni** – a családtagokra, különös tekintettel a gyermekekre, fiatalokra is kiterjedő – **helyzetfeltárás a tér teljes lakosságára** (közel 600 fő) vonatkozóan, melyet **személyes interjúk során, kérdőíves** célzott helyszíni lekérdezéssel valósítanak meg. Cél a szociális szektor látóteréből eddig nem kieső, eddig el nem ért alacsony státuszú lakosság és gyermekeik részére **egyéni fejlesztési tervek** meghatározása, **helyi társadalmi integrációjuk megalapozása**.

Együttműködő partnerek: Hódmezővásárhelyi Roma Egyesület, Cigány Kisebbségi Önkormányzat.

Megvalósításhoz szükséges személyi feltételek: az előkészítő részletes helyzetfeltárást **12 fős szakmai team végzi a Kagylóhéj Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat** vonatkozó képzettséggel rendelkező munkatársai közül.

Helyszín: Szabadság tér teljes területe.

Időszükséglet: a hat hónapos projektfejlesztési szakaszban kb. **4 hónap**, mivel 50 fő lekérdezését végzi egy munkatárs.

Eszközigény: nincs külön eszközigény. (A tervezett költségből a kérdőívek fénymásolása megvalósítható.)

I.2. Prevenációs szabadidő centrum létrehozása, működtetése

Elsősorban a Szabadság téren és közvetlen környezetében élő veszélyeztetett, deprivált családoknak nyújt szolgáltatást, a **szabadidő támogatott, hasznos eltöltésére a Gyermekjóléti Központ helyszíni kibővített szolgáltatásaként**, annak szakembereivel, az utcai szociális munka szolgáltatással és a helyi roma civil szervezetekkel együttműködve.

A prevenációs centrum a projekt infrastrukturális tevékenységei keretében, a Szent István Általános Iskola épületében, annak pincéjében, az utcáról külön bejárattal megközelíthetően kialakított **Szabadság téri Közösségi Házban** működik.

A rendszerben **jelenleg ellátottak száma 30 család, 51 gyermek**, de vélhetően lényegesen több család él itt, aki hasonló problémákkal küzdenek, de valamilyen okból eddig nem érte el őket a gyermekjóléti szolgáltatás. A téren végzendő átfogó, egyéni helyzetfeltárás *(lásd I.1. pont!)* egyik fontos várt eredménye ennek a célcsoportnak az azonosítása. A gyermekjóléti szakemberek **becslése alapján** mindösszesen nagyságrendileg **50-60 család és megközelítőleg 100 fő hátrányos helyzetű gyermek** lehet az érintett célcsoport nagysága az akcióterületen.

Cél a Szabadság tér és környéke akcióterületen élő gyermekek és családjaik komplex ellátásának javítása, ezen belül a **helyi szociális és gyermekjóléti szolgáltatások kibővítése, hatékonyságának javítása**, az érintett célcsoportok problémáihoz jobban igazodó, **komplex helyi szociális szolgáltatás** kialakítása és működtetése.

A projekt megvalósítása kapcsán érintett **elsődleges célcsoport**: társadalmi és családi hátrányok által érintett és **veszélyeztetett gyermekek** (0-18 éves) **és családjaik a Szabadság téren és környékén**. További célcsoport: a tér és környéke lakói, a vonzaskörzetben élő Hódmezővásárhelyi lakosság.

A gyermek veszélyeztetettségének kialakulásához a legtöbb esetben a háztartás szétesése mellett párhuzamosan jelentkező, egyre szaporodó családon belül konfliktusok, a **család kooperáló képességének meggyengülése** vezet. A gyermekek családon belüli helyzetének javítása a **szülők és a gyermek közös, aktív részvételével megvalósuló, segítő szakember által kísért foglalkozások** (pld. családi játszóház) segítségével érhető el, ahol a közös tevékenység, játék élményén keresztül helyre állhat a természetes családi kooperáció.

A veszélyeztetett gyermekek esetében alapvető eszköz a **rendszer szemléletű szociális munka** alkalmazása, vagyis a gyermek problémáinak, alkalmazkodási, viselkedési zavarainak rendezése érdekében a gyermeket körülvevő egész családi, kapcsolati hálót a beavatkozás fókuszába kell emelni. A művelődési házak által szervezett ifjúsági programok mára csaknem teljesen megszűntek. Ugyanakkor, folyamatosan bővül azok köre, akik megfelelő családi háttér nélkül potenciális, illetve aktuális **csellengőkké válnak**, olyan szubkultúrákat követve, amely megfelelő és felelős irányítás hiányában, akár komoly veszélyt is jelenthet.

A prevenciós szabadidős centrum **megfelelő szakmaisággal működő programsorozata** elérheti azokat is, akik eddig veszélyeztetettként valamilyen oknál fogva nem kerültek az ellátórendszerbe. A kívánt hatás elérése döntően azon múlik, hogy sikerül-e a megfelelő szakemberek bevonásával, illetve civil segítséggel a veszélyeztetett fiatalokat leginkább motiváló szabadidős programokat elindítani.

A problémakövető szolgáltatás segíti a devianciák, a jelentkező hátrányok csökkentését, új szociokulturális, kommunikációs, gondozási-nevelési mintákat, családmodelleket kínál.

A **gyermekeknek-fiataloknak** szóló csoportok és klubok, a játék és szórakozás élményén túl elsősorban az **önismeret fejlesztést, a konfliktuskezelést és az elterelést** szolgálná. Ezekhez kapcsolódna még a **szülőcsoportok** programja és a **fiatal felnőttek** csoportjai. A szülőcsoport mellett kulturált körülmények között lehetne **családterápiás és mediációs** üléseket végezni, amivel a családi konfliktusok kezeléséhez nyújtanánk lehetőséget.

A prevenciós szabadidő központban tervezett tevékenységek, programok

---

Családi játszóház: A hangsúly itt nem a szülők tehermentesítésén lenne (nem gyermekmegőrző), hanem éppen a szülőkkel közös játékot, az esetlegesen sérült kapcsolatok helyreállítását segíti elő.

Tematikus klubfoglalkozások: A potenciálisan és aktuálisan csellengő gyermekekre fókuszál. Olyan, a fiatalokat ténylegesen érdeklő témák köré szervezett klubfoglalkozások, amely leköti, sőt aktív szerepvállalásra ösztönzi őket.

Ifjúsági szabadidős klubterem: Az előbbivel szemben a hangsúly itt nem az irányítottságon, hanem a spontán elfoglaltságon van. Az ehhez szükséges eszközök (csocsó, számítógép, DVD, stb) biztosításával elérhető, hogy a fiatalok alkalmasnak és megfelelőnek találják a helyszínt a szabadidő eltöltésére.

Művészeti sarok: Alkalmi oktatók (civil szféra) segítségével lehetőséget biztosít a zene (hangszer), tánc, kézművesség alapjainak elsajátítására.

Szabadság Téri Családnapok: Erre vállalkozó, jól működő családok bemutatkozása, interaktív műhely arról, hogy nekik hogyan sikerült megoldani nehézségeiket, problémáikat.

Partneri együttműködések: A veszélyeztetett gyermekek elérése érdekében a Gyermekjóléti Szolgálat kiemelt partnerséget tart fenn a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival (óvodák, iskolák, a védőnő, a gyermekorvos stb.), valamint a történelmi egyházak egyházközségeivel is a szociális és mentális ellátások területén nyújtott karitatív tevékenységekben. A toborzásban, a részvétel erősítésben segít a Hódmezővásárhelyi Roma Egyesület és a Cigány Kisebbségi Önkormányzat.

A megvalósításhoz szükséges személyi feltételek: 3 fő szociális munkás és 1 fő kisebbségi segítő dolgozik, egyenként heti 20-20 órában (heti 5 napon át 4 órában) a szabadidő centrumban.

Szüksége esetén szociálpedagógus, pszichopedagógus, mentálhigiénés szakember, valamint művelődésszervező alkalmi bevonása is biztosított a Gyermekjóléti Szolgálat szakembergárdájából, munkaidejük keretében.

Az egyes programokhoz folyamatosan számítanak a civil segítők (pld. olvasóköri, roma szervezetek, sportkörök) és az önkéntesek munkájára is.

Helyszín: a projekt keretében kialakított Szabadság téri Közösségi Ház.

Helyiségi igény: nagyterem, középső terem, csendes szoba, konyha, mosdók, raktár.

Időszükséglet: 24 hónap.

Eszközigény: Mivel a közösségi ház kialakítása projekt keretében történik, a szakmai és szabadidős programok megvalósításhoz szükséges alapfelszereltséget a projekt keretében tervezik beszerezni. *Lásd részletes Eszközlista!*

I.3. Háztartásgazdálkodási klub működtetése

A klub városban működő Családsegítő Szolgálat tevékenységének kibővítésével működne, annak szakemberei vezetésével.

Célcsoport:

Elsősorban a Családsegítő Szolgálat **adósságkezelési szolgáltatását igénybevevő**, valamint az **aktív korúak ellátása kapcsán együttműködésre kötelezett** ügyfelek képeznék, de a klub **nyitottan** működhetne, így nyitva állna minden érdeklődő számára. A területen dolgozó szociális munkások javaslatai alapján is **folyamatosan** bevonnak érintetteket a klub munkájába. Tapasztalatok alapján a **családok nő tagjai** képezik az elsődleges célcsoportot.

Aktuálisan a Családsegítő Szolgálatnál az ügyfélszám a Szabadság tér és környékén a következő módon alakul: jelenlegi, illetve volt **adósságkezelési támogatásban részesülő: 24 fő**, ill. család, akik közül mindenki valamilyen transzfer jövedelemből él. **Hatósági környezettanulmány** kapcsán képbe került összesen **57 fő**, ill. család, akik zöme szintén valamilyen transzfer jövedelemből él. Összesen: **81 család**.

Legfőbb célkitűzés az elsődleges **prevenció**, vagyis az adósságok keletkezésének megelőzése, a **hatékony háztartásgazdálkodás**, a személyes boldogulást elősegítő életvitel kialakulása. Az összejövetelek ezen túlmenően a már adósságcsapdába került embereknek, családoknak is komoly erőforrást jelenthetne, és hozzájárulhatna az **eredményes hátralékrendezési folyamatokhoz**.

Kéthetente két óras keretben tartanának klubfoglalkozásokat. Minden foglalkozáson feldolgozásra kerülne egy, a családok életvitelét, a háztartásgazdálkodást érintő probléma. A klub **egyénre szabott segítséget nyújt** a személyes gondok megoldásához, de a feldolgozott esetek példát, mintát is jelentenek.

Témakörök:

- A közüzemi szolgáltatások és az azokkal való gazdálkodás
  - Energiatakarékos ötletek
  - A víz, az élet forrása
  - Földünk megóvása, környezetvédelem a mindennapokban
  - A védett fogyasztói státuszról, feltételeiről és lehetőségeiről
- A pénz szerepe, lehetőségei a mindennapi életben
  - A pénz fogalma, kialakulása
  - „A ruha teszi az embert, a csomagolás az árat?“, a pénz értéke
  - Pénzkezelési szokásokról
- Bevételi források

-
- A munka világáról, munkakeresési lehetőségek, stratégiák
  - A hitelekéről (személyi-, áru-, és lakáshitelek)
  - A szociális ellátások rendszere
  - Kiadáscsökkentés
    - „Shoppinglandi utazások”
    - Reklám és egyéb „nyalánkságok”
    - Sütés – főzés (miből, honnan, hogyan, mennyit)
    - Házi praktikák takarításhoz, tisztálkodáshoz, szépségápoláshoz
    - „Mennyi az annyi?”, „Mit számít a pont?”, „Csak ma, csak itt, csak Önnek!”...
    - A háztartási napló vetetésének lehetőségei az adósságrendezés, a tudatos vásárlás kapcsán
  - Családon belüli erőforrások
    - Családon belüli szerepvállalások
    - Ünnepek hatásai, tartalma.

Együttműködő partnerek: Hódmezővásárhelyi Roma Egyesület, Cigány Kisebbségi Önkormányzat.

A megvalósításhoz szükséges személyi feltételek: 1 fő családsegítő szakember, aki adósságkezelési tanácsadásban jártas.

Helyszín: a projekt keretében kialakított Szabadság téri Közösségi Ház a projekt 2-3. évében, míg az 1. évben a Családsegítő Központ által biztosított, az akcióterülethez közeli, központi helyszíneken.

a projekt keretében kialakított Szabadság téri Közösségi Ház.

Időszükséglet: 36 hónapon át havi 6 óra (kéthetente 3 óra).

Eszközigeány: Mivel a közösségi ház kialakítása projekt keretében történik, a szakmai és szabadidős programok megvalósításhoz szükséges alapfelszereltséget a projekt keretében tervezik beszerezni.

A szolgáltatások megfelelő ütemezésével megoldható, hogy a beszerzett eszközöket a lehető legköltséghatékonyabban, közösen – egymást váltva – használják. *Lásd I.3-5. tevékenységekhez a közös, összevont Eszközlistát!*

I.4. Idősbarát (gerontológiai) tanácsadás biztosítása

A Szabadság tér és környéke lakónépessége előregedett. A tér egyszobás kis lakásaiban jellemzően egyedülálló, özvegy idős nők laknak. A tanácsadás fő célja az **időskorra való felkészítés**, valamint az **időskori aktív élet fenntartásának elősegítése tanácsadással**, amely elsősorban a következő **információnyújtásra és tevékenységekre** terjed ki:

-
- - Különböző pénzbeli ellátások, természetbeni juttatások,
  - - szakellátások,
  - - nappali ellátás lehetőségei,
  - - házi segítségnyújtás,
  - - szociális otthoni elhelyezés lehetőségei,
  - - nyugdíjjal kapcsolatos ügyintézkések,
  - - szabadidős tevékenységi lehetőségek.

Ezen kívül:

- - segítőbeszélgetés idősek és hozzátartozóik számára,
- - mediáció,
- - érdekképviselés.

Célcsoportok:

Közvetett célcsoport: az akcióterület 1000 fős lakónépességének kb. 30%-a (300 fő), **idős emberek és családtagjaik**. A közvetlen célcsoport pontosabb létszáma a részletes helyzetfeltárás, illetve téren dolgozó szociális munkások adatai alapján határozható meg.

A tanácsadás **havonta két alkalommal** valósulhatna meg, kéthetente alkalomként **3 órában** a közösségi házban.

A tanácsadás magában foglalja **havi egy alkalommal előadás szervezését**, melynek tematikája főként az **egészségmegőrzés, bűnmegelőzés**, valamint **kultúra** stb. témaköréit öleli fel. Az előadások a résztvevők igényei szerint, **interaktív** formában zajlanak, így lehetőség nyílik a **kölcsönös tapasztalat- és információ cserére** a résztvevők között. Az információ áramlás során a célcsoport megjelent tagjai hatékonyan sajátítanak el olyan ismereteket, melyekkel egészséges és biztonságos életminőséget tudnak maguknak teremteni, s eközben hasznos, tevékeny tagjai maradnak társadalmunknak.

A tanácsadás egy más alkalommal részben **ügyeleti jelleggel működne**, melynek időtartama alatt a körzetben élő célcsoport tagjainak lehetősége nyílna személyes problémáinak megoldásához segítséget kérni. Ezen alkalmakkor a tanácsadás **személyre szabottan**, az igénybevevő problémáinak és környezetének figyelembevételével valósulna meg.

Együttműködő partnerek: Hódmezővásárhelyen a Kapcsolat Központoz tartozó Idősek Klubjaiban, a Családsegítő Szolgálatnál 2007 óta, valamint a Mártélyi Idősek klubjában 2008 áprilisa óta működik hasonló szolgáltatás, kedvező tapasztalatokkal, melyeket a Szabadság téren is kamatoztathatnak jó gyakorlatokként.

A megvalósításhoz szükséges személyi feltételek: 1 fő családsegítő szakember.

Helyszín: a projekt keretében kialakított Szabadság téri Közösségi Ház a projekt 2-3. évében, míg az 1. évben a Családsegítő Központ által biztosított, az akcióterülethez közeli, központi helyszíneken.

Időszükséglet: 36 hónapon át havi 6 óra (kéthetente 3 óra).

Eszközigény: Mivel a közösségi ház kialakítása projekt keretében történik, a szakmai és szabadidős programok megvalósításhoz szükséges alapfelszereltséget a projekt keretében tervezik beszerezni. *Lásd I.3-5. tevékenységekhez összevont Eszközlista!*

1.5. Álláskeresési klub és workshop

Az Álláskeresési Klub **egyénre szabott álláskeresési tanácsadást** jelent, amire a helyi tapasztalatok szerint nemcsak a kötelezett ügyfelek, hanem a Családsegítő Szolgálattal egyébként kapcsolatban nem lévő álláskeresők részéről is volt és van igény.

A szolgáltatás konkrét célja az, hogy az ügyfelek lehetőleg minél **rendszeresebben**, a **családgondozói támogatással** tájékozódjanak, keressenek az aktuális álláshirdetések között, erősítve a célcsoport önálló kezdeményező attitűdjét is.

Fő célcsoportot azok az ügyfelek alkotják, akinek egészségi állapota lehetővé teszi hogy a segítő kapcsolat végső céljai között a munkába állás is szerepeljen, tehát **munkaerő-piaci reintegrációjára** reális esély van. A potenciális ügyfélkörben azonban sok olyan igénybevevő lehet, akik egészségi állapotuk vagy koruk miatt szorulnak a segélyezési rendszer segítségére. Szűkebb mozgásteret jelentenek a segítő kapcsolatban azok a lakosok, akik integrálása elsősorban **más ellátásba való juttatást jelent**. Ugyanakkor, a klub szolgáltatásai folyamatosan elérhetőek az ő számukra.

Az ügyfelek részben a segélyt (55 év feletti jogosultság alapján segélyezett) megállapító határozatban foglalt törvényi kötelezettség, részben pedig a Munkaügyi Központtal való kapcsolattartás és munka keretében jutnak majd el a szolgálathoz. Mivel az ügyfelek mindegyike megfordul majd a szolgálatnál, így a **pszichológia tanácsadás** tapasztalatai mellett lehetőség nyílik az Álláskeresési Klubot működtető **szociális munkás** általi **személyes felmérésre**, ezáltal a célcsoport további „kategorizálására” is. A jelenleg rendelkezésre álló tapasztalatok és információk szerint **130 fő** a célcsoport nagysága, és várhatóan jelentős százalékuk lesz aktívan bevonható az álláskeresési klubban történő munkába.

A klub **havonta 4 alkalommal** összesen 12 órában (heti 3-3 órában) működik a Közösségi Házban.

A klub tevékenységét kiegészíti egy **intenzív** (3 alkalommal, 4 óra/alkalom) **workshop**, mely - életkor, szakmai előélet, kompetenciáik alapján - a **munkaerő-piaci reintegrációra alkalmas célcsoport számára** szerveződik. A résztvevők körére egyrészt a klubot működtető szociális munkás tesz javaslatot, másrészt nyitott a célcsoport tagjai számára a részvétel. *Évente 3 alkalommal*, négyhavonta rendeznek **műhely jellegű rövid (3x4 órás) képzést**,

ahol **különböző álláskeresési technikákat** ismernek meg a résztvevők. A képzés célja, hogy a résztvevők képessé váljanak a gyakorlatban is magukat eredményesen prezentálni, „eladni” a munkaerőpiacon az előzetes jelentkezés, majd az állásinterjú alkalmával. A workshopot képzett, gyakorlott tréner vezeti. A képzésen alkalmanként 10-12 fő vehet részt, azaz 30-36 fő évente. A 36 hónapos futamidő alatt 90-108 fő résztvevők várt száma.

A megvalósításhoz szükséges személyi feltételek: 1 fő családsegítő szakember, 1 fő tréner.

Helyszín: a projekt keretében kialakított Szabadság téri Közösségi Ház a projekt 2-3. évében, míg az 1. évben a Családsegítő Központ által biztosított, az akcióterülethez közeli, központi helyszíneken.

Időszükséglet: 36 hónapon át havi 6 óra (kéthetente 3 óra).

Eszközigeény: Mivel a közösségi ház kialakítása projekt keretében történik, a szakmai és szabadidős programok megvalósításhoz szükséges alapfelszereltséget a projekt keretében tervezik beszerezni. *Lásd I.3-5. tevékenységekhez összevont Eszközlista!*

Közvetlen támogatásból megvalósuló szoft elemek

Tevékenység neve (rövidítése)	Közvetlen támogatásból megvalósuló szoft elemek (SZ1)	
Tevékenység gazdájának megnevezése	Hódmezővásárhelyi Többcélú Kistérségi Társulás Kapcsolat Központ	
Tevékenység helyszíne	utca	NR
	házsám	NR
	helyrajzi szám	NR
A tevékenység helyszínének tulajdoni viszonyai	NR	
Illeszkedés a támogatható tevékenységekhez	<p>Közösségfejlesztést és a szabadidő hasznos eltöltését segítő szolgáltatások, tanfolyamok, képzési programok kialakítása (hagyományőrző közösségi kezdeményezések, játszó- és foglalkoztató házak, kulturális- és sport rendezvények, kiállítások, civil programok megvalósítása stb.) (ESZA típusú).</p> <p>Munkaerőpiaci beilleszkedést és a hátrányos helyzetű gyermekek iskolai felzárkózását elősegítő tevékenységek, képzési, oktatási programok (ESZA típusú)</p> <p>Családsegítő szolgáltatás kiterjesztése, bővítése a helyszínen, valamint a kötelező önkormányzati feladatellátáson túli szociális, gyermekjóléti szolgáltatások kialakítása.</p>	

Tevékenység besorolása funkció szerint	Az infrastrukturális, beruházás jellegű fejlesztéseket kiegészítő („soft”) elemek (ERFA típusú és ESZA típusú tevékenységek):					
ERFA vagy ESZA típusú tevékenység	ESZA					
Tevékenység célja	Ld: 3.3.7 Infrastrukturális fejlesztéseket kiegészítő soft elemek részletes leírását					
Megvalósulást mérő indikátor	megnevezés					
	mértékegység					
	célérték					
Tevékenység szakmai leírása	<p>I.1. „Soft” tevékenységek előkészítése: átfogó helyzetfeltárás, egyéni igényfelmérés a Szabadság tér lakossága körében</p> <p>I.2. Prevenciószabadidő centrum létrehozása, működtetése</p> <p>I.3. Háztartásgazdálkodási klub működtetése</p> <p>I.4. Idősbarát (gerontológiai) tanácsadás biztosítása</p> <p>I.5. Álláskeresési klub és workshop</p>					
Célcsoport bemutatása						
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Ld. 2.6.2 Igényfelmérés c. fejezet					
Megvalósítás tervezett kezdete	Év:	2011	Hó:	április	Nap:	1
Megvalósítás tervezett vége	Év:	2013	Hó:	június	Nap:	30
Tervezett költségvetés összege	34.126.050 Ft					
Elszámolható költségek nagysága	34.126.050 Ft					
Igényelt támogatás nagysága	29.007.143 Ft					
Támogatás aránya	85%					
Biztosított saját forrás nagysága	5.118.908 Ft					
Biztosított saját forrás aránya	15%					
További források	-					

További források megnevezése	-
Projekt-előkészítés helyzete	-
Adminisztratív és eljárási kötelezettségek	-

II. Közvetett támogatásból megvalósuló tevékenységek

A II. tevékenység-csomagba a közvetett eljárás keretében megvalósítandó akciók (ún. mini-projektek) tartoznak, melyek a Közvetett Támogatások Útmutató alapján kerülnek kidolgozásra a projektfejlesztési szakaszban. Fontos, hogy a tervezett mini-projektek az akcióterületen valósuljanak meg, és elsődlegesen az ott élők integrációját elősegítő civil programokat foglaljanak magukban.

Átfogó cél: A helyi társadalom kohéziójának erősítése a civil szektor bevonásával.

Konkrét cél: A projektbe betervezett „soft” tevékenységek sikeresen, a helyi adottságok ismeretében, a helyi célcsoportok igényeinek megfelelően, a helyi civil szervezeteket mobilizálva valósuljanak meg.

Célcsoportok

Közvetlen célcsoport: a Közvetett támogatások útmutató 3.2. pontjában meghatározott címzettek köre, a helyi bejegyzett székhellyel/telephellyel rendelkező non-profit szervezetek.

Költségkeret

A **helyi, bejegyzett non-profit, civil szervezetek mini projektekkel pályázhatnak.** Egy-egy mini-projekt max. 10%-nyi, azaz kb. 3,8 millió Ft-os támogatást nyerhet el. Ily módon a teljes futamidő, **36 hónap alatt min. 10 mini-projekt** valósulhat meg. Tervezett átlagtámogatás 2 millió Ft/mini-projekt, ezáltal **akár 19 civil szervezet** is kaphat támogatást.

Jelenleg folyik a pályázásra alkalmas, **hiteles, jól működő vásárhelyi civil szervezetek feltérképezése**, akik az akcióterületen (is) kifejtenek tevékenységet. Várhatóan **sport egyesületek, olvasókörök, egyházi és kisebbségi (elsősorban roma) civil szervezetek és iskolai alapítványok** valósíthatnak meg mini-projektekét saját hatókörükben.

A pályáztatást támogatás **közvetítő szervezetként** várhatóan a **Hódmezővásárhely MJV Önkormányzata** által felállított és működtetett szakmai team végzi a már felállt **Helyi Támogató csoport bevonásával.**

Közvetett eljárásrend kidolgozása

A **projektfejlesztés során** az útmutatóban rögzített feltételekkel **ki kell dolgozni** a közvetett támogatási rendszer részletes helyi **eljárásrendjét** működési kézikönyvszerűen a vonatkozó útmutató alapján.

Közvetett támogatásból megvalósuló szoft elemek

Tevékenység neve (rövidítése)	Közvetett támogatásból megvalósuló szoft elemek (SZ2)	
Tevékenység gazdájának megnevezése	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata	
Tevékenység helyszíne	utca	NR
	hászám	NR
	helyrajzi szám	NR
A tevékenység helyszínének tulajdoni viszonyai	NR	
Illeszkedés a támogatható tevékenységekhez	Közösségfejlesztést és a szabadidő hasznos eltöltését segítő szolgáltatások, tanfolyamok, képzési programok kialakítása (hagyományőrző közösségi kezdeményezések, játszó- és foglalkoztató házak, kulturális- és sport rendezvények, kiállítások, civil programok megvalósítása stb.) (ESZA típusú).	
	Munkaerőpiaci beilleszkedést és a hátrányos helyzetű gyermekek iskolai felzárkózását elősegítő tevékenységek, képzési, oktatási programok (ESZA típusú)	
	Családsegítő szolgáltatás kiterjesztése, bővítése a helyszínen, valamint a kötelező önkormányzati feladatellátáson túli szociális, gyermekjóléti szolgáltatások kialakítása.	
Tevékenység besorolása funkció szerint	Az infrastrukturális, beruházás jellegű fejlesztéseket kiegészítő („soft”) elemek (ERFA típusú és ESZA típusú tevékenységek):	
ERFA vagy ESZA típusú tevékenység	ESZA	
Tevékenység célja	Ld: 3.3.7 Infrastrukturális fejlesztéseket kiegészítő soft elemek részletes leírását	
Megvalósulást mérő indikátor	megnevezés	
	mértékegység	
	célérték	
Tevékenység szakmai	A helyi, bejegyzett non-profit, civil szervezetek mini projektekkel	

leírása	<p>pályázhatnak. Egy-egy mini-projekt max. 10%-nyi, azaz kb. 3,6 millió Ft-os támogatást nyerhet el. Ily módon a teljes futamidő, 36 hónap alatt min. 10 mini-projekt valósulhat meg. Tervezett átlagtámogatás 2 millió Ft/mini-projekt, ezáltal akár 19 civil szervezet is kaphat támogatást.</p> <p>Jelenleg folyik a pályázásra alkalmas, hiteles, jól működő vásárhelyi civil szervezetek feltérképezése, akik az akcióterületen (is) kifejtnek tevékenységet.</p> <p>A pályázatát támogatás közvetítő szervezetként várhatóan a Hódmezővásárhely MJV Önkormányzata által felállított és működtetett szakmai team végzi a már felállt Helyi Támogató csoport bevonásával.</p>					
Célcsoport bemutatása	Várhatóan sport egyesületek, olvasóköri, egyházi és kisebbségi (elsősorban roma) civil szervezetek és iskolai alapítványok valósíthatnak meg mini-projektet saját hatókörükben.					
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Ld. 2.6.2 Igényfelmérés c. fejezet					
Megvalósítás tervezett kezdete	Év:	2011	Hó:	április	Nap:	1
Megvalósítás tervezett vége	Év:	2013	Hó:	június	Nap:	30
Tervezett költségvetés összege	38.750.000 Ft					
Elszámolható költségek nagysága	38.750.000 Ft					
Igényelt támogatás nagysága	32.937.500 Ft					
Támogatás aránya	85%					
Biztosított saját forrás nagysága	5.812.500 Ft					
Biztosított saját forrás aránya	15%					
További források	-					
További források megnevezése	-					
Projekt-előkészítés helyzete	-					
Adminisztratív és eljárási	Részletes eljárásrend és dokumentáció kidolgozása					

3.4. Bevonandó partnerek a megvalósítás és fenntartható üzemeltetés érdekében

Partner neve	Hódmezővásárhelyi Többcélú Kistérségi Társulás Kapcsolat Központ
A partner gazdálkodási/jogi formája	A projektgazda településén működő önkormányzati intézmények (32)
A partner által végzett tevékenységek teljes összege (Ft)	34.126.050 Ft
Támogatásban részesül-e (konzorciumi szerződést aláírta)?	Igen
Ha igen, akkor az igényelt támogatás összege (Ft)	29.007.143 Ft
Biztosít-e önerőt?	Igen
Ha igen, akkor a biztosított önerő összege (Ft)	5.118.908 Ft
Konkrétan mely tevékenység(ek)hez kapcsolódóan vesz részt a projektben?	Közvetlen támogatásból megvalósuló szoft elemek

Partner neve	Szent István Király Plébánia
A partner gazdálkodási/jogi formája	Nonprofit szervezet – egyház (55)
A partner által végzett tevékenységek teljes összege (Ft)	18.000.000 Ft
Támogatásban részesül-e (konzorciumi szerződést aláírta)?	Igen
Ha igen, akkor az igényelt támogatás összege (Ft)	15.300.000 Ft
Biztosít-e önerőt?	Igen
Ha igen, akkor a biztosított önerő összege (Ft)	2.700.000 Ft
Konkrétan mely tevékenység(ek)hez kapcsolódóan vesz részt a projektben?	Templom felújítása

Partner neve	Szabadság tér 80. Társasház
A partner gazdálkodási/jogi formája	Társasház (255)
A partner által végzett tevékenységek teljes összege (Ft)	61.000.000 Ft
Támogatásban részesül-e (konzorciumi szerződést aláírta)?	Igen
Ha igen, akkor az igényelt támogatás összege (Ft)	42.700.000 Ft
Biztosít-e önerőt?	Igen
Ha igen, akkor a biztosított önerő összege (Ft)	3.050.000 Ft
Konkréten mely tevékenység(ek)hez kapcsolódóan vesz részt a projektben?	Szabadág tér 80. sz. felújítása

Partner neve	Szabadság tér 81. Társasház
A partner gazdálkodási/jogi formája	Társasház (255)
A partner által végzett tevékenységek teljes összege (Ft)	20.000.000 Ft
Támogatásban részesül-e (konzorciumi szerződést aláírta)?	Igen
Ha igen, akkor az igényelt támogatás összege (Ft)	14.000.000 Ft
Biztosít-e önerőt?	Igen
Ha igen, akkor a biztosított önerő összege (Ft)	1.000.000 Ft
Konkréten mely tevékenység(ek)hez kapcsolódóan vesz részt a projektben?	Szabadág tér 81. sz. felújítása

Partner neve	Szabadság tér 83. Társasház
A partner gazdálkodási/jogi formája	Társasház (255)
A partner által végzett tevékenységek teljes összege (Ft)	75.000.000 Ft
Támogatásban részesül-e (konzorciumi szerződést aláírta)?	Igen

szerződést aláírta)?	
Ha igen, akkor az igényelt támogatás összege (Ft)	52.500.000 Ft
Biztosít-e önerőt?	Igen
Ha igen, akkor a biztosított önerő összege (Ft)	3.750.000 Ft
Konkrétan mely tevékenység(ek)hez kapcsolódóan vesz részt a projektben?	Szabadág tér 83. sz. felújítása

Partner neve	Napsugár Lakóközösség, Szabadság tér 85. Társasház
A partner gazdálkodási/jogi formája	Társasház (255)
A partner által végzett tevékenységek teljes összege (Ft)	57.000.000 Ft
Támogatásban részesül-e (konzorciumi szerződést aláírta)?	Igen
Ha igen, akkor az igényelt támogatás összege (Ft)	39.900.000 Ft
Biztosít-e önerőt?	Igen
Ha igen, akkor a biztosított önerő összege (Ft)	2.850.000 Ft
Konkrétan mely tevékenység(ek)hez kapcsolódóan vesz részt a projektben?	Szabadág tér 85. sz. felújítása

Partner neve	Stadion Társasház Szabadság tér 88. Társasház
A partner gazdálkodási/jogi formája	Társasház (255)
A partner által végzett tevékenységek teljes összege (Ft)	35.000.000 Ft
Támogatásban részesül-e (konzorciumi szerződést aláírta)?	Igen
Ha igen, akkor az igényelt támogatás összege (Ft)	24.500.000 Ft
Biztosít-e önerőt?	Igen
Ha igen, akkor a biztosított önerő	1.750.000 Ft

összege (Ft)	
Konkrétan mely tevékenység(ek)hez kapcsolódóan vesz részt a projektben?	Szabadág tér 88. sz. felújítása

3.5. A jellemzően az önkormányzat által ellátandó feladatok

A szükséges ingatlanok megszerzésével kapcsolatos feladatok

Ingatlanok megszerzésével kapcsolatos feladatok nem merülnek fel.

Terület-előkészítési feladatok

A terület-előkészítési feladatokat az egyes projektelemek műszaki leírása tartalmazza, egyéb terület-előkészítési feladatok nem szükségesek.

Út- és közműhálózat felújításával, illetve fejlesztésével kapcsolatos feladatok

Út- és közműhálózat felújításával, illetve fejlesztésével kapcsolatos feladatok a „Szabadság tér – közterületfelújítás”, illetve a „Víz, szennyvíz közműfelújítás” projektelemek kapcsán merülnek fel.

Zöldterületek fejlesztésével kapcsolatos feladatok

Zöldterületek fejlesztése a „Szabadság tér – közterületfelújítás” projektelem részeként történik.

Kármentesítési tevékenység

Kármentesítési tevékenység a területen nem szükséges.

Lakáscélú felújítások

A projektnek tárgya a Szabadság tér lakófunkcióinak erősítése, a 3.3.1 Lakófunkciót erősítő fejlesztések c. fejezet szerint.

Akadálymentesítés

Akadálymentes közlekedés feltételeinek biztosítása minden projektelem esetében megvalósul.

Azbesztmentesítés

Azbesztmentesítés a projekt részeként nem szükséges.

3.6. Kockázatok elemzése

Kockázat megnevezése	Valószínűség (1-7)	Hatás (1-7)	A kockázat kezelésének módja
Előre nem látott műszaki problémák és költségek előfordulása, a megvalósítás költségeinek növekedése, eltérés a tervezett költségvetéstől	3	7	Körültekintő tervezés és árazás, a várható építőipari infláció - árindex - figyelembevétele, tartalék elkülönítése a projekt költségvetésén belül, tartalék önerő elkülönítése a projekt költségvetésén kívül, tapasztalt műszaki lebonyolító és műszaki ellenőr bevonása
A kivitelezési munkák csúszása	3	3	Tartalék időszakok beépítése az ütemtervbe, megfelelő szerződéses feltételek kialakítása.
Közbeszerzési eljárás(ok) eltérése a tervezett ütemezéstől	2	4	Körültekintő tervezés a közbeszerzési eljárások megtervezése során, tartalék időkeretek beépítése az ütemtervbe
A vásárhelyi polgárok tiltakoznak a fejlesztések ellen	2	3	Nyilvánosság biztosítása, utcatárlatok, internetes fórum, média használata, lakossági fórumok
A beszállítók/szolgáltatók késedelmes teljesítése	1	4	Megfelelő szerződéses feltételek kialakítása a közbeszerzési eljárások során

3.7. Városrehabilitációs projekt végrehajtási ütemterve

Tevékenység	Már megvalósult	2009		2010		2011		2012		2013	
		I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
Előkészítés											
IVS, ATT	IGEN		X	X							
Műszaki tervek	IGEN			X							
Tanulmányok, felmérések	IGEN			X							
Feltételes közbeszerzés	NEM										
Végrehajtás											
Projektmenedzsment	NEM					X	X	X	X	X	
Műszaki lebonyolítás	NEM					X	X	X	X	X	
Nyilvánosság	NEM					X	X	X	X	X	
Közbeszerzés	NEM					X					
Könyvvizsgálat	NEM					X	X	X	X	X	
Lakófunkciók											

Szabadság tér 78	NEM						X	X						
Szabadság tér 80	NEM						X	X						
Szabadság tér 81	NEM						X	X						
Szabadság tér 83	NEM						X	X						
Szabadság tér 85	NEM						X	X						
Szabadság tér 87	NEM						X	X						
Szabadság tér 88	NEM						X	X						
Közösségi funkciók														
Közösségi Ház kialakítása	NEM						X	X						
Stadion öltöző felújítása	NEM						X	X						
Templom felújítása	NEM						X	X						
Közsféra funkció														
Iskola felújítása	NEM						X	X						
Közterületek fejlesztése														
Szabadság tér	NEM						X	X						
Gazdasági funkció														
Piac felújítása	NEM						X	X						
Önállóan nem támogatható tevékenység														
Víz és szennyvíz közmű felújítás	NEM						X	X						
Szoft akciók														
Közvetlen támogatás	NEM						X	X	X	X	X			
Közvetlen támogatás	NEM						X	X	X	X	X			

3.8. Partnerségi egyeztetések

Az IVS és az EATT készítése során széleskörű partnerséget valósított meg a város fejlesztési stratégiájának megfogalmazása, a lakosság támogatása érdekében. A város vezetése folyamatos párbeszédet folytat lakossággal, helyi civil társadalommal. Ennek legfontosabb eszközei a város honlapja, a város vezetését támogató civil testületek (Gazdasági, illetve Kulturális Szenátus), a városi média, a rendszeres és sűrű lakossági fórumok, egyéb városi rendezvények.

A folyamatos kommunikáció azért is nagyon fontos Vásárhelyen, mivel a város lakossága kész a város vezetésével való együttműködésre: a vásárhelyiségükre büszke polgárok kedvezően fogadják az információkat, s jól motiválhatóak az aktív cselekvésre. A partnerség eredményezi

---

a vezetés által - a civil társadalom véleményének beépítésével - készített városi működési feltételrendszer megértését, elfogadását és az építő és felelős magatartás ösztönzését.

A partnerség kialakítása kiemelten fontos a városban: ezt mutatja, hogy az IVS célkitűzései közé bekerült a közösségépítés.

Az IVS és ATT készítése során megvalósított partnerség alapelvei, módszerei:

- Az IVS a szakpolitikai területek széleskörű egyeztetésének eredményeként jött létre. A város vezetése a szakpolitikai szakemberek közreműködésével, a lakosság és a civil szervezetek bevonásával számos ágazati típusú szakmai koncepciót készített, az IVS pedig a meglévő ágazati elképzelések integrálását (és továbbfejlesztését) célozta meg. Az IVS készítését irányító városfejlesztési iroda munkatársai folyamatosan konzultáltak a különböző érintett osztályok munkatársaival. A szakmai párbeszéd részesei voltak az önkormányzati hivatal szakemberei mellett a különböző önkormányzati intézmények, szakmai szervezetek szakemberei is.
- Az IVS készítése során a város vezetése lehető a legszélesebb körben be kívánta vonni a vásárhelyi társadalmi, gazdasági élet meghatározó szereplőit, a civil szféra képviselőit. A „Gazdasági Szenátus” (tagjai a város meghatározó vállalatainak képviselői, a Csongrád Megyei Gazdasági Kamara képviselője, gazdasági szakemberek), illetve a „Civil Szenátus” (tagjai a város kulturális intézményeinek vezetői, a város jeles művészei, civil szervezetek képviselői) tagjaival az IVS és ATTT készítése során több alkalommal szakmai konzultáció keretében került sor konzultációra.
- Az IVS-ben meghatározott kiemelt fejlesztési cél a város kulturális funkciójának erősítése, amint ezt az ATT is kiemeli. Az ATT, a Minden Nap Kultúra! Program és a Tornyai János Kulturális Városrehabilitációs Program meghatározásában részt vettek a kiemelt célcsoportok:
  - a fentieknek megfelelően a kulturális és közművelődési szakemberek, művészek;
  - a város iskolás diákjait képviselő tanárok, iskolaigazgatók;
  - a főiskola diákjai és oktatói;
  - olvasókörök.
- A teljes lakosság bevonására egyrészt a civil szervezetek meghívásán keresztül, másrészt a közvetlen véleményformálásra teret adó lakossági fórumokon került sor. Az IVS kidolgozásával párhuzamosan készült a város Hosszútávú Városfejlesztési Koncepciója, melynek keretében számos, az IVS célrendszerét, illetve a Tornyai Kulturális Városrehabilitációs programot is ismertető, megtárgyaló lakossági fórumra került sor. A belvárosi önkormányzati fejlesztések sikerének egyik feltétele a magán-erős fejlesztések bekapcsolódása: ennek érdekében a város vezetése több ízben megszólította nem csupán a jelentős fejlesztésekben partner vállalkozókat, hanem a városrész lakosait is.

Az IVS-készítés eseményei.

- folyamatosan megszervezett workshop-sorozat, konzultációk: e találkozókra a fentieknek megfelelően részt vettek a munkáért felelős önkormányzati szakemberek, politikusok, az egyes szakterületek szakreferensei, a kapcsolódó intézmények vezetői, civil képviselői, vállalati szereplői;
- interjúk: a közreműködő szakértők az elkészült fejlesztési tervek értelmezése, a workshopok során nyitva maradt kérdések megvitatása, a pontosítások érdekében számos irányított beszélgetést folytattak a város életének alakulását meghatározó személyekkel;
- informális beszélgetések: véleményformáló művészekkel, vállalkozókkal, egyetemi szakemberekkel, kulturális szakemberekkel, a hivatal dolgozóival folytatott baráti típusú megbeszélések;
- lakossági fórum során a lakosság az előzőekben felsorolt eseményeken elhangzottak alapján kidolgozott anyagról kapott tájékoztatást és kérdéseire választ;
- bizottsági és közgyűlési konzultációk, egyeztetések, az IVS elfogadása.

A szociális városrehabilitációs akcióterület jellemzőinek, problémáinak, a helyiek fejlesztési elképzeléseinek, valamint a projekt tevékenységeinek jobb előkészítése és az érintett célcsoportok igényeinek, sajátosságainak feltérképezése érdekében több alkalommal megbeszélést tartott a Támogatói Csoport, melynek résztvevői voltak:

- az önkormányzat érintett szakterületi felelősei (oktatási, lakásgazdálkodási, kisebbségi és vallásügyi, városfejlesztési és üzemeltetési, ifjúsági és sport referensek, valamint a városfejlesztési és jogi irodavezetők);
- az egyesített szociális intézményeket összefogó Kapcsolat Központ igazgatója;
- a Családsegítő Szolgálat vezetője;
- Csúcs városrész önkormányzati képviselője, a Városfejlesztési Bizottság elnöke;
- a Szabadság tér egyik közös képviselője;
- a helyi Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnöke;
- a Hódmezővásárhelyi Romák Egyesülete elnöke;
- a Szent István Általános Iskola igazgatója;
- a Regionális Munkaügyi Központ helyi irodájának vezetője.

A fenti résztvevők többsége egyetértett abban, hogy a 2010 márciusában létrehozott Helyi Támogató Csoport (HTCS) munkájában tevékenyen is részt kíván venni: mind a projekt előkészítésben, mind pedig a megvalósításban. Így az Önkormányzat részéről az oktatási, lakásgazdálkodási, kisebbségi és vallásügyi, városfejlesztési és üzemeltetési területek felelősei, a szociális szektor képviseletében a Kapcsolat Központ vezetője, a lakosság képviseletében a

---

közös képviselő, az önkormányzati képviselő, az iskolaigazgató, valamint a CKÖ elnök és az Hódmezővásárhelyi Romák Egyesülete elnöke lettek deklaráltnak a HTCS tagjai. A projekthez kapcsolódó minden fontosabb megbeszélésről emlékeztető, jelenléti ív készült.

Egyes tagokkal az ülések követően, 1-1,5 órás egyéni és kiscsoportos interjúkat is készítettünk, valamint többször bejártuk az akcióterületet a helyiek vezetésével.

4. Pénzügyi terv

4.1. Költségvetési tábla

TELJES PROJEKT			Tám. arány: 76,03%		
	Nettó ktsg.	ÁFA	Bruttó ktsg.	Támogatás	Saját Forrás
IVS	0	0	0	0	0
ATT	7 600 000	1 900 000	9 500 000	7 385 903	2 114 097
Tervek	51 285 000	11 571 250	62 856 250	49 539 811	13 316 439
Közbeszerzés	0	0	0	0	0
Ingatlanszerzés	0	0	0	0	0
Építés	541 631 828	135 407 957	677 039 785	520 183 817	156 855 968
Eszközbeszerzés	11 300 200	2 825 050	14 125 250	12 006 463	2 118 788
Műszaki Ellenőrzés	7 177 513	1 794 378	8 971 891	6 912 842	2 059 049
Tervellenőrzés	490 000	122 500	612 500	520 625	91 875
Könyvvizsgálat	2 871 005	717 751	3 588 756	2 786 669	802 087
Szoft akciók	54 500 800	7 750 000	62 250 800	52 913 180	9 337 620
Nyilvánosság	6 800 000	1 700 000	23 750 000	6 608 440	1 891 560
Projekt menedzsment	10 800 000	2 700 000	18 500 000	10 495 757	3 004 243
Tartalék	30 500 000	7 625 000	38 125 000	29 640 797	8 484 203
ÖSSZESEN	724 956 346	174 113 887	919 320 233	698 994 305	200 075 928

3. táblázat: A pályázat teljes költségvetése

4.2. Források

TELJES PROJEKT KÖLTSÉGVETÉS	919 320 233	100,00%
TÁMOGATÁS	698 994 305	76,03%
TÁRSASHÁZAK SAJÁT FORRÁSA	12 400 000	1,35%
<i>Szabadság tér 80. Társasház</i>	<i>3 050 000</i>	<i>0,33%</i>
<i>Szabadság tér 81. Társasház</i>	<i>1 000 000</i>	<i>0,11%</i>
<i>Szabadság tér 83. Társasház</i>	<i>3 750 000</i>	<i>0,41%</i>

Napsugár Lakóközösség, Szabadság tér 85. Társasház	2 850 000	0,31%
Stadion Társasház Szabadság tér 88. Társasház	1 750 000	0,19%
ÖNKORMÁNYZAT SAJÁT FORRÁS	200 107 020	21,77%
ÖNKORMÁNYZAT SAJÁT PROJEKTJEI	138 107 020	15,02%
ÖNKORMÁNYZAT KIEGÉSZÍTÉSE	62 000 000	6,74%
Szabadság tér 80. Társasház	15 250 000	1,66%
Szabadság tér 81. Társasház	5 000 000	0,54%
Szabadság tér 83. Társasház	18 750 000	2,04%
Napsugár Lakóközösség, Szabadság tér 85. Társasház	14 250 000	1,55%
Stadion Társasház Szabadság tér 88. Társasház	8 750 000	0,95%
SZENT ISTVÁN KIRÁLY PLÉBÁNIA	2 700 000	0,29%
KAPCSOLAT KÖZPONT (Hódmezővásárhelyi Többcélú Kistérségi Társulás Kapcsolat Központ)	5 118 908	0,56%

Megjegyzés: A Tervezési Útmutató szerint „A magántulajdonú lakóépületek felújítása projektelemek esetében a 30%-os sajátterőt az önkormányzatnak és a lakóközösségeknek együtt kell vállalnia. A lakóközösségek hozzájárulása legalább 5%, de legfeljebb 15%.” Ennek alapján Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata vállalja, hogy a vegyes tulajdonú épületek esetében az építési költségek 25%-át vállalja, a társasházaknak a minimálisan megszabott 5%-ot kell biztosítaniuk saját forrásként.

---

5. Megvalósítás intézményi kerete

5.1. Akcióterületi menedzsment szervezet bemutatása

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata a 242/2008 (05.08.) Kgy. határozatával létrehozta az Önkormányzat egyszemélyes társaságaként a Hódmezővásárhelyi Városfejlesztő Kft.-t a Tornyai János Kulturális Városrehabilitációs Program lebonyolítására. A társaság vezetését egy ügyvezető látja el, 3 tagú felügyelő bizottság biztosítja a közvetlen önkormányzati érdekérvényesítést és a szabályos működés, illetve hatékonyság ellenőrzését.

Kompetenciák

A városfejlesztő cég:

- Az önkormányzat nevében hajtja végre a városfejlesztési akciót, vagyis az önkormányzat a városfejlesztés gazdája, stratégiai irányainak kijelölője. Az első, rehabilitációra kijelölt terület a Belváros (Tornyai János Kulturális Városrehabilitációs Program, I. ütem) volt, ezt követi a jelen szociális városrehabilitációs, Szabadság téri akcióterület.
- Az akcióterületi rehabilitáció során a közsféra és a vállalkozó által közösen létrehozott projektársaság felállításakor az önkormányzat nevében a városfejlesztő cég jár el.
- Az önkormányzati bizottságok a rehabilitáció stratégiai irányait határozzák meg (és ellenőrzik azok megvalósulását), az operatív irányítás a városfejlesztő társaság kompetenciájába tartozik.

Jogi háttér

A városfejlesztő társaság működését az önkormányzattal kötött szerződés határozza meg, az alábbiak tekintetében:

- Önkormányzati tulajdonosi jogok gyakorlása;
- A vagyongyarapítás nyereségének felhasználása;
- Az akcióterületi fejlesztések szabályozása;
- A városfejlesztő társaság jogosítványai és kötelezettségei;
- Az önkormányzat jogosítványai és kötelezettségei;
- A városfejlesztő társaság törzstőkéje, a városrehabilitációs fejlesztési források megszerzéséhez biztosítandó saját forrás;
- Együttműködés a vagyongazdálkodó és üzemeltetésért felelős társasággal.

Az önkormányzat és a városfejlesztő társaság megállapodást köt a városrehabilitáció megvalósítására a kijelölt akcióterületen, amely legalább a következőket tartalmazza:

-
- A városfejlesztő társaság az önkormányzat nevében valósítja meg a fejlesztést a kijelölt akcióterületen (az önkormányzati rendelet tartalmának megfelelően);
  - Az akcióterület fejlesztése során keletkező közvetlen fejlesztési bevételeket a városfejlesztő társaság visszaforgatja a fejlesztésbe, azokat az önkormányzat nem vonhatja el;
  - Az éves beszámolás, és az akcióterületi terv évenkénti aktualizálásának rendjét;
  - Az évközi rendszeres önkormányzati ellenőrzés rendjét;
  - A társaság díjazását;
  - A vagyonkezelővel történő együttműködést.

Feladatok

A városfejlesztő cég által ellátandó feladatok:

- Az önkormányzati határozattal kijelölt először egy, majd további rehabilitációs akcióterületek teljes körű fejlesztéséhez kapcsolódó feladatok ellátása;
- Akcióterületi terv készítése és felülvizsgálata;
- Gazdaságfejlesztési elemek integrációja;
- A gazdasági partnerek koordinációja, civil és közigazgatási, államigazgatási partnerek koordinációja, lakosság bevonása;
- Fizikai beruházásokat kiegészítő tartalmi fejlesztések megvalósítása (önállóan vagy partnerrel);
- Fenntartás koordinációja;
- További pályázati és egyéb (pl. befektetői) források felkutatása, a megvételre kijelölt ingatlanok megvásárlása (üzleti tárgyalások lebonyolítása, szerződések előkészítése és megkötése);
- A terület előkészítési munkáinak irányítása (bontások, közműépítési munkák elvégztetése, ingatlanrendezéssel kapcsolatos feladatok ellátása);
- A közterületek rendezési munkáinak irányítása (tervek elkészíttetése, kivitelezési munkák pályáztatása, megrendelése, a munkálatok folyamatos ellenőrzése, az elkészült munkák átvétele);
- Az Önkormányzat beruházásában megvalósuló, illetve felújított egyes létesítmények (pl. közintézmények, lakások stb.) esetében a beruházói feladatok ellátása (terveztetés, kivitelezési munkák pályáztatása, megrendelése, a munkálatok folyamatos ellenőrzése, az elkészült munkák átvétele);
- A magánvállalkozások építési tevékenységének koordinálása (javasolt funkciók, beépítési formák megvalósulásának elősegítése);

-
- az akció mindenkori pénzügyi egyensúlyának biztosítása (a szükséges pénzforrások megszerzése, pályázatok és projektek elkészítése, esetleges bankhitelek felvétele).

ROP pályázat menedzselése

A regionális operatív program keretében megvalósuló városrehabilitációs projekt esetében a HV Kft. bevonása esetén is a projekt kedvezményezettje az önkormányzat, és a városfejlesztő társaság lesz a projekt menedzsment szervezet: a HV az önkormányzat számára látja el a feladatot, az akció számlatulajdonosa továbbra is az önkormányzat.

Az önkormányzat rendeleti úton jelöli ki a városfejlesztő társaságot az önkormányzat városfejlesztő tevékenységeinek ellátására. A konkrét kiemelt projekt vonatkozásában szerződést köt a városfejlesztő társasággal, melyben megbízza a városrehabilitációs akció teljes körű lebonyolításával és fenntartásával.

Az Önkormányzat részletesen bemutatja azt a pénzügyi ellenőrzési rendszert, melyet a városfejlesztő társaság alkalmaz a projekt partnerekkel szemben. A városfejlesztő társaság részletesen leírja, hogyan biztosítja a pénzügyi szabályosság tekintetében a konzorcium működését, milyen módszerrel, és milyen eljárással ellenőrzi, hogy partnerei a támogatási szerződés ütemezésének, pénzügyi feltételeinek megfelelően hajtják végre a meghatározott tevékenységeket, és hogyan biztosítja, hogy a városfejlesztő társaság ne gördíthessen akadályt a partnerek megfelelően (pénzügyi, ütemezési, tevékenységbeli megfelelés a támogatási szerződésnek) elvégzett teljesítésének kifizetése elé.

A TSZ megkötését követően elkezdte tevékenységét a HV-n belüli projekt menedzsment team. Ekkortól a projekt menedzsment team irányítja és felügyeli a folyamatokat annak érdekében, hogy a projekt a támogatási szerződésben foglaltak szerint valósuljon meg. Meghatározza a hatékony működéshez szükséges eszközöket (értekezletek, kommunikációs csatornák), felkészül az eljárásrend alkalmazására, kialakítja a belső feladat és hatáskör megosztást, felülvizsgálja a pénzügyi és a kockázati tervet, operacionalizálja a pályázatban megfogalmazott feladatokat, kialakítja az adminisztrációs rendet. Folyamatos kapcsolatot tart a projekt megvalósításában résztvevő vállalkozásokkal és támogatást kezelő szervezettel, felismeri és rendezi a projekt végrehajtásával kapcsolatos problémákat. A megvalósítás során a projektmenedzsment team a projektmenedzsmentet támogató szolgáltatást nyújtó vállalkozással (szükség esetén természetesen mások bevonásával) - rendszeresen (havi, vagy szükség esetén gyakoribb projektmenedzsment értekezleteken) áttekinti a projekt előrehaladását, a kiviteli terveknek megfelelő műszaki teljesítést, pénzügyi teljesítést, felmerült problémákat és kockázatokat, illetve azok lehetséges megoldását.

A projektmenedzsment teamnek fontos szerepe lesz a beszámolási, monitoring és ellenőrzési feladatok elvégzésében a projekt megvalósítása során. A pénzügyi kifizetéseket, a kifizetések lebonyolítását az önkormányzat által biztosított pénzügyi menedzser bonyolítja le.

A projektmenedzsmentnek az általános projektmenedzsmenti feladatokon túl az alábbi speciális feladatokat kell elvégezni:

- Építési közbeszerzési tender lebonyolítása (közbeszerzési szakértő, műszaki menedzser bevonásával)
- Kivitelezési munkák műszaki felügyelete (műszaki menedzser és műszaki ellenőr/lebonyolító bevonásával)
- Nyilvánosság tájékoztatásával és kommunikációval kapcsolatos feladatok elvégzése (projektmenedzser illetve marketing menedzser feladata)
- Könyvvizsgálat biztosítása (könyvvizsgáló bevonásával)
- Jelentések, pénzügyi beszámolók készítése (projektmenedzser, pénzügyi szakértő, projektmenedzsmentet támogató szolgáltatást nyújtó vállalkozás)